

Årsberetning

2022

Kommunennummer: 3811
Org. nr: 817 263 992

**FÆRDER
KOMMUNE**
– med vind i seilene

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTARER	4
2	SEKTORENEÅRSRAPPORTER	7
2.1	KOMMUNEDIREKTØR	7
2.1.1	Organisasjonskart Kommunedirektør	8
2.1.2	Årsmelding	8
2.1.3	Driftsresultat og budsjettavvik	10
2.1.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel	10
2.1.5	Kostratall	11
2.2	OPPVEKST	12
2.2.1	Organisasjonskart oppvekst	13
2.2.2	Årsmelding	13
2.2.3	Driftsresultat og budsjettavvik	15
2.2.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel	16
2.2.5	Kostratall	17
2.3	HELSE	21
2.3.1	Organisasjonskart Helse	22
2.3.2	Årsmelding	22
2.3.3	Driftsresultat og budsjettavvik	24
2.3.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel	25
2.3.5	Kostratall	26
2.4	TEKNIKK OG MILJØ	28
2.4.1	Organisasjonskart teknikk og miljø	29
2.4.2	Årsmelding	29
2.4.3	Driftsresultat og budsjettavvik	32
2.4.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel	33
2.4.5	Kostratall	35
2.5	ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR	38
2.5.1	Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår	39
2.5.2	Årsmelding	39
2.5.3	Driftsresultat og budsjettavvik	41
2.5.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel	42
2.5.5	Kostratall	43
3	LIKESTILLING, ARBEIDSMILJØ OG DISKRIMINERING	45
3.1	LIKESTILLING	46
3.2	ARBEIDSMILJØ OG DISKRIMINERING	48
3.3	SYKEFRAVÆR	49
3.5	BEMANNING	51
4.	ETIKK	53
5.	INTERNKONTROLL	55
6.	KOMMUNENS PÅVIRKNING AV DET YTRE MILJØ	59
6.1	KLIMAPLAN, TILTAK OG RESULTATER	60
6.2	RAPPORTERING BEKKEVIKA RENSEANLEGG	65
7.	MÅLSTYRING VED BRUK AV STYRINGSINDIKATORER	67
7.1	SAMFUNNSMÅL 1: SAMFUNNSUTVIKLING	68
7.2	SAMFUNNS MÅL 2. ARBEID OG NÆRING	69
7.3	SAMFUNNSMÅL 3: KULTUR, FRIVILLIGHET OG FRILUFTSLIV	70
7.4	SAMFUNNSMÅL 4: HELSE	71
7.5	SAMFUNNSMÅL 5: OPPVEKST	72

7.6	SAMFUNNSMÅL 6: SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR	73
7.7	SAMFUNNSMÅL 7: NATUR OG MILJØ	74
7.8	SAMFUNNSMÅL 8 KOMMUNEORGANISASJONEN	75

8 ØKONOMISK RESULTAT – ANALYSE OG KOMMENTARER..... 76

8.1	DRIFTSRESULTAT, DRIFTSUTGIFTER OG DRIFTSINNTEKTER	77
8.2	COVID-19 REGNSKAPET 2022	79
8.3	AVVIKSOVERSIKT - DRIFTSREGNSKAPET	80
8.4	FOND	82
8.5	LIKVIDITETSOVERSIKT	83
8.6	INVESTERINGSREGNSKAPET	84
8.7	AVVIKSOVERSIKT - INVESTERINGER	86
8.8	LANGSIKTIG GJELD	87
8.9	FORDRINGER	88
8.10	BUDSJETTPREMISSER OG FINANSIELLE HANDLINGSREGLER	90
8.11	FREMTIDSBILDE	91

1 Kommunedirektørens kommentarer

2022 har vært et helt spesielt år, hvor vi har gått fra en pandemi og rekordhøyt sykefravær, til krig i Europa og et nytt stort samfunnsoppdrag med mottak av flyktninger fra de krigsherjede områdene. Krigen har også utløst en energikrise som har bidratt til økte priser generelt og en mer krevende hverdag for mange. Årets hendelser har synliggjort viktigheten av de tjenestene som kommunen leverer.

Denne årsberetningen beskriver viktige resultater og innsatser innenfor kommunens ulike tjenesteområder. I tillegg gis det en overordnet vurdering og analyse av status og måloppnåelsen for 2022.

Økte skatteinntekter og overskudd

Årsregnskapet for 2022 viser et overskudd på netto driftsresultat tilsvarende 47,4 mill. kr. Regjeringen la i statsbudsjettet til grunn en nedgang i årets skatteinntekter på 2,1%. Ved årets slutt er skatteveksten for Færder kommune på hele 11,9%. Denne merskatteveksten utgjør en merinntekt på 45 mill. kr for Færder kommune. Overskuddet har gitt en økning i kommunens frie fond, som ved utgangen av året beløper seg til 464 mill. kr. Årets regnskapsresultat styrker kommunens evne til å håndtere den videre omstillingen kommunen står ovenfor frem mot 2030.

Måltall for sunn økonomi

Kommunestyret har vedtatt finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi utvikler seg i en ønsket retning og sikre handlefrihet i kommende år. Regnskapet for 2022 avlegges med en fondsreserve på 18,1% av brutto driftsinntekter. Av frie fond er 30 mill. kr avsatt for å kunne håndtere uforutsette renteøkninger. I 2022 er 20,3% av kommunens investeringer finansiert med egne midler. Andelen gjeld som belaster kommunens drift utgjør 64,6% av kommunens brutto driftsinntekter. Kommunens driftsresultat utgjør 2,5 % av brutto driftsinntekter mot målkravet på 1,75%. For regnskapsåret 2022 er samtlige finansielle måltall er innfridd.

Fortsatt høy investeringsaktivitet

Regnskapsåret 2022 har vært et år med fortsatt høyt investeringsnivå. Det er i løpet av året gjennomført investeringer for 332,7 mill. kr, hvor den største andelen knytter seg til bygging av nye skoler på Labakken og Tjøme. Behovet for investeringer innen vann og avløp er økende og i 2022 utgjorde disse investeringene 22% av de totale investeringskostnadene. Det bevilges årlig 88 mill. kr til investeringer innen vann og avløp og kommunen har byttet ut store deler av den eldre infrastrukturen. Utskiftning av gammel infrastruktur er viktig for å nå kommunens klimamål om redusert forurensning og økt bærekraft.

Klima og miljø

Færder kommune har ambisiøse klimamål. Den gjeldende klima- og energiplanen ble vedtatt av kommunestyret i juni 2020. Der er det overordnede målet å redusere klimagassutslippene fra kommunens egen virksomhet med 90 prosent fra 2009 til 2030. Klimaregnskapet for 2022 viser en nedgang i klimagassutslippene, samtidig som antall klimatiltak det jobbes med har økt. Utslippene av klimagasser ligger 55 prosent under nivået fra 2009 for kommunens egen virksomhet. Det har særlig vært en stor nedgang i utslippene fra 2021 til 2022, med en reduksjon på seks prosent. Dette er positivt, når aktivitetsnivået generelt tok seg opp i 2022 etter at pandemien var over.

Befolkningsvekst og demografi

Fra å ha en synkende eller svakt stigende folketallsutvikling har Færder kommune hatt en befolkningsvekst over landsgjennomsnittet i årene 2020 og 2021. I løpet av året 2022 har kommunes folketall økt med 0,45% mens veksten for landet utgjorde 1,17%. Krigen i Ukraina, og flyktningssituasjonen som følge av denne, har medført en høyere befolkningsvekst for landet. I løpet av 2022 har Færder kommune bosatt ca 100 flyktninger.

I Færder øker befolkningen blant de eldste aldersgruppene mest, mens befolkningen i de yngste aldersgruppene har vært synkende siste ti år. Tilrettelegging for bosetting av unge i Færder kommune er viktig for en balansert demografiutvikling i årene fremover.

Fremtidsfokus og omstilling

Er det noe pandemien har vist, så er det hvilken iboende endringsevne og -vilje som eksisterer i Færder kommune. Oppgaver er blitt løst på nye måter og helt nye arbeidsmetoder er blitt tatt i bruk. En verden i endring, krever at

kommunen er tilpasningsdyktig og kan levere de tjenestene det er behov for når disse trengs. Færder kommune skal være fremtidsrettet og fortsette å fokusere på gode ideer og innovasjon i tjenestetilbudet, for å sikre best mulig kvalitet i tjenestene, også i tiden fremover.

Kommunens viktigste oppgave er å levere gode tjenester til innbyggere og samtidig ha blikket rettet fremover på fremtidens utfordringer og løsninger. Framtidens kommune må utvikles i et fellesskap med innbyggere, velforeninger og frivillige organisasjoner. Utviklingen av tjenester må bygge på vedtatte bærekraftsmål. Bruk av nye og innovative teknologiske løsninger for tjenesteproduksjon vil være viktig i fremover.

Alle innbyggere, særlig barn og unge, og personer som trenger særskilt støtte eller omsorg, skal ha gode tjenester nå, og i fremtiden. Demografiske endringer og forventning om en strammere offentlig økonomi krever et systematisk og aktivt forbedringsarbeid. Kommunens utvikling og drift må hele tiden tilpasses de rammer som er gitt.

Vi har mye å være stolte av i Færder kommune. Færder er en «Se til»-kommune på mange områder. Blant annet i anledningen Frivillighetens år 2022 hvor Færder kommune har benyttet året til å sette ekstra søkelys på de som yter en innsats i samfunnet vårt.

Takk for en fantastisk innsats til alle som har bidratt i året som har vært!

Nøtterøy, 31. mars 2023

Kristian Lægveid
Konstituert kommunedirektør

Kommunens ledelse – politisk / administrativ

Ordfører Jon Sanness Andersen

Konstituert kommunedirektør Kristian Læg Reid

Ytelser til ordfører og kommunedirektør fremkommer i årsregnskapets note 3.

Kommunestyret har hatt følgende sammensetning:

- Arbeiderpartiet 8 representanter
- Kristelig Folkeparti 1 representanter
- Høyre 10 representanter
- Fremskrittspartiet 4 representanter
- Miljøpartiet de Grønne 3 representanter
- Felleslista Rødt / SV 4 representanter
- Senterpartiet 5 representanter
- Venstre 2 representanter
- Uavhengige (UA) 2 representant

Formannskapets sammensetning:

- Arbeiderpartiet 2 representanter
- Felleslista Rødt / SV 1 representant
- Høyre 2 representanter
- Fremskrittspartiet 1 representant
- Senterpartiet 1 representant
- Kristelig folkeparti 1 representant
- Miljøpartiet de Grønne 1 representant
- Venstre 1 representant
- Uavhengige (UA) 1 representant

Navnene på de enkelte representanter og vararepresentanter fremkommer på kommunens hjemmeside – www.færder.kommune.no - under Politikk og Demokrati / Kommunestyret, råd og utvalg. Samme sted finnes også navn på medlemmene av hovedutvalgene.

Kommunens administrative ledelse har i 2022 bestått av:

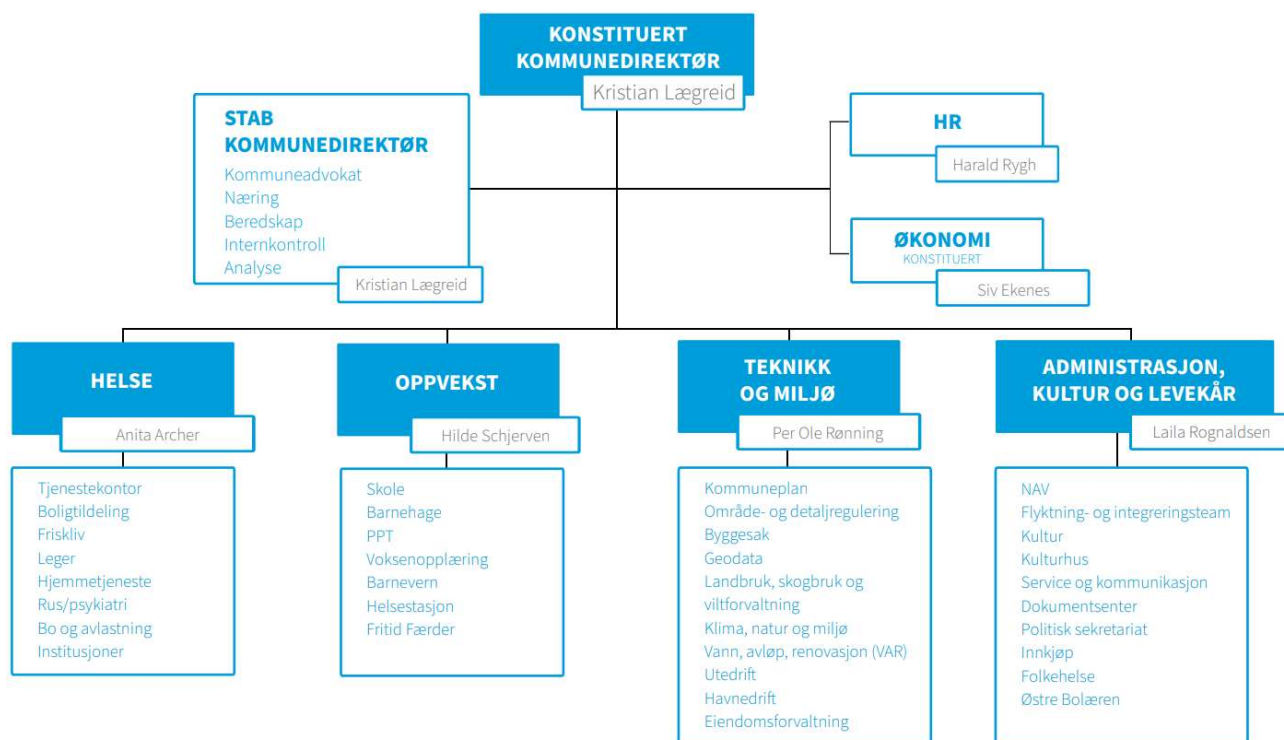
- Kommunedirektør, **Toril Eeg** og hennes ledergruppe:
- Virksomhetsdirektør for oppvekst- og kunnskap, **Hilde Schjerven**
- Virksomhetsdirektør for helse- og omsorg, **Anita Archer**
- Virksomhetsdirektør for teknikk og miljø, **Per Ole Rønning**
- Virksomhetsdirektør for administrasjon, kultur og levekår, **Laila Rognaldsen**
- Økonomisjef, **Kristian Holberg Læg Reid**
- HR-sjef, **Harald Rygh**

2 Sektorenes årsrapporter

2.1 Kommunedirektør

2.1.1 Organisasjonskart Kommunedirektør

2.1.2 Årsmelding

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap er lagt til kommunedirektørens stab. Med Russlands krig mot Ukraina og økt usikkerhet i verden generelt har kommunen styrket arbeidet med beredskap i 2022. Det er blant annet gjennomført følgende aktiviteter:

1. halvår 2022:

- Kommunens offentlige og private (kommunalt eide) tilfluktsrom ble gjennomgått og kartlagt knyttet til vedlikeholdsbehov.
- Revidert atomberedskapsplan hvor innbyggere vil få utlevert JOD-tabletter ved den enkelte barneskole. Leirskoler i kommunen har fått utlevert JOD-tabletter til sine elever.
- Innkjøp av verneutstyr for at utedrift, hjemmetjenesten og institusjoner skal kunne tilby ansatte beskyttelse til/fra/på jobb ved radioaktivt utslipp.
- Overordnet beredskapsplan med strategisk del, helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse samt operativ del ble revidert våren 2022 og vedtatt av kommunestyret i mai (sak 042/22).
- Det kommunale beredskapsrådet har gjennomgått strategisk del og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og kommet med innspill som følges opp i 2022 og 2023.
- Kommunens kriseledelse deltok i øvelse sammen med Statsforvalter, Fylkeskommunen, Vestfold interkommunale brannvesen, Tønsberg kommune m.fl. knyttet til Kanalbroen.
- Som en følge av øvelsen er det gjort flere strategiske grep som bidrar til at kommunens innbyggere er ivaretatt i større grad enn tidligere.
- Kommunen tok i bruk nødnett* på 17.mai-arrangement med gode erfaringer.
- Det er utarbeidet og vedtatt en felles mal for beredskapsplan som gjelder alle virksomhetene i kommunen. Denne tas i bruk og tilpasses lokalt i løpet av 1.kvartal 2023.

2. halvår 2022:

- Utedrift har tatt i bruk nødnett* til kommunikasjon blant annet i forbindelse med snøbrøyting.
- Drift og anlegg har gjennomført opplæring og trening i bruk av utstyr til nød vann.
- Løpende innkjøp der dette er nødvendig for å ha reservedeler lett tilgjengelig.
- Det er etablert løsninger som sikrer drivstoff til kjøretøy i hjemmebaserte tjenester og andre kommunale kjøretøy.
- Dialog og utarbeidelse av konsept for å styrke nødnettet ytterligere i Færder kommune.
- Deltatt på ulike samarbeidsarenaer med Statsforvalteren, andre kommuner, beredskapsnettverk mv.
- Øvelsesplanlegging med Sandefjord kommune knyttet til CBRNE**-øvelse januar 2023.
- Avklaring og planlagt vedlikehold av tilfluktsrom i 2023.
- Etablert nærmiljøsentre ved den enkelte kommunale barneskole. Nærmiljøsentrene har egne nødnett-terminaler*.
- Anbudsprosess for anskaffelse av aggregat(er) for å kunne lade elbiler, varme bygg m.v.
- Bistått virksomheter med ROS-analyser og lokal tilpasning av beredskapsplaner.

*Nødnett: Kryptert radiosamband. Driftet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Vil fungere når mobilnett og data ikke fungerer.

** CBRNE = kjemiske stoffer (C), biologiske agens (B), radioaktive stoffer (R), nukleært materiale (N) og eksplosiver (E).

Strategisk næringsplan for Færder kommune

Strategisk næringsplan inngår i planstrategien for Færder kommune i perioden 2020 – 2024. Planen ble vedtatt av kommunestyret 10. november 2021 etter medvirkning fra det lokale næringslivet. Planen har reiseliv/besøksnæringen, landbruk/mat og grønn maritim næring som satsingsområder og planen inneholder Strategisk hovedmål, strategier, hovedmål, delmål, måleindikatorer samt en handlingsplan. Arbeidet med å gjennomføre tiltakene i planen er igangsatt. Prosessen er i gang med å sertifisere Færder kommune som et «bærekraftig reisemål» og det ble gjennomført et nettverksmøte/samling for aktørene innen den lokale matbransjen «fra sjø og jord til bord».

Kommunalt næringsfond

Ifm Covid-19 ble det etablert et kommunalt næringsfond. Færder kommune ble tildelt 2,1 mill. kr. 12 bedrifter er tildelt midler fra fondet. Prosjektene skal bidra til å utvikle ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser i Færder kommune. Alle prosjektene som fikk støtte er gjennomført, og alle midlene var utbetalt innen årets utgang.

Start i Vestfold

«Start i Vestfold» er tilbud om gratis veiledning og rådgivning for etablerere og oppstartsbedrifter. Det gis veiledning, rådgivningstimer og tilbud om seminarer og kurs i temaer som økonomi, jus, markedsføring og salg. Færder kommune bidrar årlig med kr 70.000 i tilskudd. Næringslivet bidrar med gratis timeinnsats på dugnadsbasis. Ca 30 personer fra Færder kommune søkte personlig veiledning i 2022, mens flere har deltatt på seminarer, webinarer og kurs.

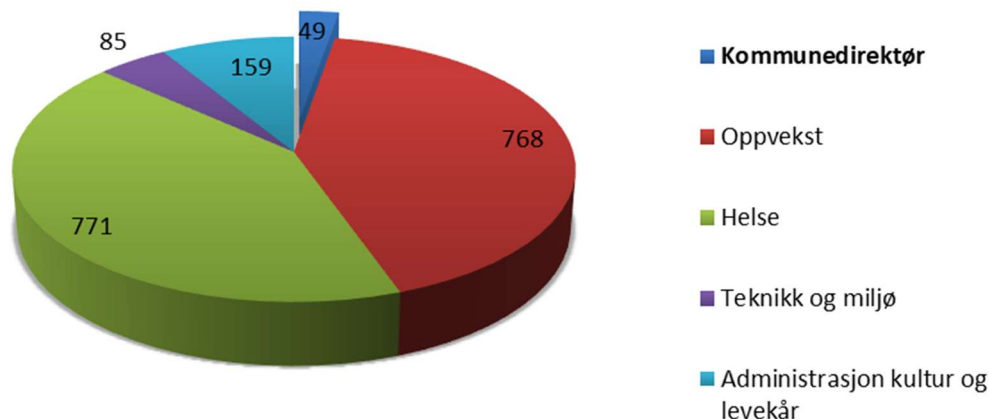
Ungt Entreprenørskap

Ungt Entreprenørskap er et tilbud om aktiviteter til elever og studenter i grunnskolen, på videregående og på universitetsnivået. Færder kommune er medlem i Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark og både Teigar og Borgheim ungdomsskoler hadde aktiviteter i regi av Ungt Entreprenørskap. Begge skolene hadde elevbedrift i 2022.

Arbeidsinkludering

Færder kommune gjennomfører regelmessige bedriftsbesøk hos de større bedriftene i Færder sammen med NAV Færder hvor arbeidsinkludering er tema. Færder kommune ved næringssjefen bistår med næringsfaglige vurderinger for NAV Færder når arbeidsledige søker NAV om å beholde sine ytelser i en periode mens de starter bedrift.

2.1.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Kommunedirektør og stab utgjør 2,8 % av totale midler fordelt til virksomhetsområdene. Regnskapsmessig forbruk i 2022 er 48,7 mill. kr mot et budsjett på 52,0 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabell nedenfor.

Enhet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik i kr	Forbruk i %
Kommunedirektør og stab	15 458	18 103	2 645	85,4 %
HR	14 441	14 807	366	97,5 %
Økonomiseksjonen	12 995	12 996	1	100,0 %
Politikere	5 853	6 072	29	96,4 %
Sum kommunedirektør	48 747	51 978	3 231	93,8 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor virksomhetsområdene. Avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Kommunedirektør og stab	Mindreforbruket skyldes i hovedsak kompensasjon for Covid-19 relaterte kostnader som ikke er fordelt ut på virksomhetene. Det vises til kapittel 8.2 for ytterligere omtale av koronaregnskapet for 2022.

2.1.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

For 2022-2025 er det ingen finansierte tiltak fra handlingsplanen for Kommunedirektør og stab.

2.1.5 Kostratall

Befolkningsprofil			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Innbyggere	antall	27 165	27 286	58 561	27 682	678 844	4 779 947	429 101
2	Netto innflytting 1	antall	219	183	808	249	7 849	53 251	5 069
3	Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år Ny tabell NAV - des	prosent	2,7	2,3	2,4	3,0		3,2	2,2
4	Andel innvandrerbefolkning	prosent	14,3	14,7	16,2	18,1	15,6	17,7	16,7

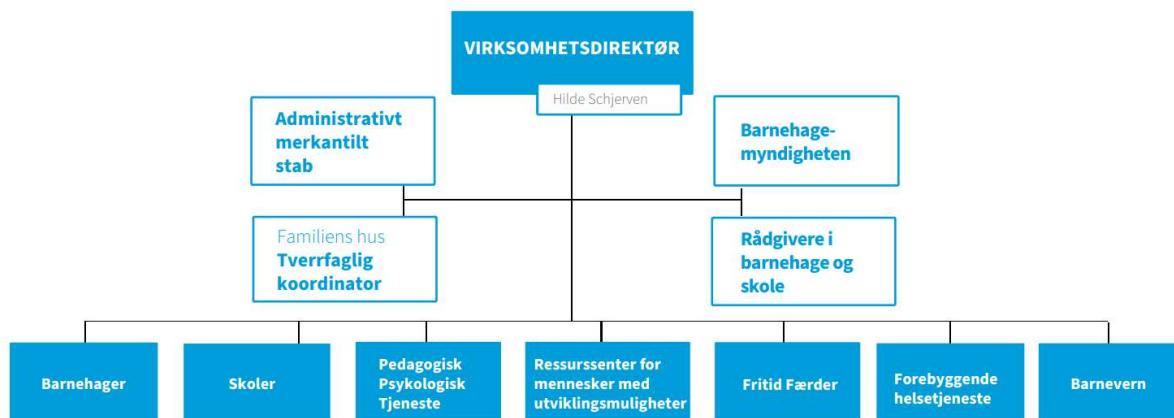
1 Sumtall for flytting inn og ut av kommuner vil ikke være direkte sammenlignbare med tall på fylkesnivå fordi fylkestall ikke omfatter flyttinger mellom kommuner innen fylket.

1. Færder kommune har en målsetting om 1 % årlig vekst i befolkning. Veksten fra 2021 til 2022 ble på 0,45 %.
2. I 2022 har Færder kommune hatt en netto innflytting på 183 innbyggere.
3. Reg. arbeidsledige har gått ned fra gj.sn. 2,7 % i 2021 til 2,3 % i 2022. Årsaken til arbeidsledighet er sammensatt. Det er definert 4 hovedtyper; konjunktur (etterspørselsbestemt ledighet), struktur (riktig kompetanse), friksjon (finne rett jobb etter utdanning) og sesong. Ledigheten i fylket ligger over snittet i landet. NAV sender ut månedlig statistikk for fylket.
4. Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere. Færder kommune har en lavere andel med innvandrerbakgrunn enn kommunene Tønsberg og Horten, samt snittet i Vestfold og Telemark.

2.2 Oppvekst

2.2.1 Organisasjonskart oppvekst

2.2.2 Årsmelding

Arbeidet med helhetlig plan for oppvekst i Færder har pågått gjennom hele 2022 og forventes vedtatt i april 2023. Planen er utarbeidet gjennom omfattende medvirkningsprosesser de to siste årene. Hovedmålet for planen er å sikre at alle barn og unge får de aller beste mulighetene for å nå sine potensial innenfor rammen av fellesskapet. I tillegg til utarbeidelsen av helhetlig plan for oppvekst, er oppvekstområdet i gang med viktige prosesser for å sørge for å realisere barneverns- eller oppvekstreformen. Blant annet etableres en ny tjeneste som skal dekke behovet for lavterskeltilbud til barn, unge og familier. «Laget rundt barnet» og «laget rundt barnehagen og skolen» skal styrkes.

Administrativt merkantilt stab (AMS)

2022 har vært et år med størst søkelys på driftsoppgaver og mindre på utvikling grunnet lavere bemanning enn normalt. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av driftsoppgavene som ligger til AMS. Det er gjennomført utrulling av Office 365, hvor AMS har vært ansvarlig for opplæring av alle virksomheter i oppvekst. Utrullingen avsluttes i starten av 2023. Prosjektet for overføring av dokumenter fra Oppad, som tidligere ble brukt til IOP (individuell opplæringsplan), enkeltvedtak osv. i skole, til websak, ble avsluttet høsten 2022.

Barnevernstjenesten

I 2022 mottok barneverntjenesten litt færre meldinger enn i 2021. Den største andelen av meldingene (27 %) omhandlet barn som hadde vært vitne til vold, utsatt for psykisk eller fysisk vold og/eller utsatt for seksuelle overgrep. 23 % av meldingene omhandlet rusbruk hos foreldrene, og 18 % omhandlet rusbruk hos barna. Det har vært en liten nedgang i antall hjelpetiltak i hjemmet, og det er færre barn som har bodd utenfor hjemmet i 2022.

Endringen fra forsøkskommune til ordinær drift er gjennomført og antall stillinger er redusert fra 2021 til 2022, og ytterligere nedgang i 2023.

Barneverntjenesten har gjennomført landsomfattende tilsyn fra Statsforvalteren på området omsorg og fikk der påvist to lovbrudd. Barneverntjenesten jobber med å lukke lovbruddene og har i den forbindelse omorganisert tjenesten og styrket internkontrollfunksjonen. For å sikre at praksisen nå er i tråd med lover og forskrifter, skal barneverntjenesten har egentilsyn våren 2023 for å kontrollere områdene hvor det var påvist sviktende rutiner.

Forebyggende helsetjenester

Helsestasjon, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom følger opp barn og familier med regelmessige konsultasjoner fra før fødsel til utgangen av videregående skole. Formålet med tjenesten er å fremme psykisk og fysisk helse, forebygge sykdommer og skader og styrke foreldrene i foreldrerollen. Tjenesten skal være tverrfaglig bemannet, og fra 2020 er psykolog og ergoterapeut inkludert som lovpålagte tjenester til barn og unge. I 2022 har virksomheten

tatt opp igjen normal drift og utviklingsarbeid etter årene med omdisponering og restriksjoner under pandemien. Det er søkelys på å dreie tjenestene fra individ til gruppe, der det er hensiktsmessig.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPT er organisert med primærkontakter med høy grad av tilstedeværelse ut mot skoler og barnehager. Dette for å imøtekomme forventningene i Oppvekstreformen om PPT som en tjeneste tilgjengelig for systemarbeid, forebyggende arbeid og tidlig innsats, i tillegg til lovpålagte oppgaver. Tjenesten har hatt en økning i antall henvisninger gjennom og etter pandemien. Henvisninger til PPT økte med 18 % i 2021 og med ytterligere 16 % i 2022. Det henvises et økende antall barn og unge med sammensatte funksjonsnedsettelse, andre livsbelastninger og emosjonell problematikk i tilknytning til lærings-utfordringene. PPT står fortsatt overfor krevende prioriteringer av innsats for å ivareta både individrettet lovpålagt arbeid, systemarbeid, forebyggende innsats og forventet tilgjengelighet.

Fritid Færder

Fritidssentrene har i 2022 hatt en videre vekst i antall besøkende og i bredden på sitt tilbud. Fritidssenter Færder er åpent 2-3 ganger pr. uke, med rockeverkstedet, gaming og annen aktivitet. Det har vært et snitt på ca. 70 ungdommer ved opptelling under fritidskveldenes felles måltider høsten 2022. På Tjøme har onsdagstilbudet også vært godt besøkt, både i skateparken og inne i klubbhuset til Tjøme skateklubb. Sommertilbudene har også økt i omfang og i antall påmeldte. Fritid Færder har i 2022 hatt en eller annen form for aktivitet i alle årets uker med unntak av påskeuken. BUA Færder driftes av Fritid Færder og har fortsatt en stor vekst i antall låntakere og utlån i 2022.

Barnehage

Barnehagene har i 2022 hatt et samarbeid med Universitetet i Sørøst Norge (USN) med hoved-overskriften «Et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning». Styrernetverket som USN er faglig ansvarlig for, ble videreført i 2022. Barnehagene i Færder jobber videre i ulike arbeidsgrupper sammen med barneskole, ungdomsskole og videregående skole for å utarbeide en plan for matematisk kompetanse. Dette arbeidet er utformet som et prosjektarbeid med omfattende prosesser for arbeidsgruppene. Ferdigstilt plan forventes i løpet av høsten 2023. Fire kommunale barnehager har vært med på pilotering av nettbrett for å øke den digitale praksisen i barnehagene.

Effekten av spesialpedagoger i barnehager har gitt en total nedgang i antall vedtak på 44 % fra 2017 til 2022. Det er 7 flere vedtak om spesialpedagogisk hjelp i 2022. Det gir en økning på 33 % fra 2021 til 2022. 2,2 % av barna i barnehagen (28 av 1249) mottar spesialpedagogisk hjelp pr. 15.12.2022.

Skole

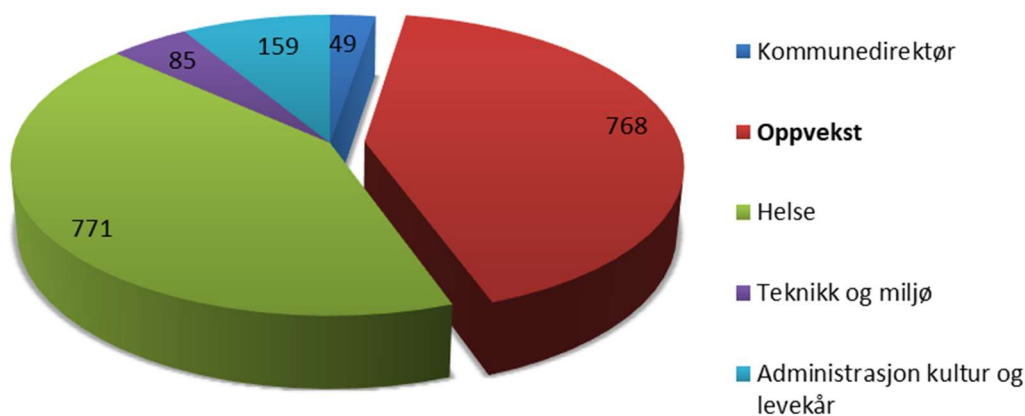
Skolene har også i 2022 hatt hovedfokus på å fremme trivsel, læring og inkludering hvilket er i tråd med læreplanverket LK20. For å styrke kvaliteten på dette arbeidet, har skolelederne i sitt profesjonsfelleskap videreutviklet sin prosesslederkompetanse i samarbeid med skoleeier og Universitetet i Sørøst Norge (USN). Styrket prosesslederkompetanse har økt implementeringskraften i skolene. Pilotering av digital praksis på 1. trinn videreføres til alle trinn på barneskolene, og høy grad av prosesslederkompetanse regnes her som en forutsetning for å lykkes. En prosjektgruppe utarbeider nå en kommunal plan for matematisk kompetanse med samme intensjon som eksisterende språkplan; et kompetanseløft for økt systematikk og jevnere og høyere kvalitet i skolens innsats for alle barn og unges læring.

Ressursenter for mennesker med utviklingsmuligheter (RMU)

RMU drifter avlastningsboliger til timesavlastning, heldøgns avlastning og barnebolig for barn og unge med ulike funksjonsnedsettelse. Avlastning tilbys gjennom hele året og det gis ekstra sommeravlastning til mange av familiene. I tillegg har RMU driftet ulike gruppetilbud.

Det er i 2022 jobbet med omstilling i RMU. En omfattende evaluering med ansattmedvirkning, viste et potensial for effektiviserings. Virksomheten er effektivisert tilsvarende 15 stillinger. Antall avdelinger er redusert fra fem til fire. I tillegg er tjenesten flyttet fra oppvekst til helse med hovedbegrunnelse at tjenesten drives etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og bør samordnes med bo og avlastning for voksne i miljøarbeidertjenesten. Fra 1. januar 2023 heter virksomheten Bo- og avlastingstjenesten for barn og unge.

2.2.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Oppvekst utgjør 42,2 % av totale midler fordelt til virksomhetsområdene. Regnskapsmessig forbruk i 2022 er 768,3 mill. kr mot et budsjett på 769,9 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabellen nedenfor (tall i tusen).

Enhet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik i kr	Forbruk i %
Virksomhetsdirektør og stab	34 828	35 686	858	97,6 %
Skoler	317 701	319 052	1 351	99,6 %
Kommunale barnehager	108 151	106 092	-2 059	101,9 %
Private barnehager	132 251	131 723	-528	100,4 %
Pedagogisk psykologisk tjeneste	12 492	12 657	165	98,7 %
Barnevernstjenesten	62 521	64 686	2 165	96,7 %
Forebyggende helsetjenester	24 290	23 403	-886	103,8 %
Fritid Færder	2 735	2 851	116	95,9 %
Ressurssenter for mennesker med utviklingsmuligheter	73 288	73 762	474	99,4 %
Sum oppvekst	768 257	769 913	1 657	99,8 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor virksomhetsområdene. Avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr. kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Skoler	Enheten har et samlet mindreforbruk på 1,4 mill. kr, eller 0,4%. Avviket skyldes blant annet en positiv avregning av kostnaden til Statens Pensjonskasse som kom i desember og mindreforbruk grunnskoleopplæring.
Kommunale barnehager	Enheten har et samlet merforbruk på 2,1 mill. kr. Dette har sammenheng med at lønnsbudsjettet ble redusert med 1,1 mill. kr i 2. tertial som følge av et anslag da om lavere lønnsutgifter for 2022. Videre ble det ikke lagt inn inntektsreduksjon i budsjettet for

Enhet	Kommentar til avvik
Kommunale barnehager	oppholdsbetaling som følge av satsreduksjon pr. barn fra august 2022. Dette utgjør 0,8 mill. kr.
Barnevernstjenesten	Enheten har et samlet mindreforbruk på 2,2 mill. kr pga. færre plasseringer på institusjon, høyt sykefravær med refusjon samt stillingsvakanser i påvente av ansettelser.

2.2.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen viser finansierte tiltak fra handlingsplanen 2022-2025 med kommentar. Alle tiltak har referanse til tilhørende veivalg fra kommuneplanens samfunnsdel.

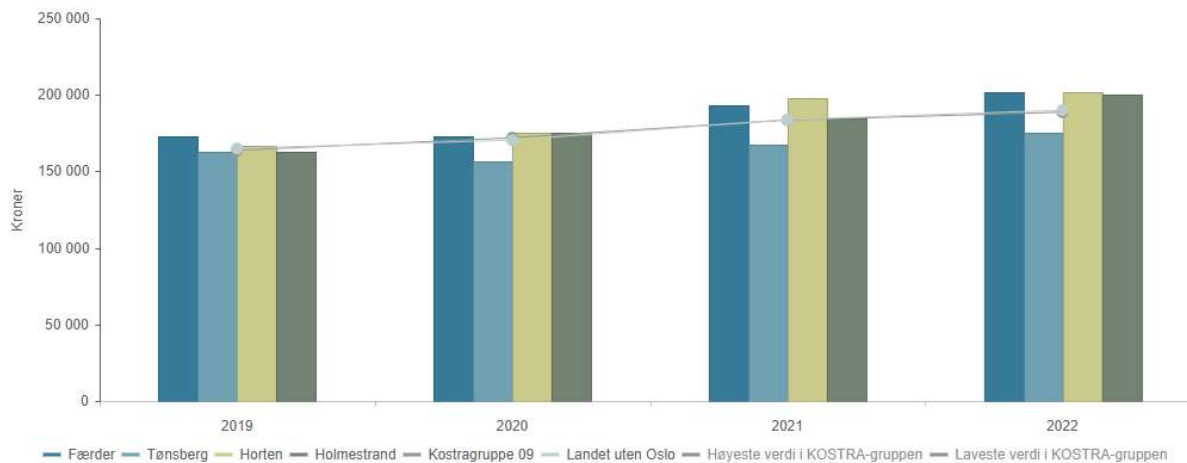
Nr.	Delmål	FNs bærekrafts-mål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
			Skole		
206	6.2	11	Behov for transport på tvers av kommunen mm. Se tilsvarende tiltak i helsesektor.	Drift	Gjennomført
			Barnevernstjenesten		
211	5.1, 5.2	4	Tilpasning barnevernstjenesten ihht. ny barnevernsreform	Drift	Gjennomført
			IT - Oppvekst		
218	5.1, 8.3, 8.5	4	Gerica fagprogram RMU	Drift	Gjennomført
			Familiens hus/ Annet		
219	8.3	3	Kompetanseheving alle virksomhetsområder, BTI-modell og implementering ramme- og læreplanverk, framkommer i helhetlig plan for oppvekst	Drift	Delvis gjennomført
220	5.1, 5.2	3	Forebyggende team, rus, oppsøkende arbeid, forebyggende aktivitetsledelse og erfaringskonsulent, gradvis nedtrapping av statlige midler, 13-16 år - 2 årsverk	Drift	Delvis gjennomført
221	4.2,4.3	3	Barnekoordinator - 1 årsverk	Drift	Ikke gjennomført*

* Stillingen er overført til Tjenestekontoret (Helse) og besettes i 2023.

2.2.5 Kostratall

Barnehage

Netto driftsutgifter barnehager per innbygger 1-5 år

	2019	2020	2021	2022
Færder	172 841	172 845	193 433	201 563
Tønsberg	162 428	156 154	167 753	175 157
Horten	166 581	174 885	197 593	201 354
Holmestrand	163 022	175 568	184 952	200 346
Kostragruppe 09	163 768	171 966	183 547	188 655
Landet uten Oslo	164 951	170 427	183 797	189 952

Netto driftsutgifter per innbygger for kommunale og private barnehageplasser er over nivået for Kostragruppen. Færder kommune har høyere utgifter til spesialpedagogiske tiltak enn de andre kommunene i Vestfold og Telemark. I tillegg består de kommunale barnehagene av små og mellomstore enheter der kapasiteten ikke er fullt utnyttet ifht areal og pedagognorm.

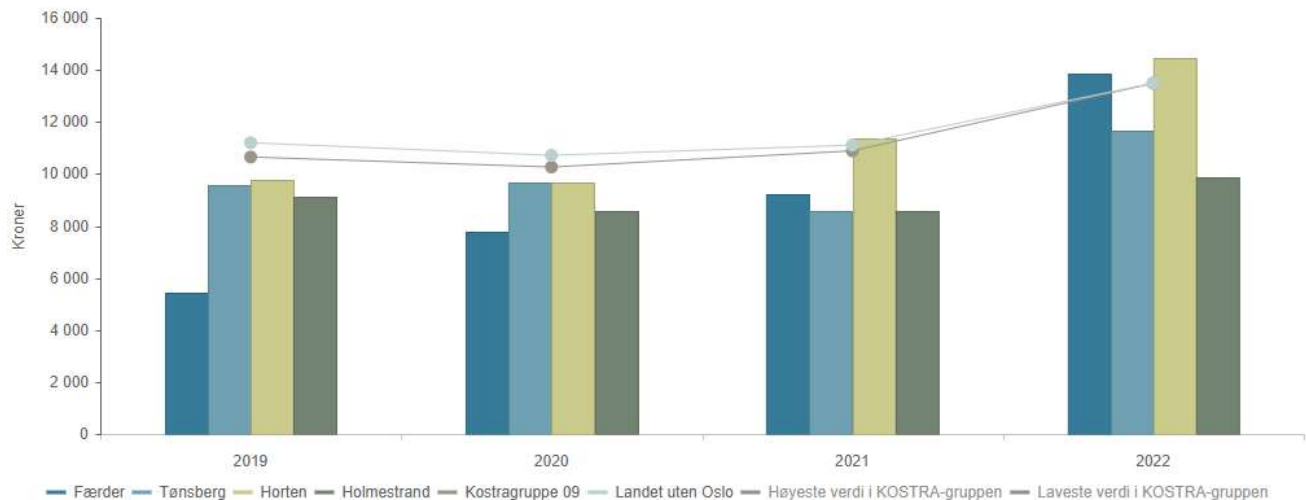
Barnehager			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år	prosent	86,9	91,1	88,4	86,8	89,4	87,8	87,5
2	Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år	prosent	99,0	98,5	97,5	96,2	97,8	97,3	97,4
3	Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år	Prosent	94,5	95,7	93,9	92,6	94,5	93,6	93,6
4	Andel barn i kommunal barnehage i forhold til alle barn i barnehage	prosent	47,1	46,6	64,1	58,5	37,4	49,7	51,6
5	Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	prosent	44,6	41,5	47,1	47,1	42,6	42,1	45,4
6	Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	prosent	76,6	84,0	83,3	77,9	83,8	84,5	85,1

2. og 3. Færder kommune har full barnehagedekning i hht. barnehageloven. Andelen barn med barnehageplass er over nivået for kommunene i Vestfold og Telemark og landet ellers (u/ Oslo).
- Færder kommune har en høyere andel barn i private barnehager enn Tønsberg og Horten. Fordelingen mellom private og kommunale barnehager er mer lik snittet i kostragruppen og fylket.

5. Barnehagene i Færder kommune følger barnehagelovens norm for pedagogisk bemanning. Pr. 15.12.22 var det fire barnehager som manglet 3,2 årsverk pedagog totalt. Årsakene er sykemelding over 3 måneder og oppsigelser. I tillegg var det fire barnehager som hadde dispensasjon fra utdanningskravet med totalt 2,9 årsverk.
6. Andelen minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til antall innvandrerbarn har gått ned. Færre innvandrerbarn har benyttet seg av et barnehagetilbud i 2022. Færder kommune har en lavere andel minoritetsspråklige barn i forhold til innvandrerbarn i barnehage enn våre nabokommuner og landsgjennomsnittet.

Barnevern

Netto driftsutgifter barnevernstjenester per innbygger 0-17 år

	2019	2020	2021	2022
Færder	5 417	7 761	9 241	13 833
Tønsberg	9 548	9 677	8 549	11 675
Horten	9 748	9 679	11 372	14 478
Holmestrand	9 102	8 597	8 566	9 872
Kostragruppe 09	10 649	10 264	10 885	13 485
Landet uten Oslo	11 200	10 714	11 107	13 488

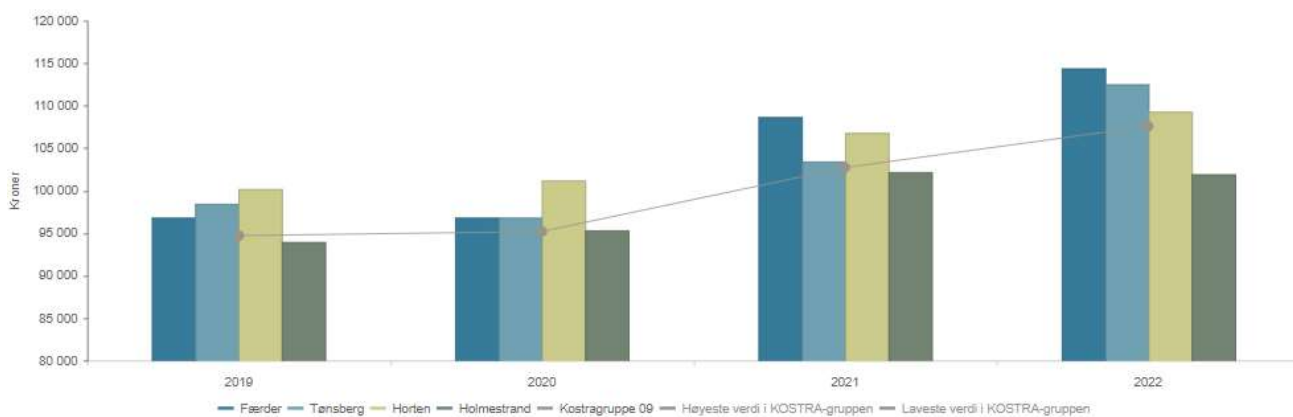
Netto driftsutgifter til barneverntjenester øker som følge av en overføring av stillinger fra det statlige til det kommunale barnevernet. I forsøket var ikke de statlige stillingene rapportert inn til Kostra. Barneverntjenesten har gradvis nedbemannet og alle stillingene som er i barneverntjenesten er nå rapportert inn.

Barnevern			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Barn med barnevernstiltak 31. 12 ift. innbyggjarar 0-17 år	prosent	2,5	2,2	2,1	2,9	2,4	2,4	2,5
2	Antall meldinger i alt	antall	385	385	1 110	449	10 848	71 134	7 412
3	Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) - utgiftsjustert	kr	376 297	402 351	407 936	701 941	522 831	512 360	458 800
4	Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader	prosent	97,0	96,5	99,6	93,4	90,1	91,0	95,8

- og 2. Antall barn med barnevernstiltak har gått ned fra 2021 til 2022. Dette kan handle om at familier får hjelp andre steder (psykiskhelsetjeneste, PPT, familievernkontoret eller BUPA) og at barnevernet nå jobber med de familiene som har behov for barnevernets spesialiserte hjelp.
- Færder kommune har færre kostbare plasseringer utenfor hjemmet som følge av satsning gjort i forsøksordningen og som barneverntjenesten har beholdt. Det er bygget opp gode tiltaksressurser i tjenesten (familieveiledere, miljøterapeuter og familierådskoordinatorer). Disse ressursene og deres kompetanse styrker og mobiliserer ressursene til familien og deres nettverk. Satsningen gir hjelp som hindrer flytting og dyre tiltak. I tillegg har tjenesten over tid satset på løsninger i slekt og nettverk og lokal god akuttberedskap for de barna som må flytte. Dette er både faglig gode og økonomisk kostnadseffektive tiltak som gjør at utgiftene holdes på et lavt nivå. Kommunen har kjøpt få tiltak gjennom Bufetat, men kjøpt noen gjennom private og ideelle aktører (forsterkede fosterhjem og foreldre-barn institusjoner). Kommunens kostnader per barn som er plassert av barnevernet er lavere enn for våre nabokommuner og snittet i kostragruppen, landet og fylket.
- Antall saker avsluttet innen 3 mnd. ligger ganske stabilt.

Grunnskole

Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger 6-15 år, korrigert for elever i private skoler

	2019	2020	2021	2022
Færder	96 836	96 878	108 631	114 407
Tønsberg	98 475	96 802	103 383	112 516
Horten	100 237	101 243	106 783	109 339
Holmestrand	93 945	95 300	102 129	101 914
Kostragruppe 09	94 699	95 188	102 711	107 571

Tabellen ovenfor viser netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år korrigert for elever i private skoler og justert for utgiftsbehov. Enhetskostnaden har økt med 5,3%, mens tallet for kostragruppen er 4,7%. Gruppestørrelse 2 (antall elever pr lærerårsverk) er redusert med 1,2% (se under). Dette gir økte kostnader pr elev.

Grunnskole			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold /Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring	antall	26,7	38,2	24,7	34,4	37,2	36,4	37,3
2	Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning	antall	151,1	158,6	132,5	174,6	146,4	145,1	158,9
3	Gruppestørrelse 2 - indikasjon på lærertetthet	antall	16,7	16,5	16,2	15,7	16,1	15,6	16,2

1. Det er en markant endring i antall fra 2021 til 2022 i Færder kommune. Dette skyldes økt antall flyktninger fra Ukraina. Antall timer vil variere ift den aktuelle elevmassens norskferdigheter og behovet for tilstrekkelige norskferdigheter for å kunne følge ordinær undervisning. Fordelt på antall elever som mottar særskilt norskopplæring gir Færder kommune flere årstimer enn snittet i fylket og kostragruppe 9.
2. For Færder kommune er antall årstimer til spesialundervisning økt noe fra 151,1 i 2021 til 158,6 i 2022. Kommunen er omtrent på snittet i Vestfold og Telemark, men ligger litt høyere enn kostragruppe 9 og noe høyere enn landet.
3. Gruppestørrelse 2 – lærertetthet i ordinær undervisning - i Færder har omtrent samme nivå i 2022 som i 2021 og ligger omtrent likt som kostragruppe 9, snittet i fylket og landet uten Oslo.

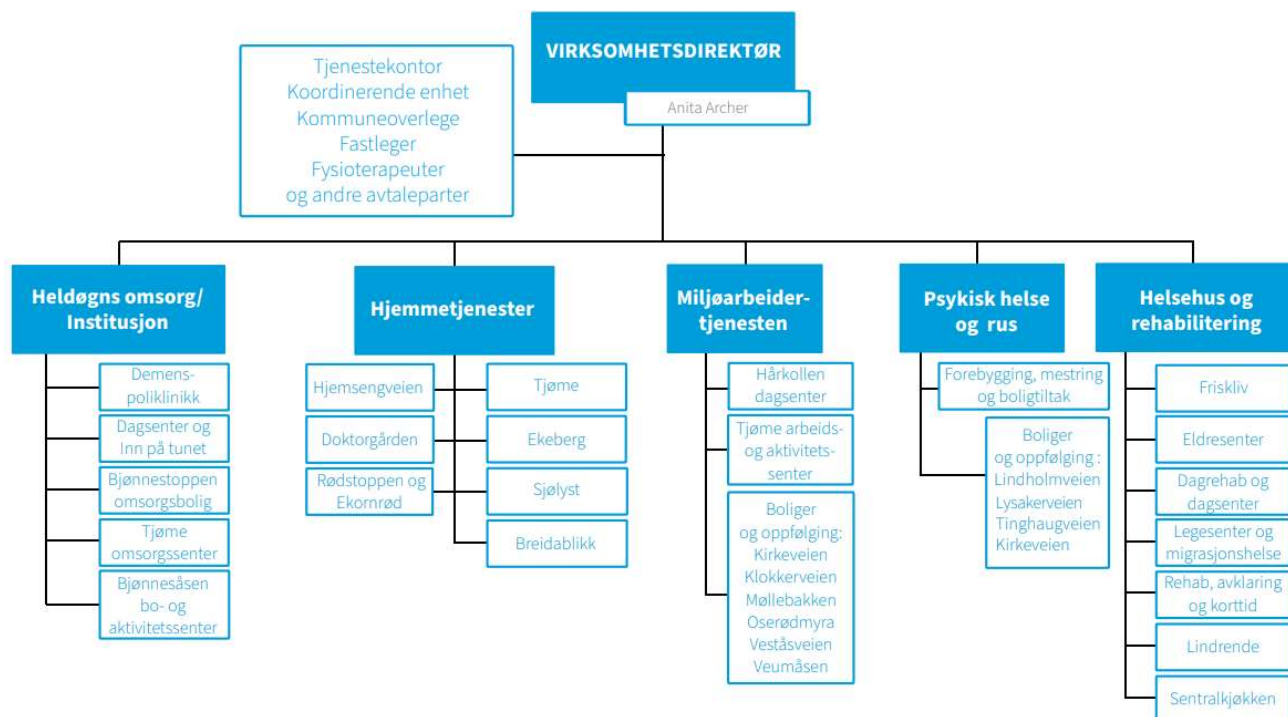
Helsestasjon og skolehelsetjenesten			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold /Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	årsverk	61,2	65,9	43,6	85,7	52,1	51,8	48,8
2	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	prosent	96,3	101	98	95,2	90,6	85,6	93,9
3	Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av første skoletrinn	prosent	47,8	113	106	105,4	101,1	96,3	114,3

1. Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år har økt fra 61,2 til 65,9 årsverk. Dette skyldes midlertidig økning av stillinger til psykiske helsetjenester knyttet til forebygging av langtidsvirkninger etter covid-19. Årsaken til at Færder har flere årsverk per innbyggere enn sammenlignbare kommuner, henger sammen med at psykisk helsetjenester og foreldreveiledning er organisert under forebyggende helsetjenester. Det rapporteres samlet for alle tjenestetilbudene.
2. Hjemmebesøk er en prioritert oppgave som alle nyfødte får tilbud om, og forklarer høy dekningsgrad.
3. Andelen av helseundersøkelse i 1. trinn ligger over 100% i 2022 fordi tjenesten tok igjen en del konsultasjoner fra foregående år. I 2021 ble det gjennomført færre helseundersøkelser på grunn av omdisponering av ressurser til koronarelatert arbeid og langtidssykemeldinger. Andelen av helseundersøkelser i 1. trinn vil alltid variere noe fordi dette gjennomføres på begge sider av nyttår.

2.3 Helse

2.3.1 Organisasjonskart Helse

2.3.2 Årsmelding

Kommunen har gjennom året videreført arbeidet knyttet til Covid-19. En sentral oppgave har vært vaksinerings, og alle kommunens innbyggere over 18 år har fått tilbud om 4 doser vaksine. I tillegg er det gitt vaksinetilbud til barn og unge i tråd med anbefalingene fra Folkehelseinstituttet.

Færder kommune har en høyere andel eldre innbyggere enn de andre kommunene i tidligere Vestfold og landet som helhet. Helse- og omsorgsplaner følger opp nasjonale anbefalinger og tilrettelegger for et aldersvennlig samfunn. Arbeidet med helhetlig plan for helse og mestring er påbegynt og vil fortsette i 2023. Sektoren har et etisk råd hvor ulike problemstillinger tas opp til drøfting. «Hva er viktig for deg?» er ikke bare et grunnleggende spørsmål i tjenestene – det har også innvirkning på prioriteringene som gjøres. Prosessen med å innarbeide reformen «Leve hele livet,» ble forsinket grunnet Covid-19, men arbeidet med implementering har vært en viktig oppgave i 2022. Det er jobbet aktivt med en fortsatt dreining mot mer hjemmebaserte tjenester, hvor bruk av velferdsteknologi og mobilisering av frivillighet er gjennomført. Appen «Nyby» er tatt i bruk for å øke samarbeidet med frivilligheten. Tjenestene effektiviseres fortløpende. I dette er pasientsikkerhet, rett kompetanse, bruk av velferdsteknologi, heltidskultur, høy tilstedeværelse, medarbeidere som opplever mestring og en omforent forståelse av betydningen av god planlegging av arbeidsprosesser og logistikk, avgjørende. Tidlig innsats for å støtte opp om mestring hos pasient/bruker og dennes pårørende er avgjørende.

Kommunens dagsentertilbud var under pandemien periodevis stengt. Dette førte til alternative ordninger for å møte brukernes behov. Ambulerende dagsentertilbud er et av disse tiltakene som nå er et fast tilbud. Dagsentertilbud er et viktig tiltak for å opprettholde funksjon og mestring, samt opprettholde god ernæringsstatus og forebygge ensomhet.

Kommunen har ansvar for avansert behandling både i institusjonen og i pasientens hjem. Flere alvorlig syke pasienter ønsker å leve lengst mulig hjemme, og det sees en markant økning i antall pasienter som ønsker å dø hjemme. Et palliativt forløp og hjemme-død tilrettelegges i nært samarbeid med pasient, pårørende og fastlege. I 2022 ønsket 18

pasienter hjemme-død, en økning på 14 fra 2021. Et økende antall pasienter vil som følge av flere diagnoser ha behov for høy kompetanse og bistand mange ganger i døgnet. De ambulerende tjenestene representerer fleksibilitet i tjenestekjeden, og innbyggerne gis mulighet til å bo hjemme lenger enn før. Gjennomsnittlig botid på langtids plass ved institusjon i Færder kommune er i 2022 27,3 måneder, og er en økning fra 2021. Botiden varierer mellom de ulike institusjonene.

Den individuelle «Aktivitetsdosetten» er et viktig tiltak for pasienter på institusjon, og etter pandemien har det vært tilrettelagt for at beboere kan delta på kulturaktiviteter på institusjonene. Det har i samarbeid med Nøtterøy kulturhus vært overføring av kulturarrangementer til storskjerm på institusjonene.

Behandlings- og omsorgsoppgavene i sykehjemmene blir stadig mer kompliserte og intensive ettersom antallet demenssyke i samfunnet øker. For denne gruppen øker botiden i sykehjem, og det sees et tydelig skille mot andre pasienter. Avdelingene i sykehjemmene er spesialiserte og det satses på kompetanseutvikling, forskning og innovasjon.

Tjeneste for psykisk helse og rus har i 2022 hatt en økning i antall saker. «Drop-in» timer og assistert selvhjelp er videreført sammen med utvidet kortvarig psykisk helsehjelp. Tjenesten har tatt i bruk et digitalt behandlings – og tilbakemeldingsverktøy som løpende tilpasser seg tjenestemottakers svar på spørsmål om problemer og ressurser. Det er inngått ny avtale med Krisesenteret i Vestfold som også gir tilbud om beskyttelse til voldsutsatte med rus og psykiske lidelser. Tverrsektorielt voldsteam, «TryggEst», videreføres. Tverrsektorielt forebyggende rusteam er opprettet i samarbeid med oppvekst.

Arbeidet med å implementere velferdsteknologi har fortsatt i 2022. Ved institusjonene er det arbeidet med bruken av eksisterende pasient- og sykesignalanlegg og videreutvikling av muligheter for digitalt tilsyn. For hjemmeboende er tilbudet om trygghetsskapende teknologi, elektroniske medisindispensere og digital hjemme-oppfølgning videreført.

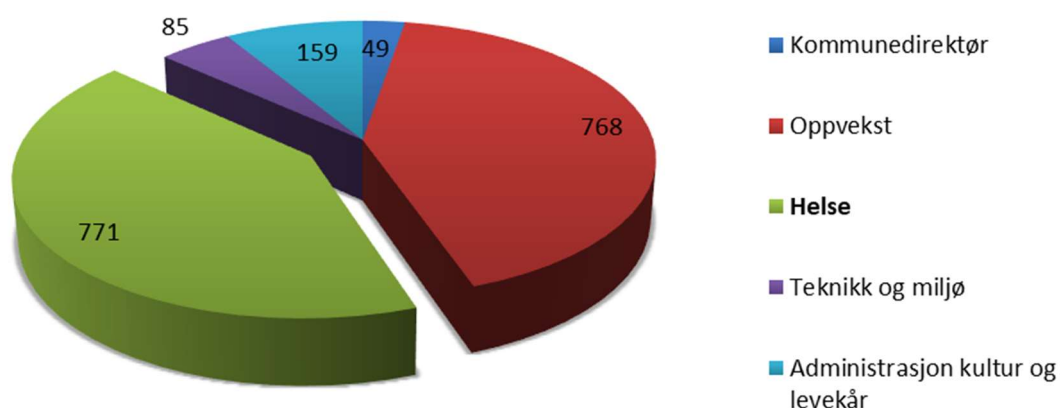
Gjennom året ble det meldt 1506 utskrivningsklare pasienter, en markant økning fra året før. Av disse fikk 1209 umiddelbart tilbud i kommunen. 90 pasienter hadde ikke behov for kommunale tjenester ved utreise. Fordelingen etter utskrivning var slik: 628 fikk hjemmetjenester, 460 fikk korttid -/rehabiliteringsopphold ved helsehuset, 48 pasienter fikk tilbud ved langtidsinstitusjon, 40 fikk tilbud på øyeblikkelig hjelp døgnopphold og de resterende fikk videre oppfølging av psykisk helse og rustjenesten og miljøarbeidertjenesten. Det ble fakturert for 872 overliggerdøgn i 2022. Dette er en nedgang fra 2021 hvor antallet var 935.

Det er gjennomført en felles evaluering av miljøarbeidertjenesten og RMU i samarbeid med oppvekst. Anbefalingen fra arbeidet er en samordning av habiliteringstilbudet til barn/unge og voksne for å kunne se hele livsløpet. Det er jobbet med samordning av tjenestetilbudet for å forberede overføring av habiliteringstilbudet til barn og unge til sektoren fra 2023.

Avtalen mellom helse- og omsorgsdepartementet og KS om helsefelleskap gjenspeiler strukturen i samhandlingen mellom kommunene i tidligere Vestfold fylke og Sykehuset i Vestfold HF. Samhandlingen innenfor helseområdet er videreført.

Færder kommune har videreført samarbeidet med Tønsberg kommune om Tønsberg-regionen legevakt og ØHD, hjelpemiddellager, lavterskeltilbudet «Sidebygningen», miljørettet helsevern, veterinærvakt og feltpleie. Kommunen har samarbeidet med Universitetet i Sør-Øst i universitetskommunesamarbeidet.

2.3.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Helse utgjør 41,6 % av totale midler fordelt til virksomhetsområdene. Regnskapsmessig forbruk i 2022 er 771,0 mill. kr mot et budsjett på 760 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabell nedenfor.

Enhet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik i kr	Forbruk i %
Virksomhetsdirektør	72 386	68 463	- 3 923	106 %
Tjenestekontoret	85 149	89 339	4 190	95 %
Rus og Psykiatri	59 674	60 867	1 193	98 %
Hjemmetjenester	143 474	138 204	- 5 270	104 %
Miljøarbeidertjenesten	144 564	144 326	- 238	100 %
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter	157 395	149 081	- 8 314	106 %
Smidsrød helsehus	108 006	109 326	1 320	99 %
Sum Helse og omsorg	770 648	759 606	- 11 042	101 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor virksomhetsområdene. Avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Virksomhetsdirektør	Merforbruk 3,9 mill. kr. knytter seg til legevakt, innleie av vikar til legekantor, gjesteinnbyggeroppgjør og økte lisenskostnader til Helse Norge.
Tjenestekontoret	Mindreforbruk i enheten på kjøp av tjenester, omsorgsstønadsstøttekontakt og avlastning beløper seg samlet til 4.2 mill.kr
Rus og Psykiatri	Mindreforbruket i enheten beløper seg til 1,2 mill. kr. Dette knytter seg til mindreforbruk på Sidebygningen med 0,5 mill.kr. Et mindreforbruk på budsjettet for boligtilskudd 1,1 mill.kr grunnet færre søkere. Et merforbruk ute i boligene dekkes av dette mindreforbruket.

Enhet	Kommentar til avvik
Hjemmetjenester/omsorgsboliger	Samlet merforbruk beløper seg til 5,3mill.kr som skyldes økt kompetansekrevende behandlinger, økt antall pasienter og økt antall som velger hjemmedød. Flere av oppdragene krever to pleiere samtidig.
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter	Samlet merutgift i enheten 8,3 mill. kr. Høyt sykefravær, opp mot 20% i perioder. Flere brukere med et større hjelpebehov samt overbelegg gir en økt kostnad knyttet til overtid og ekstrahjelp.
Smidsrød helsehus	Samlet mindretgift i enheten knytter seg til avdeling med 8 senger som ikke er gjenåpnet grunnet mangel på personell.

2.3.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen viser finansierte tiltak fra handlingsplanen 2022-2025 med kommentar. Alle tiltak har referanse til tilhørende veivalg fra kommuneplanens samfunnsdel.

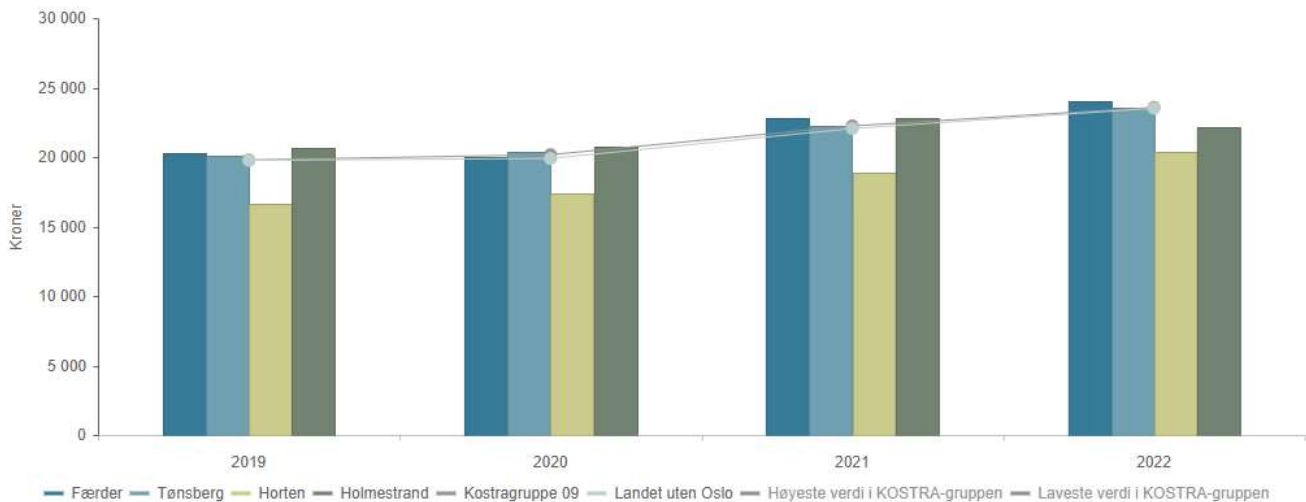
Nr	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
			Helse, felles		
303	8.3	3	Opprettelse av ALIS stillinger	Drift	Gjennomført
304	4.1, 4.2	3	Etablere frivillig forebyggende og pårørendearbeid for hjemmeboende	Drift	Gjennomført
			Tjenestekontor		
306	4.2, 4.3	3	Økning timesats støttekontakter	Drift	Gjennomført
			IT - Helse		
314	4.1, 4.2, 4.3	9	Gerica modul for å gjøre systemet arkivverdig	Investering	Gjennomført
315	4.1, 4.2, 4.3	9	Trygghetspakke til hjemmeboende (digitalt tilsyn, mobil trygghetsalarm, gps og annen trygghetsskapende teknologi)	Drift	Gjennomført
322	4.1, 4.2, 4.3	9	Miljøarbeidertjenesten - Psykisk helse og rus - varslingsystem	Investering	Delvis gjennomført
			Institusjoner og helsehus		
326	6.2	11	Behov for transport på tvers av kommunen mm. Se tilsvarende tiltak i oppvekstsektor.	Drift	Gjennomført
328	4.3	3	Tiltak rettet mot pårørende: legge frem pårørendestrategi og handlingsplan.	Drift	*Ikke gjennomført

*Arbeidet med pårørendestrategi og handlingsplan er utsatt til 2023 i påvente av nyansettelse.

2.3.5 Kostratall

Pleie og omsorg

Netto driftsutgift per innbygger pleie og omsorgstjenester (234,253,254,255,256,261)

	2019	2020	2021	2022
Færder	20 297	20 021	22 779	24 015
Tønsberg	20 120	20 375	22 270	23 542
Horten	16 635	17 338	18 909	20 419
Holmestrand	20 625	20 788	22 795	22 150
Kostragruppe 09	19 789	20 169	22 239	23 570
Landet uten Oslo	19 768	19 897	22 052	23 512

Tabellen over viser netto driftsutgifter per innbygger til Pleie og omsorg justert for utgiftsbehov. Færder kommune bruker mer per innbygger til pleie og omsorg enn våre nabokommuner og kostragruppen. Færder kommune har en høyere kostnad per ressurskrevende bruker enn nabokommunene. Antall ressurskrevende brukere er økende.

Helse- og omsorg			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Mottakere av hjemmetjenester per 1 000 innbygger	antall	54,0	56,5	39,0	35,5	42,0	41,6	44,6
2	Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie	kroner	1 272 220	1 381 187	1 192 366	1 256 248	1 334 009	1 306 701	1 354 870
3	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	10,4	11,3	11,9	10,7	12,2	12,4	12,0
4	Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	9,9	9,6	8,8	7,2	9,6	9,6	9,5

1. Færder kommune gir tjenester til flere enn nabokommuner, kostragruppe 9, fylket og landet u/Oslo. Færder kommune har en større andel innbyggere i aldersgruppen over 67 år, spesielt over 90 år.

- Netto utgift per plass i institusjon er høyere enn for våre nabokommuner, kostragruppe 9, fylket og landet u/Oslo. Pasientenes funksjonsnivå, bemanningsgrad og utdanningsnivå påvirker kostnadene. Færder kommune har flere geriatriske sykepleiere og sykepleiere med spesialutdanning enn de vi sammenligner oss med.
- Færder kommune har 30,1 legeårsverk. Dette er en økning fra 2021. 24 av disse er knyttet til fastlegehjemler. Øvrige er tilknyttet institusjoner, helsestasjon og kommuneoverlege.
- Færder kommune har tilsvarende fysioterapidekning som sammenliknede kommuner. Av 26,3 årsverk fysioterapeuter er 11,7 årsverk (17 fulltid og deltidshjemler) av disse knyttet til avtalehjemler. Øvrige er tilknyttet institusjoner, helsestasjon og ambulerende hjemmetjeneste.

Bolig

Bolig			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold /Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Totalt antall kommunalt disponerte boliger	antall	571	578	1 343	472	12 325	96 696	9 966
2	Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere	prosent	61	60	45	39	57	53	57
3	Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	kr	3894	2181	1 056	1 343	1 155	1 387	836
4	Husstander i midlertidige botilbud i mindre enn 3 måneder	antall	33	40	110	33	358	3 248	307
5	Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere	antall	0,6	0,8	0,4	1,7	1,5	1,5	1,2

- Antall kommunale boliger har økt med 7 fra 2021 til 2022. Dette skyldes tidlig innløsning av eiendommer som blir berørt av den nye fastlandsforbindelsen. Boligene leies ut i påvente av byggestart.
- Færder kommune har søkelys på livsløpsstandard i kommunale boliger.
- Investeringsnivå til boligformål varierer fra år til år. Reduksjonen fra 2021 til 2022 kan forklares med framdriften i prosjektet med nye omsorgsboliger på Gipø Vest.
- Det har vært en økning i bruk av midlertidig bolig fra 2021 til 2022. Totalt var det 49 i husstander i midlertidig bolig i 2022. Av disse var 9 av en varighet på over 3 måneder og 40 med varighet mindre enn 3 måneder. Boligsosialt team har, sammen med NAV, egne ressurspersoner som driver med boligveiledning og hjelp til å finne varig bolig.
- Antall innvilgede lån har økt fra 18 i 2021 til 21 i 2022.

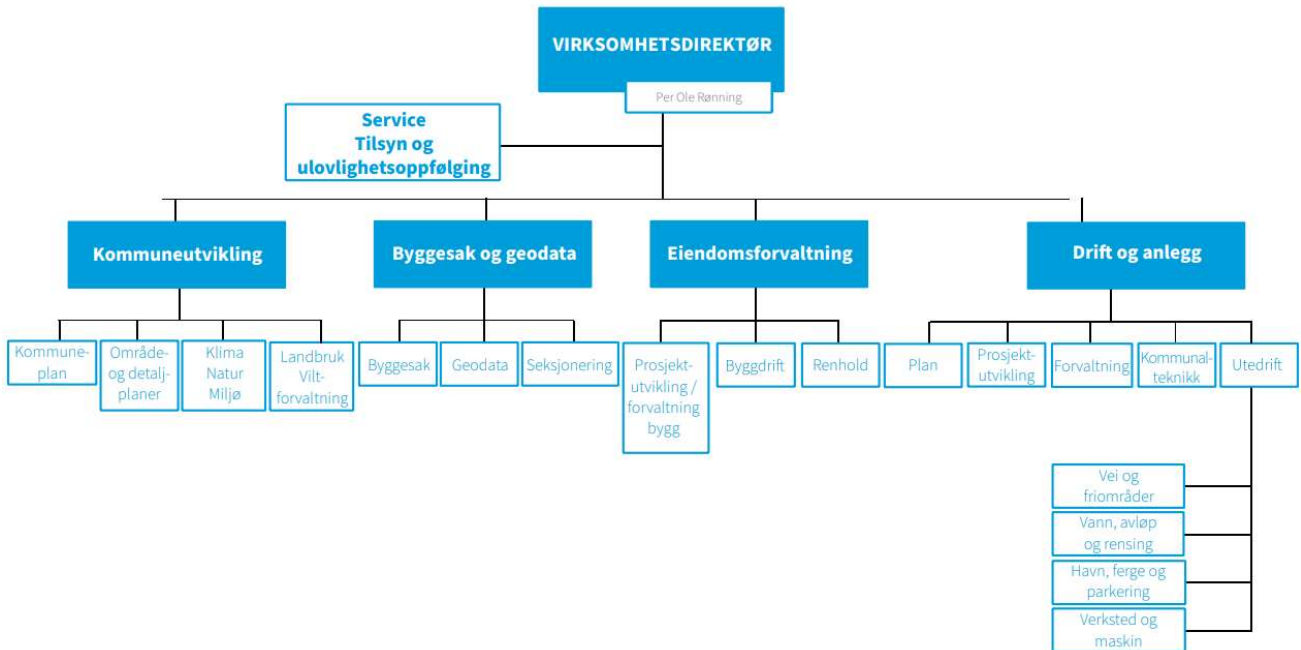
Psykisk helse og rus			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Netto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år	kr	375,6	693,9	763,4	650,7	403,6	627	556,5
2	Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelmissbrukere av aktører utenfor komm per 10 000 innbyggere 18-66 år	antall	0	0	0,8	0	0,3	2,6	0,7

- Netto driftsutgifter til personer med rusproblemer per innbygger 18 - 66 år har økt med 85% fra 2021 til 2022. Utgift per innbygger er på nivå med landsgjennomsnittet, men høyere enn gjennomsnittet for kostragruppe 9. Årsaken til økningen fra 2021 til 2022 er kjøp av institusjonsplass med heldøgns helse- og omsorgstjenester for rusmiddelavhengig.
- Færder kommune kjøper ikke lenger plasser i påvente av rusbehandling eller annen behandling. Dette skyldes bedre samarbeid med sykehuset om helhetlig og koordinert samhandling.

2.4 Teknikk og miljø

2.4.1 Organisasjonskart teknikk og miljø

2.4.2 Årsmelding

Kommuneutvikling

I 2022 har kommunen arbeidet med å revidere kommuneplanens arealdel. Dette blir den første helhetlige gjennomgangen og samordningen av kommunedelplankartene for tidligere Tjøme og Nøtterøy kommuner. Arbeidet har vist seg å være svært omfattende og det har avdekket at det på flere områder er manglende likhet mellom de to kommunedelplankartene. Det er også gjort et betydelig arbeid med konsekvensutredning av arealinnspill og utarbeidelse av forslag til reviderte bestemmelser og retningslinjer. Forslag til ny kommuneplan ble fremmet for kommuneplanutvalget i desember. Det er arbeidet videre med felles strategi- og prinsipplan for Kaldnes vest og i den forbindelse er det avholdt studietur med kommuneplanutvalgene i Tønsberg og Færder kommuner.

Det har vært flere pågående planprosesser i Teie sentrum. For å sikre en helhetlig løsning ble det utarbeidet et dokument om de overordnede prinsippene for gatestruktur og gaterom i Teie sentrum, samt parkeringsløsninger og parkeringsnormer. For Tjøme sentrum har forslag til detaljregulering vært ute på offentlig ettersyn og det er arbeidet videre med ulike løsninger basert på blant annet innspill i høringsrunden. Områdeplan for Vestskogen ble sluttbehandlet.

Innenfor klimaområdet vises det til årsmeldingens kapittel 6.

Arbeidet med kyststier og sikring og tilrettelegging av friluftsområder ble videreført i 2022. Eiendommen Helgerød ved Verdens ende på 13 dekar ble kjøpt av kommunen. Miljødirektoratet ga tilskudd på 90 % av kjøpesummen. Det ble samarbeidet med Forsvarsbygg om kjøpekontrakt for Mågerø. Denne vil trolig bli inngått første halvår 2023. For Håøya ble det bestemt at det skal utarbeides reguleringsplan før deling og salg.

Prosjekt for kartlegging og fjerning av ulovlige ferdselshindringer i strandsonen gjennomførte kartlegging av tre prioriterte strekninger i 2022. Det ble gjennomført frivillig fjerning av registrerte ferdselshindringer i flere saker. Det ble også fattet pålegg om fjerning og tvangsmulkt i noen saker. Prosjektet søkte om og fikk innvilget tilskudd fra Miljødirektoratet til juridisk avklaring i tre saker.

På fagområdet landbruk startet ny medarbeider i jobb i midten av august. Med økt personressurs kom man i gang med oppgaver hvor det over tid har blitt noe etterslep. Det er gjort kontroller og oppfølging knyttet til boplikt, og arbeidet

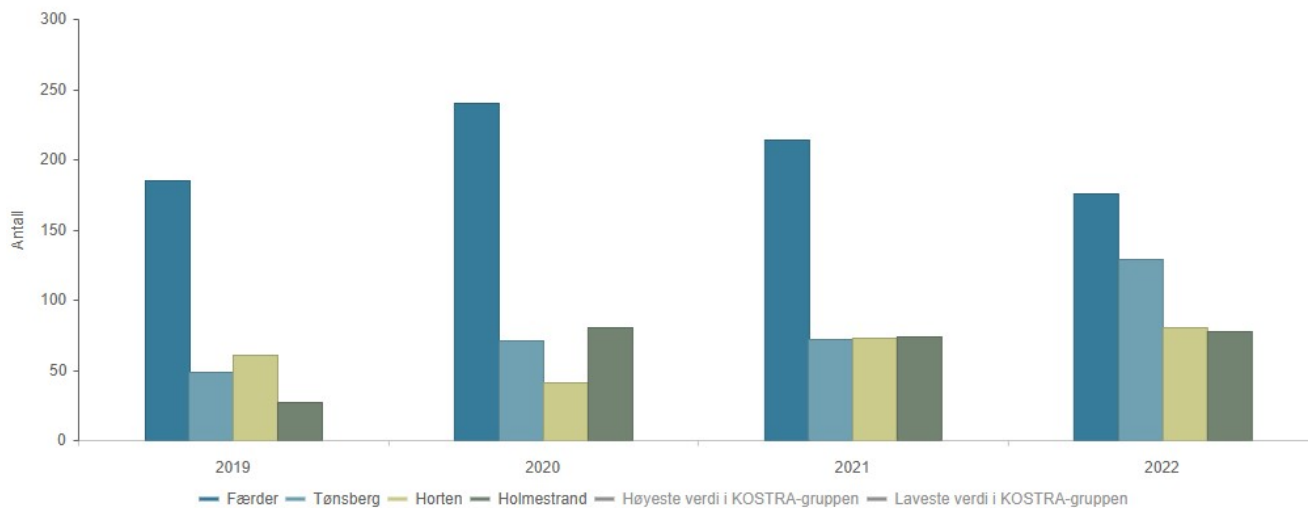
med en skjøtelsesplan for kommunens egne skogeiendommer er satt i gang. Landbrukskontoret deltok også aktivt i arbeidet med utredning av boplikt på Nøtterøy. Rapport fra Vista Analyse ble levert i juni.

Byggesak og geodata

Byggesaksavdelingen ble styrket med 1 mill. kr i konsulentmidler i 2022. Sykefraværet, som startet i 2021, fortsatte i 2022. Oppsigelser og nye sykefravær kom til, herunder ansatte i sentrale posisjoner. Dette har gitt utfordringer på byggesak med hensyn til kapasitet og saksbehandlingstid. På grunn av oversittelse av saksbehandlingstid, tapte kommunen ca. 0,34 mill. kr i gebyrinntekter i 2022. Kommunen har mottatt ekstraordinære skjønnsmidler fra Statsforvalteren tilsvarende ca 1,2 mill. kr til dekning av kostnader tilknyttet den ekstraordinære situasjonen på byggesaksområdet. Selvkostgraden for byggesak er redusert fra 86% i 2021 til 70 % i 2022. Dette skyldes noe høyt sykefravær første halvdel av 2022. Samtidig var selvkostgraden også noe høy i 2021 sammenlignet med tidligere år.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for 12-ukerssaker i 2022 er 55 dager for ett-trinnsøknader og 85 dager for rammesøknader. Fristen er på 84 dager. I 2022 ble det behandlet 503 saker, mot 533 saker i 2021. Det er behandlet 144 dispensasjonssaker, og dette er en reduksjon på 38 saker fra 2021. Antallet dispensasjoner er fortsatt høyt.

Utvikling antall dispensasjonssaker:

Geodata-avdelingen har hatt en god ressursituasjon, og gebyrinntektene ble 0,45 mill.kr over budsjett. Selvkostgraden på geodata var i 2022 på 92,8 %, mot 99 % i 2021.

Tilsyn og ulovlighetsoppfølging

Arbeid med tilsyn og ulovlighetsoppfølging er organisert som en del av virksomhetsdirektørens stab, og har blitt ivarettatt av to årsverk i 2022. Mot slutten av året ble det ansatt ett nytt årsverk, som skal tiltre første halvår 2023. Ved årsslutt ble det arbeidet aktivt med 127 saker. Det ble avsluttet 18 saker gjennom året, og det var registrert 557 ulovlighetssaker som ikke var tatt opp til behandling ved overgangen til 2023. Gjennom året ble det gjennomført 12 tilsyn. Totalt påløp det kr. 170.000,- i tvangsmulkt, og det ble ettergitt kr. 41.000,- av allerede påløpt tvangsmulkt. Det ble ilagt straff i én sak som ble anmeldt i 2019.

Eiendomsforvaltningen

Ved utgangen av 2022 var det over 100 ferdigstilte eller pågående investeringsprosjekter i regi av Eiendomsforvaltningen, foruten de store prosjektene som utbygging av Labakken skole og Tjøme ungdomsskole. Det ble oppdaget en stor vannlekkasje i nye Labakken skole rett før overtakelse og arbeider i forbindelse med dette ble ferdigstilt i 2022 slik at hele skolen ble åpnet.

Av større prosjekter på formålsbygg kan nevnes utbygging av Torød barnehage, som vil gi en funksjonell hverdag for barnehagen, etablering av kjøling på pasientrom ved den eldre delen av Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter og Bjønnesstoppen omsorgsboliger, og ombygging av Brattås skole for økning av antall klasserom.

Gjennomførte prosjekter ved kommunale boliger er prosjekter knyttet til tilrettelegging for beboere og ansatte, HMS-tiltak, og ENØK-tiltak.

Brannforebygging er et hovedfokus i avdelingen og som det løpende arbeides med. Det er gjennom året bevilget øremerkede midler til branntekniske tiltak etter gjennomførte branntilsyn ved skoler, barnehager, idrettsanlegg og sykehjem. Eiendomsforvaltningen har i løpet av hele året gjennomført en rekke utbedringer og nye tiltak ved formålsbygg og kommunale boliger for å øke brannsikkerheten.

Arbeidet med å bytte belysningskilde til LED i kommunale bygg har fortsatt i 2022 og vil fortsette i kommende år.

Det er solgt eiendom for totalt 17,9 mill kroner, hvor det største salget var tidligere Skallestad barnehage.

Renholdsavdelingen har i 2022 gjenopprettet normal drift etter Covid-pandemien. Norsk-Samfunnsfag-Medarbeiderskapskurs er startet opp igjen. Flere har tatt fagbrev og 41 % av ansatte er nå fagarbeidere. Robotmaskiner testes og tas i bruk. Dette skal på sikt effektivisere hverdagen, forbedre innemiljø og forebygge sykefravær. Avdelingen har overtatt rengjøring i flere kommunale bygg: Gipø vest (inkl Tinghauglegene), brakkerigg på Borgheim ungdomsskole, Tinghaugveien 14, 3 etg (gamle legekontorer), RMU sine lokaler i Gipølunden og Dueveien. Totalt rengjøres nå 111 000 kvm pr dag. Hjemmerenhold og praktisk bistand i hjemmet har hatt et stabilt år. Det er gjennomført ca. 12 000 oppdrag fordelt på 450 brukere.

Eiendomsforvaltningen har vært involvert i arbeidet med tidlig innløsning av boliger i forbindelse med prosjektet med ny fastlandsforbindelse. I 2022 kjøpte kommunen 3 boliger.

Avdelingen har startet et arbeid med gjennomgang av interne prosedyrer og rollebeskrivelser, og har arbeidet med å etablere vedlikeholdsplaner i FDV-systemet Facilit.

Drift og anlegg

Hovedplan vann og avløp 2022-2032 ble godkjent 05.10.22 i KS-sak 081/22.

I 2022 har det pågått arbeid med 34 vann- og avløpsprosjekter, + 12 vann- og avløpsprosjekter knyttet til pumpestasjoner (tilbakeslagssikring, driftsovervåking, automatikk) og utskifting av vannkummer, 12 prosjekter på gs-vei/parkeringsplass, 4 prosjekter i forbindelse med renseanlegget på Bekkevika, 13 prosjekter på friluftsområder, 2 prosjekter i Sandesund havn og 1 prosjekt på renovasjon/Lofterød.

Det er gitt flere pålegg for tilknytning og separering i 2022. Ny programvare i 2021 har optimalisert produksjon og oversikt.

Gang og sykkelsti Torød del to ble ferdig bygget i 2022. Tilbakemeldingen fra Torød vel var svært positiv.

Flere større vann- og avløpsprosjekter ble avsluttet i 2022: Vestfjordveien del 1 og 2, Valhalla del 1, Skarphagaveien-Øhre og Astoria-Røsselgata.

Utedrift

Vann og avløp

Rørstrekk på avløp er skiftet på flere steder. Utskifting av vannkummer, avløpskummer og etablering av sluk med sandfang i veier, er oppgaver som fortløpende er ivaretatt. Høyvannsventiler er montert på en rekke avløpspumpestasjoner. Eldre strekk med vannledninger av galvaniserte rør er skiftet. Lekkasje på kloakkledninger, avløpspumpeledninger og vannbrudd på hovedledninger er utbedret løpende. Det har vært mange vannbrudd i 2022 sammenlignet med tidligere år, spesielt i Tjøme sentrum hvor ledningsnett er gammelt og dårlig.

Friluft

Ramberg fikk trapper ned til badeplassen før sommeren 2022. Gammelt stupetårn er revet.

På Verdens Ende har parkeringsplassen fått nytt dekke, det ble lagt nytt kebony-dekke på deler av promenade-brygga, det er satt ut ny renovasjons-stasjon med innkast ved moloen og alle benkene foran kiosken er byttet ut.

På Torød er kommunebrygga rehabilitert med sikring av steiner med armering og betong. I Teiedammene er råttent bunnslam fjernet og vannstanden noe hevet. En ventil er montert som muliggjør enklere tømming av dammen, om nødvendig. Det er laget akebakke ved Labakken skole. Det er montert nye lekeapparater på Fjærholmen, Munkholmen, Vestre Oterbekkvei, Gneisveien og på Sundene på Tjøme.

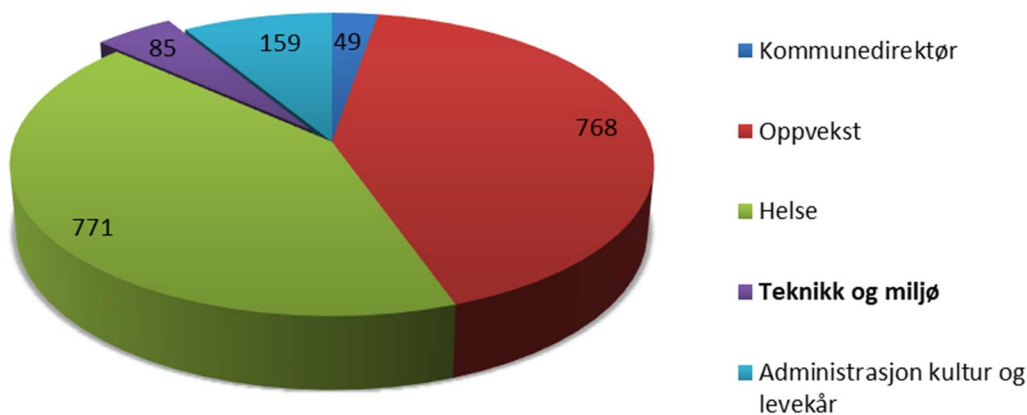
I Kjøpmannskjær er det etablert septik-tømming for båter og bobil, samt tømmestasjon for båter i Tenvik.

Veilys, veier og trafiksikkerhet

Arbeidet med å få umålte strekninger med veilys over på målt anlegg m/målerskap fortsatte i 2022. Dette arbeidet ble nedprioritert høsten 2022 til fordel for utskifting av lyspunkter til LED på grunn av de høye strømprisene. Ca 300 lysarmaturer er byttet ut med LED, inkl. i lysløypa på Tømmerholt.

12 kommunale veier og én gs-veg fikk nytt slitedekke (ny asfalt). Det er gjennomført flere mindre trafiksikkerhets-tiltak i Ulvøveien. Arbeidet videreføres i 2023.

2.4.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Teknikk og miljø utgjør 4,2 % av totale midler fordelt til virksomhetsområdene. Regnskapsmessig forbruk i 2022 er 85,2 mill. kr mot et budsjett på 76,8 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabell nedenfor.

Enhet	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Avvik i kr	Forbruk i %
Teknisk stab og kommuneplan	4 840	4 987	147	97 %
Kommuneutvikling	13 981	14 505	524	96 %
Byggesak og geodata	4 776	5 134	358	93 %
Eiendomsforvaltning	81 849	78 175	-3 674	105 %
Brannvesen	21 063	20 937	-126	101 %
Utedrift /Drift og anlegg	-38 866	-44 729	-5 863	87 %
Småbåthavner og sjøbruk	-2 441	-2 201	240	111 %
Sum Teknikk og miljø	85 202	76 808	-8 394	111 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor virksomhetsområdene. Avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Byggesak og geodata	Byggesak og Geodata har samlet ett mindreforbruk på 0,36 mill. kr. Dette knytter seg i all hovedsak til merinntekter på Geodata.
Eiendomsforvaltning	EF har et samlet merforbruk på 3,7 mill. kr. Den viktigste årsaken til dette er økte kostnader til vedlikehold av kommunens bygg.
Utdrift /Drift og anlegg	<p>Samlet sett har Utdrift og drift og anlegg et merforbruk på 5,8 mill. kr.</p> <p>Utdrift har et merforbruk på 2,3 mill. kr. 0,8 mill. av dette er lønnskostnader som knytter seg til overtid i forbindelse med vannbrudd ol. samt brøyting i desember på grunn av ett større snøfall. På driftskostnader er merforbruket 1,5 mill. kr. Det har vært en økning i drivstoffutgifter, strøm og vedlikehold av biler og maskiner.</p> <p>For selvkostområdet er det samlet et merforbruk på 3,5 mill. kr. Årsaken er sammensatt. Mindreforbruk på driftsutgifter og inntekter er 4,7 mill. kr. Bruk av fond er 8,2 mill. over budsjett. Dette skyldes en vesentlig økning i rentekostnader.</p>

2.4.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen viser finansierte tiltak fra handlingsplanen 2022-2025 med kommentar. Alle tiltak har referanse til tilhørende veivalg fra kommuneplanens samfunnsdel.

Nr	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
			Eiendomsforvaltningen		
401	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan formålsbygg.	Investering	Gjennomført
402	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan /boligfornyingsplanen	Investering	Gjennomført
403	5.1, 6.8	4,9	Tjøme ungd.skole: rehabilitering og bygging av nytt areal	Investering	Delvis gjennomført
404	5.1, 6.8	4,9	Rehabilitering Wilhelmsenhallen	Investering	Ikke gjennomført*
405	1.6	10	Boliger "fra leie til eie" førstegangsetablerere Roppestad-kollen	Investering	Ikke gjennomført**
406	5.1, 6.8	4,9	Barnehagestruktur. Planlegge ny, stor barnehage i tidligere skolelokaler Herstad/Vestskogen	Investering	Delvis gjennomført
			Virksomhet kommuneutvikling		
412	1.1, 3.4	3	Friluftsmål	Investering	Gjennomført
416	1.2, 1.6	9	Planlegging av offentlige arealer i Teie sentrum inklusive utvikling av Teie torv som en attraktiv offentlig møteplass.	Drift	Delvis gjennomført

Nr	Delmål	FNs bærekrafts- mål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
			Virksomhet kommuneutvikling		
417	7.2	11	Kartlegging av kvikkleireområder i Færder	Drift	Delvis gjennomført
418	1.4	9,11	Kaldnes Vest	Drift	Delvis gjennomført
420	1,2, 1,4, 1,5, 1,6	11	Utredningsbehov kommuneplan	Drift	Delvis gjennomført
			Virksomhet byggesak og geodata		
423	8.2		Økt kapasitet saksbehandler byggesak	Drift	Gjennomført
424	8.4		Kartlegging av digital selvbetjeningsløsning	Drift	Delvis gjennomført
			Virksomhet drift og anlegg		
425	6.2	11	Kommunale veier - oppgradering	Investering	Gjennomført
426	6.1	11	Veilys - Oppgradering	Investering	Gjennomført
427	1.6, 3.3, 6.1, 6.2	3,11	Planlegge og bygge sykkelveier i henhold til trafiksikkerhetsplanen	Investering	Gjennomført
428	8.6, 6.1, 6.2	11	Gjennomføre mindre tiltak i kommunens trafiksikkerhetsplan. Kommunale veier - oppgradering busstopp/lommer universell tilrettelegging	Investering	Delvis gjennomført
429	6.4	6	Utbygging og fornyelse av avløpsanlegg i henhold til hovedplan avløp og utslippstillatelsen	Investering	Gjennomført
430	6.4	6	Opprydding i avløp som ikke går til renseanlegg i henhold til handlingsplan.	Investering	Gjennomført
431	6.3	6	Utbygging og fornyelse av anlegg i henhold til hovedplan vann	Investering	Gjennomført
432	8.4		Fornyelse av utstyr og maskinpark	Investering	Gjennomført
433	8.6	9,11,15	Klimatilpasning/Flomveier	Investering	Delvis gjennomført
439	6.2, 3.4	3	Verdens ende - parkering, oppgradering kapasitetsutvidelse	Investering	Gjennomført
445	4.1, 6,1	3, 11	Gs vei Haugsveien, utarbeidelse regulering	Drift	Delvis gjennomført
448	6.5	6	Lofterød Deponi - rehabilitere sigevannslagune nord	Investering	Delvis gjennomført
452	3.4	3	Sandesund etablere EI- skap ved fiskebrygga	Investering	Delvis gjennomført

*) Arbeidet med rehabilitering av Wilhelmsenhallen har stoppet opp på grunn av manglende interesse da prosjektet var ute på anbudet i første runde, vanskelige grunnforhold, samt kapasitetsutfordringer i Eiendomsforvaltningen.

**) Roppestadkollen – kommunen mottok ingen tilbud dra prosjektet var ute på anbud.

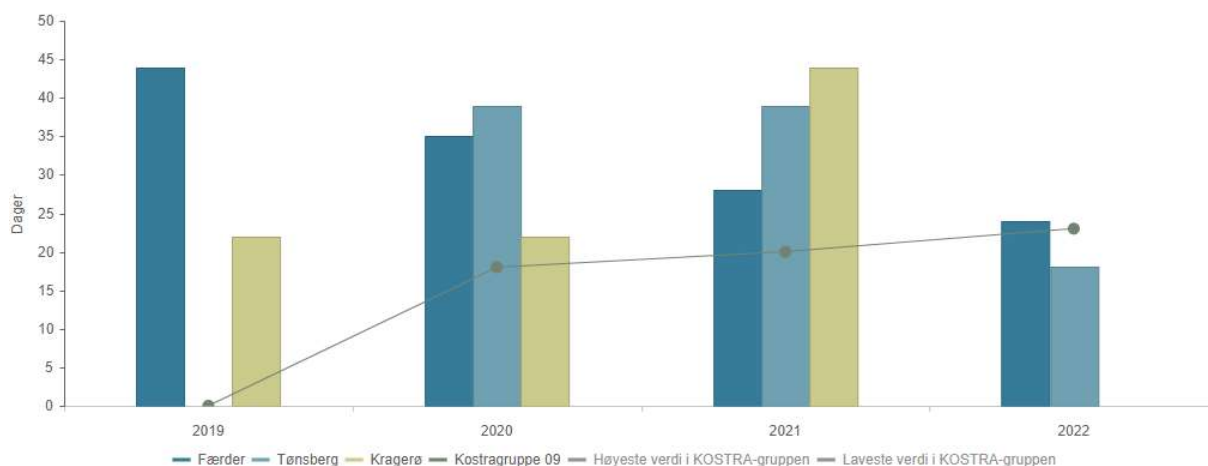
2.4.5 Kostratall

Eiendomsforvaltning			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Netto driftsutgifter for bygg fordelt per innbygger (FGK6a)	kr	5151	5713	5019	5264	6199	6704	5792
2	Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter	kr	686	732	712	510	627	717	747
3	Hervav utgifter til renhold	kr	267	276	177	146	156	176	181

1. Færder kommune har noe høyere utgifter til eiendomsforvaltning per innbygger enn nabokommunene, men lavere utgifter enn kostragruppe 9, fylket og landet.
2. Her ligger Færder kommune høyere enn sammenlignbare kommuner og landet ellers, selv når vi korrigerer for leide arealer.

Plan, byggesak og miljø

Gjennomsnittlig behandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist:

	2019	2020	2021	2022
Færder	44	35	28	24
Tønsberg		39	39	18
Kragerø	22	22	44	
Kostragruppe 09		18	20	23

I tallfremstillingen er det sammenlignet med Tønsberg som Færder sin nærmeste kommunenabo, samt Kragerø som den kommunen i fylket som ligner mest på Færder kommune mht press på strandsonen og utbygging.

Kostratallene for 2022 viser at Færder kommunes behandlingstid er redusert fra nesten 44 dager i 2019 til 24 dager i 2022.

Plan og byggesaksbehandling			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Byggesøknader i alt behandlet	antall	533	503	806	454	9 705	67 853	6 584
2	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist	dager	78	78	66	30	44	40	40
3	Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan	prosent	27,3	31,2	10	1,7	18	20,8	14,2
4	Gjennomførte tilsyn i alt med rapport/samlerapport	antall	23	12	37	10	680	6 043	513
5	Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget	antall	18	14	3	:	123	943	74
6	Selvkostgrad i bygge- og delesaker	prosent	86	70	87	86	.	42	84

1. Saksmengden viser høy byggeaktivitet sammenlignet med nabokommuner. Byggesaksavdelingen har behandlet noen færre saker i 2022 sammenlignet med 2021.
2. Saksbehandlingstiden har holdt seg stabil på 78 dager i 2021 og 2022 og er fortsatt innenfor fristen på 84 dager. Mange dispensasjonssaker i forhold til andre kommuner og arbeid med omfattende eldre byggesaker medfører lengre gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Det er fortsatt et etterslep på saksbehandlingen hos byggesaksavdelingen og fortsatt tap av gebyrinntekter som knytter seg til saker hvor det er brukt mer tid enn de lovbestemte fristene. Kommunen har mottatt ekstraordinære skjønnsmidler som kompenserer for noe av dette tapet.
3. Dispensasjoner skyldes i hovedsak eldre reguleringsplaner og strandsonesaker.
4. Det er gjennomført 12 tilsyn i 2022, der det ved 11 tilsyn ble avdekket ulovlige forhold. Færder kommune har gjennomført færre tilsyn i 2022 enn i 2021. Dette skyldes blant annet at det har medgått mye tid til oppfølging i allerede pågående saker om ulovligheter.
5. I hovedsak rivning og gjenoppføring på dispensasjon.
6. Selvkost graden har sunket i 2022. Det vil si at kommunen har fått dårligere inndeckning av kostnadene. Tapte gebyrinntekter gir fortsatt redusert selvkostgrad, Færder kommune har derfor potensiale i å øke fortjenesten.

Husholdningsavfall			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	kr	2 560	2 248	2 677	2 700	3 189	3 305	2806
2	Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling	prosent	66,9	67,9	67,9	67,9	45,8	44,1	62

1. Variasjoner skyldes fondsjusteringer. Færder kommune ligger under snittet for kostragruppe 9, landet og Vestfold/Telemark.
2. Vesar-kommunene kommer likt ut og bedre enn landsgjennomsnittet. Kildesortering ble etablert tidlig i VESAR-området. Gjenvinningsgraden på avfallet er økt fra 66,9 til 67,9%.

Kommunal vannforsyning			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	kr	2 511	2 775	2 489	2 650	3 334	4 206	3 759
2	E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	prosent	100	100	100	100	:	99,1	100
3	Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje	prosent	39	37	18	16	:	29,2	31,1

1. Færder kommune har lengre ledningsnett per abonnent enn nabokommunene samt få næringsbedrifter med høyt forbruk. Årsgebyret for vannforsyning er lavere i Færder kommune enn kostragruppe 9, landet og fylket.

Kommunal avløp			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	kr	5 779	6 425	4 304	5 270	4 605	4 623	5 256

1. Gebyrene er høyere enn sammenlignbare kommuner, delvis fordi Færder kommune ikke har store næringsaktører som bidrar. Topografien med kyst på alle kanter gjør at det kreves mye pumping, samtidig gir spredt bebyggelse lengre ledninger per abonnent og høyere kostnader.

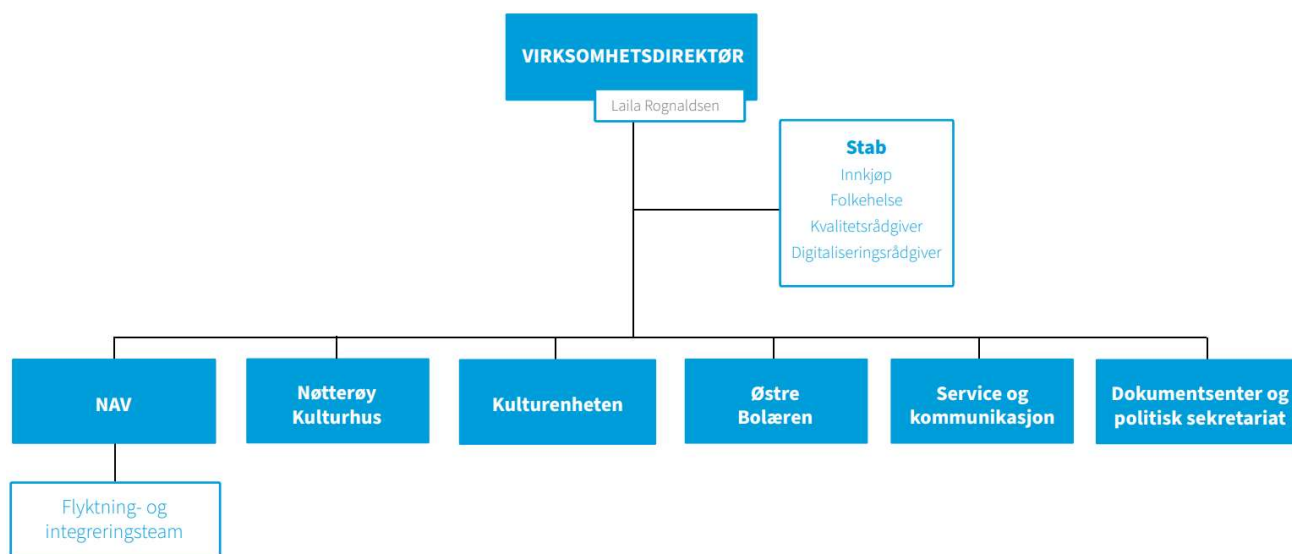
Samferdsel			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater	prosent	96,7	94,2	100	99,3	86,8	68,2	72,3
2	Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger	kr	814	905	947	672	1 363	1 478	1 313
3	Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km	kr	146 497	158 256	198 061	135 869	182 221	188 885	188 519

1. Veiene på Veierland er hovedforklaringen på at Færder kommune ligger under nabokommunene.
2. og 3. Færder kommune har strenge krav til reparasjon etter tiltak i vei og holder kostnadene nede på drift.

2.5 Administrasjon, kultur og levekår

2.5.1 Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår

2.5.2 Årsmelding

Administrasjon, kultur og levekår representerer en bred tjenesteportefølje både med sektorovergripende administrative oppgaver og tjenester knyttet til bosetting, sosialtjeneste, idrett og kultur. Drift av Østre Bolæren er også organisert her. De administrative oppgavene som er samlet i sektoren er oppfølging med Jarlsberg IKT, service og kommunikasjonsavdeling, politisk sekretariat og dokumentsenter, folkehelsekoordinator og innkjøpsrådgiving.

Service- og kommunikasjonsavdelingen har også i 2022 brukt mye ressurser på å booke inn innbyggerne til Covid-19-vaksinasjon samt svare på henvendelser til sentralbordet rundt vaksinerings. Kommunen tok imot mange nye flyktninger fra Ukraina, og kommunikasjonsavdelingen bidro med relevant og oppdatert informasjon på kommunens nettsider til flyktningene og de frivillige som ville hjelpe til. Krigen i Europa førte også til et større fokus på beredskap og egenberedskap, og i løpet av høsten ble det informert mye rundt disse temaene. Med nye krav om universell utforming av nettsted, har kommunikasjonsavdelingen jobbet med å utarbeide en tilgjengelighetserklæring for kommunens nettsider. En tilgjengelighetserklæring beskriver i hvilken grad nettsiden til en virksomhet etterlever kravene til universell utforming av IKT.

Dokumentsenteret har levert elektroniske arkivuttrekk for langtidsbevaring hos IKA Kongsberg på de fleste systemer frem til i dag. Det jobbes også kontinuerlig med å tilgjengeliggjøre disse i IKA Innsyn, som er et system for å kunne hente opp informasjon som trengs i for eksempel i en rettighets sak. Dette vil gjøre at vi får større treff når innbyggere etterspør informasjon om for eksempel skolegang og eksamener fra tidligere. Arbeidet med å avlevere eldre papirarkiver til IKA Kongsberg fortsetter.

I 2022 har Færder kommune startet implementeringen av Office365 til alle ansatte. Arbeidet med datasikkerhet har hatt høy prioritet.

Kvalifiseringsprogram er en rettighet i NAV for innbyggerne i kommunen. Økt satsning på kvalifiseringsprogrammet i NAV har bidratt til at flere personer kom ut i arbeid og utdanning samt holdt kostnadene til sosiale bidrag stabilt. 105 personer har deltatt i kvalifiseringsprogrammet 2022. Av disse har 38 personer fullført programmet. 53% av disse har fått tilbud om ordinert heltid eller deltids arbeid. Ved utgangen av året er 67 personer aktive deltagere i KVP.

Antall mottakere av sosialhjelp har gått ned fra 2021 til 2022. Dette gjelder også de under 30 år. I 2021 hadde kommunen i snitt 272 mottakere pr måned, i 2022 er snittet 270,5. For unge er tallene henholdsvis 92 i 2021, og 82 i

2022. Det er utbetalt kr 34,2 mill. kr i sosiale bidrag i 2022 som er 1,5 mill. kr mindre enn budsjettert. Utvidelser og tilpasninger av statlige ytelser under Covid-19 og statlig strømstøtte har bidratt til å redusere behov for sosiale bidrag.

Anmodningen fra Integrerings- og mangfolds direktoratet for 2022 var på 97 personer. 97 personer ble ordinært bosatt. I tillegg bosatte Færder kommune 5 personer på familiegjenforening.

Driften av gjestehavn, restaurant og kiosk på Østre Bolæren hadde en god sesong i 2022 med ca. 2560 overnattingsdøgn og godt besøk i restaurant, havna og i kiosk. Driften endte med et positivt resultat. Mannskapsforlegningen (1990-bygget) er avstengt etter vedtak. Overnatting tilbys på befalsforlegningen, i leiligheter, "Loshuset" og "Det Gule Huset". Det er fortsatt godt samarbeid med næringsdrivende og frivillige organisasjoner på øya. Arbeidet med utlysning av tilskudd til rutebåt mellom Tønsberg og Bolærneøyene ble påstartet i mai 2022 og har vært arbeidet med frem til årsskiftet.

Frivillighetens år 2022 ble markert gjennom hele året i Færder kommune. I mars kunne man endelig samles igjen og det ble avholdt fest for de frivillige i Nøtterøy kulturhus. Her ble alle frivillige som hadde deltatt under pandemien og med avviklingen av vaksineringsen hyllet sammen med vinnerne av kulturpris og klimapris i 2021. Månedens ildsjel ble hedret gjennom året. Det ble arrangert nærturstaffet med mange hundre deltagere fordelt på 14 turer hvor innbyggere ble invitert til å bli kjent rundt i kommunen. For første gang ble Frivilligbørs arrangert i samarbeid med Tønsberg kommune. Denne møteplassen samlet over 90 frivillige organisasjoner, lokale bedrifter og organisasjoner for å utveksle ønsker og ideer til samarbeid, og 110 avtaler ble inngått. Frivillighetens år ble rundet av med fest i Nøtterøy kulturhus med utdeling av samfunnspris og Færder stipend i desember.

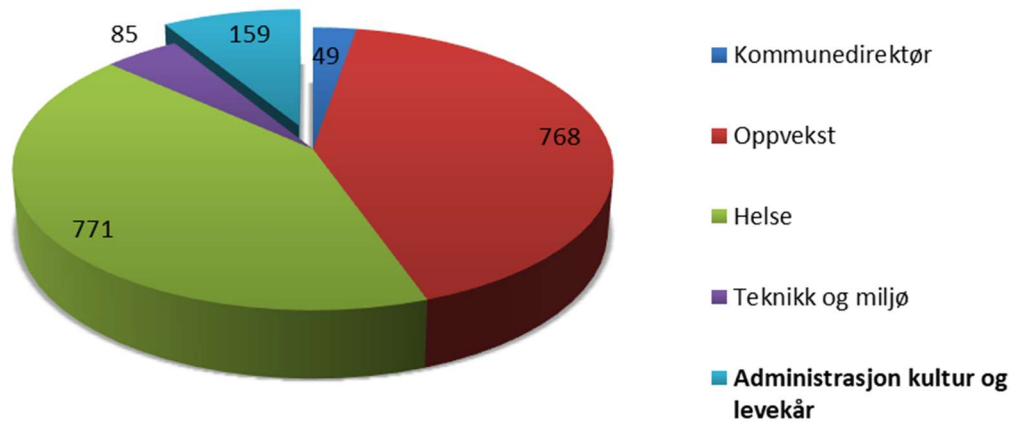
Det er økt besøk på Færder frivilligsentral både i Rødsgata 36 og Ekebergveien 10. Flere nye aktiviteter er igangsatt. Dialogverktøyet Nyby er utvidet til også å ivareta oppdrag for brukere av hjemmetjenester. Arbeidet med å støtte frivillig arbeid i kommunen er prioritert. Fire ganger i året arrangeres det frivilligforum med aktuelle tema. Oppstart av arbeidet med rullering av frivillighetsstrategi og tiltaksplan er igangsatt og skal vedtas i 2023.

I juni ble de arrangert DKS festival for 5000 ungdomsskole elever i Færder, Holmestrand og Tønsberg på Slottsfjellet. Prosjektet videreføres med festival også i 2023. I mai var det internasjonale prosjektet WOW experience på besøk i Færder. EU-prosjektet deler beste praksis i samarbeid mellom skoler og kulturprodusenter. Færder deltar sammen med kollegaer fra Island, Finland og Nord Makedonia. Det er gjennomført program både i Den kulturelle skolesekken (DKS) og Den kulturelle sparerstokken.

Færder kommune har partnerskapsavtale om folkehelsearbeidet med fylkeskommunen. Med samarbeidet tildeles Færder kommune tilskuddsmidler som skal brukes på folkehelse tiltak i tråd med mål og strategier i Handlingsprogram for folkehelse og kommunens egne mål for folkehelsearbeidet. I 2022 ble følgende tiltak gjennomført i større eller mindre grad: Aktive lokalsamfunn, Aktivitetsvenn for personer med demens, Av-og-til holdningskampanjer, Digital Senior, Refleksdagen, Utdeling av sandbøtter med strøsand, Sterk og stødig, Verdensdagen for psykisk helse, Verdifull transport. Noen av tiltakene faller også inn under arbeidet med Trygge Lokalsamfunn. Det arbeides systematisk med forebyggende tiltak innen brannforebygging, skadeforebygging og som en av-og-til-kommune for å redusere skadelig alkoholbruk. I juni 2022 signerte Færder ny fireårsavtale med alkovettorganisasjonen Av-og-til. Færder kommune er sertifisert som Trafikksikker kommune dette inkluderer også de fleste private barnehagene som Trafikksikker barnehage.

Nøtterøy kulturhus hadde ca 28.000 besøkende på åpne forestillinger i 2022 i tillegg til ca 6600 på DKS-forestillinger. Kulturhuset ble også benyttet til møter, skoleavslutninger, visler m.m. Kulturhuset har jobbet seg tilbake i markedet etter pandemien, og billettsalget har økt gjennom året. Nøtterøy kulturhus mottok 3-årig støtte fra Norsk Kulturråd 2020-2022 for å videreutvikle satsningen på internasjonale forestillinger, spesielt innen fysisk teater og nysirkus. Da det på grunn av Covid-19 ikke ble gjennomført planlagte forestillinger i 2020 og 2021, ble endel av støtten fra Kulturrådet videreført til 2022. Nøtterøy kulturhus har tatt rollen som turnéprodusent for de internasjonale nysirkusforestillingene i Norge, og dette skaper positiv omtale, mindre kostnad, større nettverk og er mer bærekraftig.

2.5.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Administrasjon, kultur og levekår utgjør 9,1 % av totale midler fordelt til virksomhetsområdene. Regnskapsmessig forbruk i 2022 er 159,5 mill. kr mot et budsjett på 166,5 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabellen nedenfor.

Enhet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik i kr	Forbruk i %
Stab, administrasjon, kultur og levekår	22 322	24 302	-1 980	92 %
NAV	65 666	67 824	-2 157	97 %
Innvandrertjenesten	34 776	35 604	-828	98 %
Servicesenteret	5 176	5 926	-750	87 %
Dokumentsenter & sekretariat	8 977	9 745	-769	92 %
Kulturenheten	19 583	19 632	-50	100 %
Nøtterøy kulturhus	2 971	3 313	-342	90 %
Østre Bolæren	-3	183	-186	-1 %
Sum Administrasjon, kultur og levekår	159 468	166 530	-7 062	96 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor virksomhetsområdene. Avvik over 5 % eller 1 mill. kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Stab, administrasjon, kultur og levekår	Ubrukte budsjettmidler skyldes vakante stillinger (folkehelsekoordinator, innkjøpsrådgiver og digitaliseringsrådgiver) og at budsjettpost for sykepengerefusjon for sektoren ikke er fordelt ut på øvrige virksomheter, med en nettoeffekt på 0,4 mill. kr. Office 365 er innarbeidet i budsjett med 3,0 mill. kr. En del av implementeringen gjøres i 2023 og ubrukte midler til utgjør 1,4 mill. kr i 2022.

Enhet	Kommentar til avvik
NAV	Det er et mindreforbruk på budsjettpost for økonomisk sosialhjelp på 1,5 mill. kr. Mindreforbruket skyldes blant annet effekt av økt satsing på kvalifiseringsprogrammet over flere år og aktivt arbeid med andre prosjekter for å motvirke behov for sosiale bidrag. Budsjett for kvalifiseringsprogrammet viser et mindreforbruk på 0,4 mill. kr som skyldes færre deltakere gjennom året.
Servicesenteret	Ubrukte sykelønns- og foreldrepenger og lønnskostnader utgjør netto merinntekter på 0,5 mill. kr. Resterende 0,2 mill. kr skyldes mindrekostnader på budsjettposter for telefoni, informasjonsutgifter, kurs og lisenser.
Dokumentsenter & sekretariat	Budsjettpost for kjøp av arkiveringstjenester viser et mindreforbruk på 0,5 mill. kr som skyldes kapasitetsbegrensninger hos leverandør. Det er mindreutgifter i budsjettposter for porto, telefoni, kurs, lisenser og kjøp av konsulent tjenester på 0,2 mill. kr.
Nøtterøy kulturhus	Lettelser i Covid-19-restriksjoner og økt publikumsinteresse medførte høyere omsetning av billetter og et høyere aktivitetsnivå enn forutsatt i budsjettet. Nettoeffekten utgjør 0,3 mill. kr.
Østre Bolæren	Østre Bolæren hadde et overskudd i 2022. Beløpet er avsatt til fond i henhold til kommunestyrets vedtak i sak KS 96/16.

2.5.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Nr	Delmål	FNs bærekrafts- mål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
Service og kommunikasjon					
507	8.2, 8.3, 8.4	9	Acos Interact -skyløsning skjema	Drift	Gjennomført
508	8.2, 8.3, 8.4	9	Informasjon om klimaspørsmål og klimavennlig livsstil på kommunens hjemmeside	Drift	Ikke gjennomført
AKL					
511	8.1, 8.4	9	Oppgradering til felles standard Antivirus investering	Drift	Gjennomført
512	6.7, 8.2	9	Microsoft office 365, totalpakken	Drift	Delvis gjennomført
514	6.7	9	Arkiv - bortsetting og uttrekk	Drift	Delvis gjennomført
IT					
539	8.1, 8.4	9	8100 IT-investeringer	Investering	Gjennomført
541	8.1, 8.4	9	Bytte av 280 trådløse sendere (EoL) Ubrukte midler 2021 videreføres som finansiering i 2022	Investering	Gjennomført

2.5.5 Kostratall

Sosialtjenesten			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Sosialhjelpsmottakere	antall	837	873	1 663	1 115	15 487	115 163	12 482
2	Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år	antall	151	145	291	184	2 724	19 620	2 125
3	Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	antall	143	374	701	524	5 217	39 071	5 032
4	Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	antall	295	292	759	446	5 280	41 767	5 377
5	Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	antall	324	324	770	508	8 021	58 695	6 232

1. Antall sosialhjelpsmottakere i Færder kommune har gått opp fra 837 til 873. Sett opp mot antall innbyggere er andelen sosialhjelpsmottakere i Færder kommune 3,2 % mot 2,8 % i Tønsberg og 4,0 % i Horten. Snittet i Vestfold og Telemark er 2,9 %. Høye strømpriser og generell prisøkning i samfunnet er årsaken til at flere har rett til økonomisk sosialhjelp som supplerer til andre inntektskilder i 2022, sammenlignet med tidligere år.
2. Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år i Færder kommune har gått ned fra 151 til 145. Andelen 18-24 år er 16,6 % mot 17,5 % i Tønsberg og 16,5 % i Horten. Snittet i Vestfold og Telemark er 17,0 %. Færder kommune har færre unge sosialhjelpsmottakere sett opp mot de vi sammenligner oss med. NAV Færder har etablert Jobbhuset, med særlig satsning på personer i aldersgruppen 18 – 30 år. Denne satsingen har som mål å gi brukergruppen tett oppfølging og bidra til å få dem raskt ut i jobb, utdanning eller andre ordninger og stønadsformer.
3. Sosialhjelpsmottakerne i Færder kommune med sosialhjelp 6 mnd eller mer har gått opp fra 143 til 374. Dette er en utvikling som er lik for de vi sammenligner oss med. Hovedårsaken er at covid-19 pandemien medførte at mange fikk beholde dagpenger, arbeidsavklaringspenger, KVP og introstønad og derfor ikke hadde behov for sosialhjelp i 2021. Disse ordningene opphørte i 2022 og kan forklare noe av økningen på antall sosialhjelpsmottakere. Utover dette er høye strømpriser og generell prisøkning i samfunnet årsak til at flere har rett til økonomisk sosialhjelp som supplerer til andre inntektskilder.
4. Antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold har gått noe ned fra 295 til 292. En årsak til at andelen ikke har økt kan være at flere er i kvalifiseringsprogrammet som skal kvalifisere den enkelte for jobb eller utdanning. Kvalifiseringsstønaden vil for denne gruppen være viktigste kilde til livsopphold.
5. Antall barn i familier som mottok sosialhjelp er lik i 2021 og 2022. At det ikke har vært en økning kan forklares med det at barns behov skal kartlegges, vurderes og begrunnes har blitt en saksbehandlingsregel i sosialtjenesteloven. Dette har bidratt til økt søkelys på barnefamilier og resultert i tettere dialog og oppfølging av aktuelle brukergruppe.

Kirke			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestfold/ Telemark
Nøkkeltall		Enhet	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1	Døpte i prosent av antall fødte	prosent	53,5	48,3	51,3	47,4	61,8	59,5	54
2	Konfirmerte i prosent av 15-åring	prosent	35,4	32,5	45,8	27,6	52	52,9	44,1
3	Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	prosent	90,9	82,5	77,8	101,4	86,8	84,8	82
4	Brutto driftsutgifter til funksjon 390, 393 pr.innbygger i kroner	kr	723	719	600	567	651	709	729

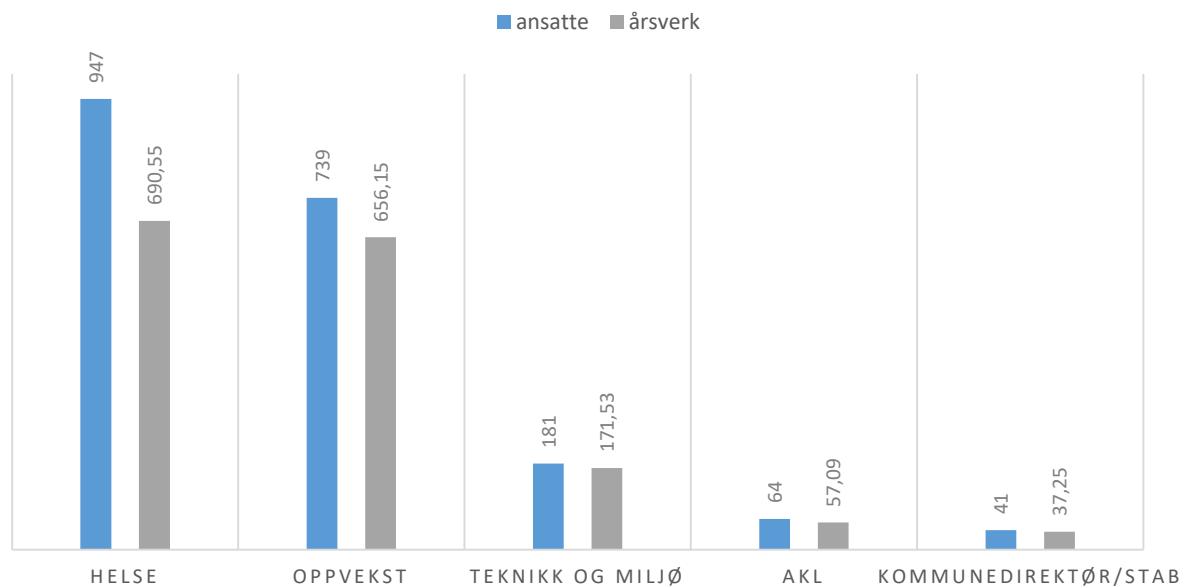
1. Antall døpte har gått ned fra 53,5 i 2021 til 48,3 % i 2022. I 2021 gikk tallet mye opp etter et lavt nivå under pandemien. Færder kommune ligger under de vi sammenligner oss med, kun Horten ligger lavere enn Færder.
2. Andelen som konfirmerer seg ligger under Tønsberg, snittet i Vestfold og Telemark, kostragruppe 9 og over Horten kommune.
3. Andel kirkelige gravferder har gått ned og ligger nå på snittet i Vestfold og Telemark. Kun Tønsberg ligger lavere enn Færder.
4. Færder kommune har redusert overføringer til kirken fra 723 til 717 kr per innbygger. Kommunen bruker fortsatt mer per innbygger enn sammenligningskommunene, kostraguppe 9, og landet u/Oslo, men lavere enn snittet i Vestfold og Telemark.

3 Likestilling, arbeidsmiljø og diskriminering

3.1 Likestilling

Færder kommune arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering og trakassering. Ved utgangen av 2022 var det til sammen 1962 (72) faste heltid og deltidsansatte hvorav 1562 er kvinner og 400 er menn.

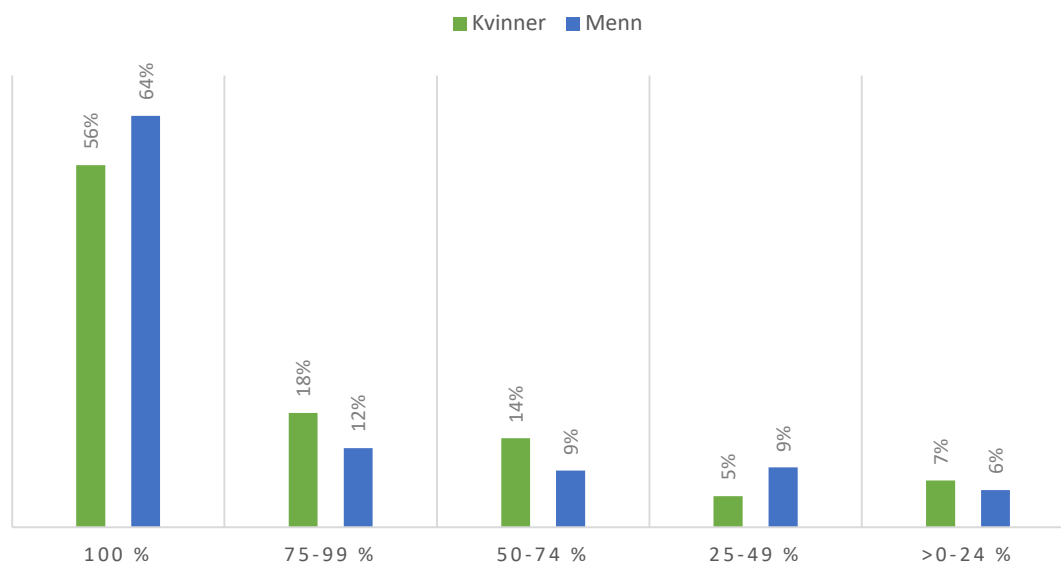

Figur 1: Tabellen over viser antall ansatte og årsverk innenfor de ulike virksomhetsområdene.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for hele kommunen er i snitt på 82,7%, dette er en økning fra 82 % i 2021 og ligger over målsetningen på 82%.

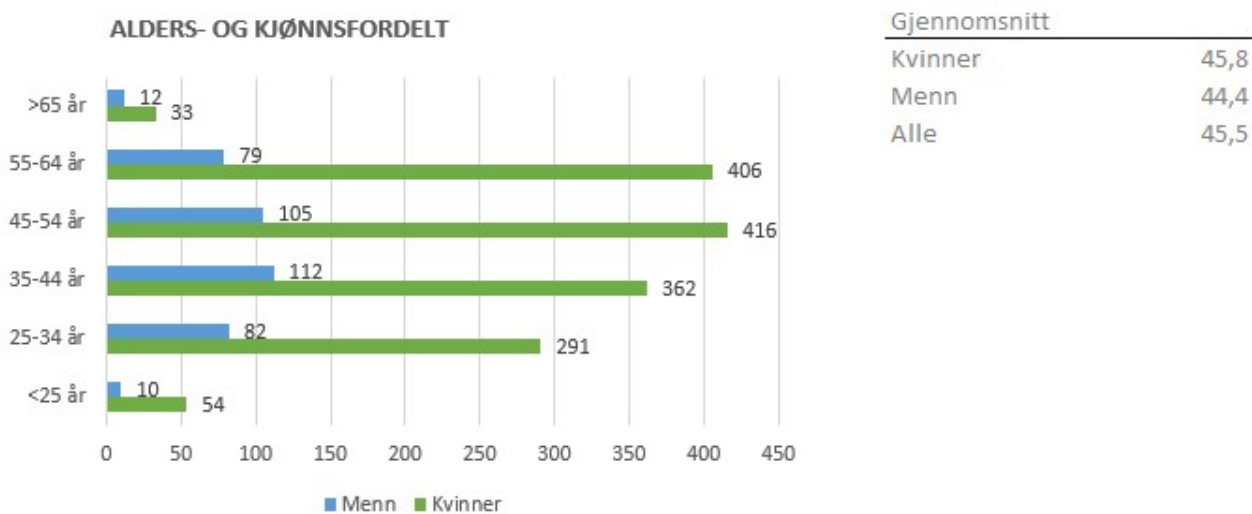
Kjønnsfordeling og stillingsstørrelse.

TOTAL STILLINGSSTØRRELSE I VIRKSOMHETEN

Diagrammet over viser andel stillingsstørrelse fordelt på kjønn i 2022

Det er 1456 ansatte som har stillingsstørrelse mer enn 75%. 1131 har 100%. Færder kommune viderefører arbeidet med å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse og øke heltidsandelen blant de ansatte.

Tabellen over viser at gjennomsnittsalder for kvinner er 45,8 år og for menn 44,5 år. Det er totalt 530 ansatte som er 55 år og eldre. Det var ved årets slutt 101 ansatte med 30 års ansiennitet i kommunen, 89 kvinner og 12 menn.

Lønnsutvikling

Færder kommune er bundet av Hovedtariffavtalen som gjelder for alle arbeidstakere i et fast, forpliktende arbeidsforhold; heltid, deltid eller midlertidig. Hvert år gjennomføres det lønnsforhandlinger. For ansatte i kap. 4 forhandles det sentralt, hvor det enkelte år settes av midler til lokale forhandlinger. For ansatte i kap. 3 og 5 gjøres dette lokalt i kommunen hvert år. Disse gjennomføres innenfor lønnsutvikling i KS-området og situasjonen i arbeidsmarkedet. Øvrige kriterier bygger på Hovedtariffavtalen og kommunens lønnspolitiske retningslinjer, samt drøfting med organisasjonene. Virkningstidspunkt for lønnsregulering i kap. 3 og 5 var avtalt til 1.mai. Det er ca. 13% av kommunens ansatte som tilhører kap. 3 og 5. De resterende 87% tilhører kapittel 4. Tariffoppgjøret for kap. 4 i 2022 gikk til mekling. Den 24. mai la Riksmekler fram et forslag til løsning som forhandlings sammenslutningene aksepterte. Men Utdanningsforbundet (Unio), Skolenes landsforbund (LO) og Norsk lektorlag (Akademikerne) forkastet meklerens forslag. Skolenes landsforbund og Norsk lektorlag gikk i streik fra 8. juni 2022, mens Utdanningsforbundet gikk i streik fra 20. juni. Streikene ble avsluttet med tvungen lønnsnemnd den 27. september. Færder kommune ble ikke berørt av streik. Rikslønnsnemnda slo fast at medlemmer av de tre forbundene i streik, skulle gis de samme tarifftilleggene som øvrige ansatte, men med virkning fra 27.9.2022.

Lokale forhandlinger i kap. 3 og 5 ble gjennomført i tråd med HTA bestemmelser. Det ble lagt vekt på markeds situasjonen ved å prioritere ansatte innenfor byggesak, jordmødre, skole- og barnehageledere samt ledere innenfor helse med ansvar for heldøgns drift.

Tabell under viser endring i grunnlønn (mnd) for de ulike gruppene i Færder kommune.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Månedsførtjeneste	Grunnlønn	Vekst i månedsførtjeneste 1.12.21-1.12.22	Vekst i grunnlønn 1.12.21-1.12.22
Alle	Alle	47 066	44 070	3,2%	3,5%
3	Alle	65 641	65 528	5,5%	5,6%
4	Alle	45 492	42 212	3,0%	3,3%
5	Alle	60 151	60 148	2,6%	2,6%

Likelønn

Personaladministrativt informasjonssystem, forkortet PAI-registeret, er et register som driftes av KS som bygger på opplysninger innhentet fra kommunesektoren. Kommuner og fylkeskommuner sender inn opplysninger pr 1.12. hvert år. Registeret inneholder oversikt over alle arbeidstakere i kommunal sektor, lønn, arbeidstid, stillingskode og fravær. Systemet gir viktig informasjon ved lønnsforhandlinger og i offentlig statistikk.

Tabellen under viser gjennomsnittlig fortjeneste pr månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr månedsverk for kvinner og menn i Færder. Tall per, 1.12.2021 og 1.12.2022

Kjønn	Måned- fortjeneste 2022	Grunnlønn 2022	Endring i måneds- fortjeneste 2021-2022	Endring i grunnlønn 2021-2022
Kvinner og menn	47 066	44 070	3,2%	3,5%
Kvinner	47 028	44 092	3,0%	3,3%
Menn	47 203	43 989	3,7%	4,0%

3.2 Arbeidsmiljø og diskriminering

Færder kommune er en IA-bedrift, og har et godt arbeidsmiljø blant våre ansatte. Dette måles gjennom medarbeiderundersøkelser. Den neste undersøkelsen er planlagt gjennomført i 2023.

Færder kommune har et tett i samarbeid med NAV lokalt. NAV benytter eksterne tiltaksbedrifter som tar kontakt med kommunen direkte for å få til hospiteringsavtaler. Dette er noe kommunen etterstreber å imøtekomme da vi ser verdien av at den enkelte får prøvd ut sin arbeids- og funksjonsevne. I noen tilfeller har hospiteringen endt i en fast stilling i kommunen.

Kommunen har ansatte fra ulike nasjonaliteter innenfor samtlige virksomhetsområder. Det arbeides for at ansatte med nedsatt funksjonsevne skal ha sitt arbeid i vår kommune.

Færder kommune ønsker å ha søkelys på inkludering og er opptatt av at mangfold er en ressurs. Målsettingen er å ansette kvalifiserte kandidater uansett alder, kjønn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering eller etnisitet. Dette spesifiseres i utlysningstekster.

Det ble fra 1.11.2022 foretatt konstitueringer i ledergruppen. Økonomisjef ble konstituert kommunedirektør, som førte til en konstituert økonomisjef. Ved utgangen av 2022 består kommunedirektørens ledergruppe av 4 kvinner og 3 menn.

Lærlinger og veiledere pr 31.12.2022

Ved utgangen av 2022 er det 24 lærlinger i kommunen, og 1 lærekandidat (HFA). Lærlingene fordeler seg med 13 helsefagarbeidere, 8 barne- og ungdomsarbeiderfag, 2 IKT- og 1 anleggsrørleggerfag. Vi har også en lærekandidat i helsefag. De siste 2020-lærlingene hadde siste dag 31.12.2022. Av 2.års lærlinger er det ved årsslutt 8 lærlinger. 9 lærlinger som var oppe til fagprøve besto i 2022. Av de lærlingene som har bestått er det 3 lærlinger som har fått fast stilling i Færder kommune som fagarbeider, henholdsvis 1 barne- og ungdomsarbeider og 2 helsefagarbeidere. 3 har fått en vikar/tilkallingsavtale med Færder kommune som fagarbeidere.

1.halvår 2022 var delvis preget av pandemien som fortsatt ga oss noen utfordringer, også for lærlingene i Færder kommune. Det ble i september gjennomført første felles oppstartsamling på 2 år for nye lærlinger og deres veiledere som har stor betydning for alle å kunne treffes fysisk, knytte kontakter og bli kjent med et større miljø. Det blir fremdeles gjennomført en god del oppfølging/veiledning/kurs digitalt eller på telefon, men det er av da av praktiske årsaker. Lærlingene blir fulgt opp på arbeidssted av ledere og veiledere.

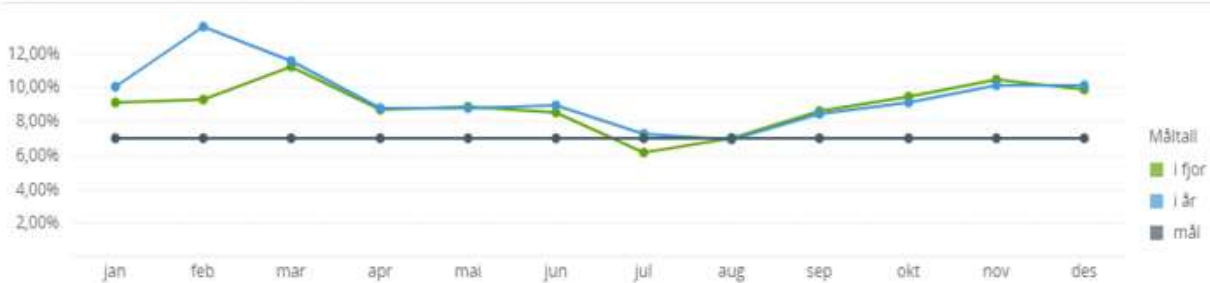
Mottatt tilskudd for lærlingene i 2022 utgjør 1,3 mill. kroner.

Kommunen har et tett samarbeid med Opplæringskontoret for offentlig sektor i Vestfold og Telemark (OKOS), slik at oppgaver og oppfølging av den enkelte lærling blir ivaretatt. Det er fulgt opp med flere arbeidsplassbesøk for alle lærlingene. I 2022 har det vært tilfeller med behov for særskilt oppfølging av enkelte lærlinger. Slik oppfølging skjer i samarbeid med leder og veileder på arbeidsted, fagleder, koordinator, Opplæringskontoret for offentlige ansatte (OKOS), Opplæringskontor yrkesfag VTFK og Oppfølgingstjenesten.

3.3 Sykefravær

Ved inngangen til 2022 var sykefraværsprosenten i Færder kommune 10,01 prosent og ved utgangen av året 10,08 prosent. Gjennomsnittet for 2022 er 9,50 prosent. Dette er en økning fra 2021 hvor gjennomsnittet var på 8,89 prosent. Færder kommune hadde lavest fravær sammenliknet med øvrige kommuner i tidligere Vestfold i første og andre kvartal, og lå på andre plass i tredje kvartal.

I år og i fjor - Inkluderer sykemeldinger og egenmeldinger

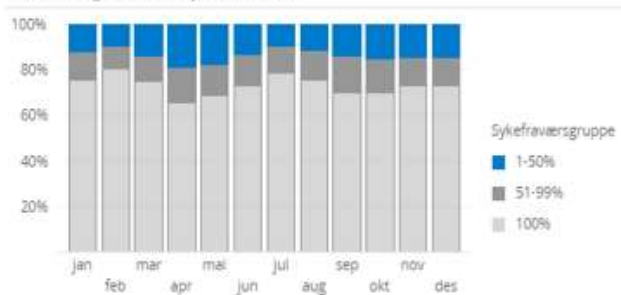

Blå kurve: 2022 Grønn kurve: 2021

Kjønnsfordelt

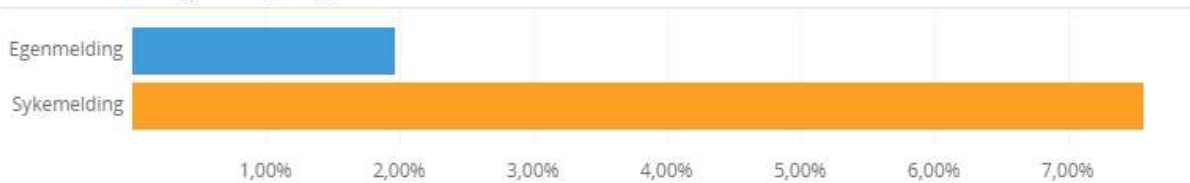
Andel gradert sykefravær

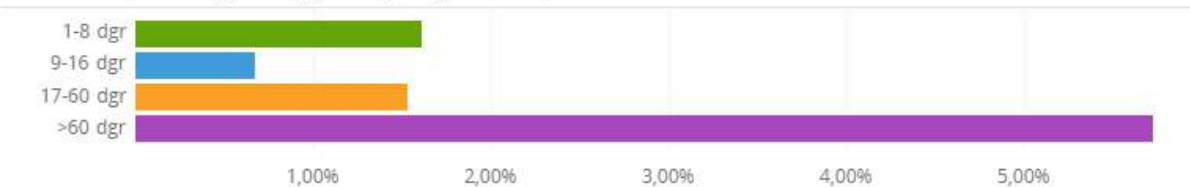
Søylediagrammet til venstre viser kjønnsfordelt sykefravær.

Diagrammet til høyre viser gradering av sykefraværet. Begge diagrammene viser 2022.

Fordelt på egen- og legemeldt

Fordelt på varighet (egen og legemeldt)

Diagrammet øverst viser en fordeling mellom egen- og legemeldt fravær siste 12 måneder. Diagrammet nederst viser fordeling over varigheten av sykefraværet. Begge diagrammer viser sist 12 måneder.

Som følge av Covid19 pandemien var det forventet at egenmeldt fravær ville øke med bakgrunn i mer korttidsfravær.

	Egenmeldt sykefravær	Legemeldt sykefravær
2020	1,27 %	6,75 %
2021	1,56 %	7,33 %
2022	1,95 %	7,55 %

Tabellen viser en oversikt over egenmeldt og legemeldt sykefravær i 2020, 2021 og 2022.

Også i 2022 ble de fleste dialogmøter digitale grunnet pandemien. Denne møteformen har nå NAV og andre møtedeltakere fått betydelig erfaring med, og tilfredsheten med denne møteformen er god. Den effektiviserer og bidrar til at flere parter i oppfølgingsarbeidet rundt den sykmeldte kan få deltatt i møtet når det er et ønske. Statusmøtene som holdes internt i kommunen har i større grad gått over til å bli fysiske møter.

Arbeidsmetodikken «Tettere på», i samarbeid med NAV arbeidslivssenter og NAV lokalt fortsatte i 2022. Dette går ut på tettere og tidligere oppfølging av sykmeldte, der oppfølgingsplan opprettes og deles med NAV og lege ved 4 ukers sykefravær. Alle dialogmøter 1 skal gjennomføres ved 5 ukers fravær og dialogmøter 2 skal fremskyndes til uke 20 fra uke 26. HR, NAV arbeidslivssenter og IA rådgivere i NAV har hatt månedlige samarbeidsmøter, og mellom HR og NAV arbeidslivssenter. Vi opplever samarbeidet i «Tettere på» som dialogskapende og utviklende for sykefraværsarbeidet og arbeidsmiljøprosesser rundt i kommunen.

I 2022 har Færder kommune økt sin bruk av ekspertbistand for ansatte som er eller står i fare for å bli sykmeldt gjennom midler som gis fra NAV arbeidslivssenter. I 2022 har kommunen også tatt i bruk flere ulike leverandører av ekspert bistand. Tilbakemeldinger og erfaring med dette er god, og dette tiltaket vil bli benyttet videre i sykefraværsarbeidet.

3.4 Forebyggende arbeidsmiljø

NAV arbeidslivssenter bistod Færder kommune med arbeidsmiljøprosesser, og noen arbeidssteder jobbet med STAMI (Statens arbeidsmiljø-institutt) sitt verktøy «En bra dag på jobb». Verktøyet er en del av IA-avtalens satsing på forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

NAV arbeidslivssenter har utarbeidet en presentasjon for Færder kommune om forebyggende arbeidsmiljø basert på «HMS i offentlig sektor» (2020) med tema tilbakemeldingskultur med tilhørende refleksjonsspørsmål. Presentasjonen har blitt holdt for kommunen sine ledere på alle nivåer, samt for tillitsvalgte og verneombud. Tilbakemeldinger på dette har vært gode og gir praktisk nytteverdi i hverdagen for ansatte. NAV arbeidslivssenter har også et kurs i rolleforståelse og partsamarbeid. Målsettingen er å få tillitsvalgte, verneombud og leder på lag for å samarbeide om et bedre arbeidsmiljø.

3.5 Bemanning

Kommentarer til endringer i årsverk:

Årsverkrammer	Årsverk pr. 31.12.2021	Årsverk pr. 31.12.2022	Årsverk Endring 21-22
Kommunedirektør og stab	8,00	8,00	0,00
Politikere	1,60	1,60	0,00
HR	15,60	15,60	0,00
Økonomi	11,50	11,50	0,00
Sum kommunedirektør og stab	36,70	36,70	0,00
Virksomhetsdirektør og stab	18,90	21,30	2,40
Skoler	419,94	418,47	-1,47
Færder kulturskole	8,65	8,85	0,20
Kommunale barnehager	171,74	171,07	-0,67
Pedagogisk psykologisk tjeneste	13,30	13,50	0,20
Barnevernstjenesten	49,15	47,15	-2,00
Forebyggende helsetjenester	29,50	29,50	0,00
Fritid Færder	3,62	3,62	0,00
RMU	97,67	72,87	-24,80
Sum oppvekst	812,47	786,33	-26,14
Virksomhetsdirektør og stab	3,70	5,00	1,30
Tjenestekontoret	10,90	10,90	0,00
Tjeneste for psykisk helse og rus	63,96	60,96	-3,00
Hjemmetjenesten/ omsorgsboliger	150,24	150,24	0,00
Bo- og avlastningstjenesten	143,89	153,05	9,16
Bjønnåsåsen bo- og behandlingssenter	190,32	191,42	1,10
Smidsrød helsehus	119,01	125,51	6,50
Sum helse	682,02	697,08	15,06
Virksomhetsdirektør og stab	4,70	5,70	1,00
Kommuneutvikling	13,00	13,00	0,00
Byggesak	17,40	17,40	0,00
DA utedrift	27,00	27,00	0,00
Plan og prosjekt	20,00	20,00	0,00
Eiendomsforvaltningen	95,43	95,43	0,00
Sum teknikk og miljø	177,53	178,53	1,00
Virksomhetsdirektør og stab	4,00	5,00	1,00
NAV	24,60	24,60	0,00
Innvandrertjenesten	5,00	5,00	0,00
Service og kommunikasjon	6,00	5,20	-0,80
Dokumentsenter og politisk sekretariat	7,40	7,40	0,00
Kulturenheten	6,15	6,15	0,00
Nøtterøy kulturhus	4,90	4,90	0,00
Østre Bolæren	2,00	2,00	0,00
Sum administrasjon, kultur og levekår	60,05	60,25	0,20
Sum alle virksomhetsområdene	1768,77	1758,89	-9,88

Kommunedirektør

Ingen endringer i årsverk på område Kommunedirektør.

Oppvekst

Totalt er bemanningen redusert med 26,1 årsverk. Endringene gjelder økning virksomhetsdirektør og stab 0,4 årsverk finansiert av folkehelseprosjekter. I skole er det reduksjon 7,3 årsverk pedagoger fra skoleåret 2022/2023, 1 årsverk reduksjon administrasjon Labakken skole, økning 2,8 årsverk SFO, økning 3,8 årsverk forsterket avdeling Labakken og Teigar skoler og andre økninger 2,4 årsverk. Kulturskolen har 0,2 årsverk økning fra skoleåret 2022/2023. Barnehagene har 0,7 årsverk reduksjon fra barnehageåret 2022/2023. Med midler fra Kompetanseløftet øker PPT med 0,2 årsverk. Ved avslutning av forsøksordningen i barnevernstjenesten er det redusert med 5 årsverk. I RMU er det redusert med 6,8 årsverk til tiltak enslige mindreårige flyktninger og med 15 årsverk ved omorganisering av tjenestetilbudet.

Helse

I Helse er det en økning på totalt 15 årsverk. Virksomhetsdirektør og stab har en økning på 1,3 årsverk til kommunelege og rådgiver. Tjenester for psykisk helse og rus er redusert med 3 årsverk grunnet endring i tiltak og antall beboere. Miljøarbeidertjenesten er økt med 9,16 årsverk som følge av økt avlastning i Kirkeveien 204 med 2,5 årsverk, økt behov for nattevakt i Veumåsen 2 årsverk, økte vedtak i Veståsveien 1,4 årsverk, nye brukere ved Hårkollen dagsenter 2,5 årsverk og Tjøme Arbeids og aktivitetssenter 0,66 årsverk. På Bjønnesåsen er det en samlet økning på 1,1 årsverk, avdeling Bolærne har hatt en økning på 3 årsverk knyttet til nattevakt og en reduksjon på 2,5 årsverk på Tjøme omsorgssenter etter nedjustering av antall plasser. En økning på 0,6 årsverk gjelder ambulant dagtilbud. 6,5 årsverk økning ved Smidsrød helsehus er som følge av en foreslått økning av 8 senger ved avd 1.

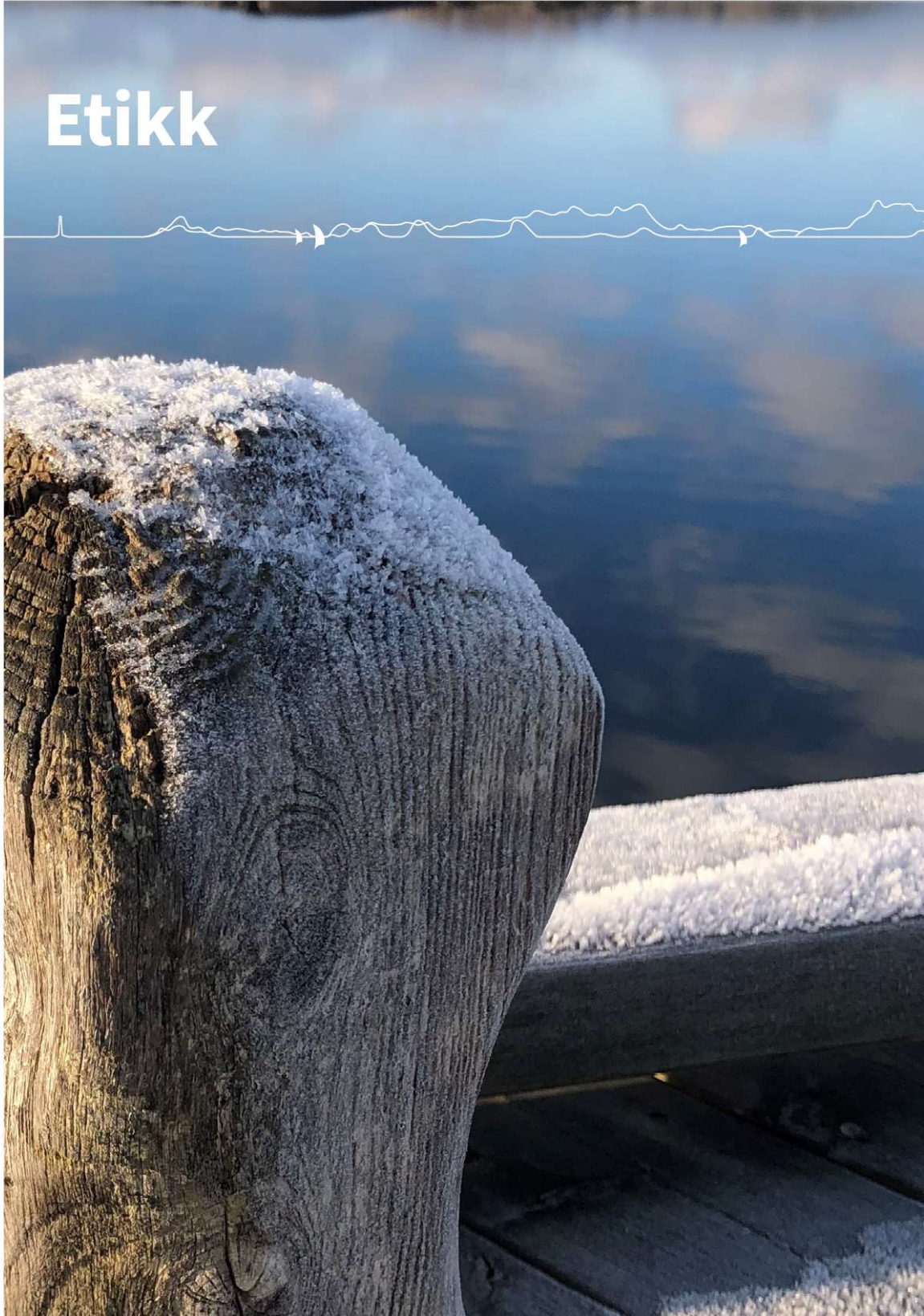
Teknikk og miljø

Tilsyn og ulovlighet har en økning på 1 årsverk.

Administrasjon, kultur og levekår

0,8 årsverk er overført fra Service- og kommunikasjon til virksomhetsdirektør og stab. Videre er årsverksrammen i virksomhetsdirektør og stab utvidet med 0,2 årsverk for en nyopprettet heltidsstilling som digitaliseringsrådgiver i Færder kommune.

4. Etikk

Hovedmålsettingen for kommunens etiske retningslinjer er å unngå situasjoner der det kan reises tvil om den enkeltes uhildethet, objektivitet eller mistanke om korrupsjon.

Færder kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i sin virksomhet i kommunen.

Alle ansatte har tilgjengelig etiske retningslinjer og øvrige rutiner i kommunens kvalitetssystem. Etiske retningslinjer er et dokument som blir forelagt alle nyansatte. Alle ansatte har plikt å opplyse om bierverv / annet lønnet arbeid / privat næringsvirksomhet som kan komme i konflikt med kommunens etiske retningslinjer. I 2022 ble det påbegynt et arbeid med etiske retningslinjer for kommunens folkevalgte. Disse vil bli behandlet politisk i 2023.

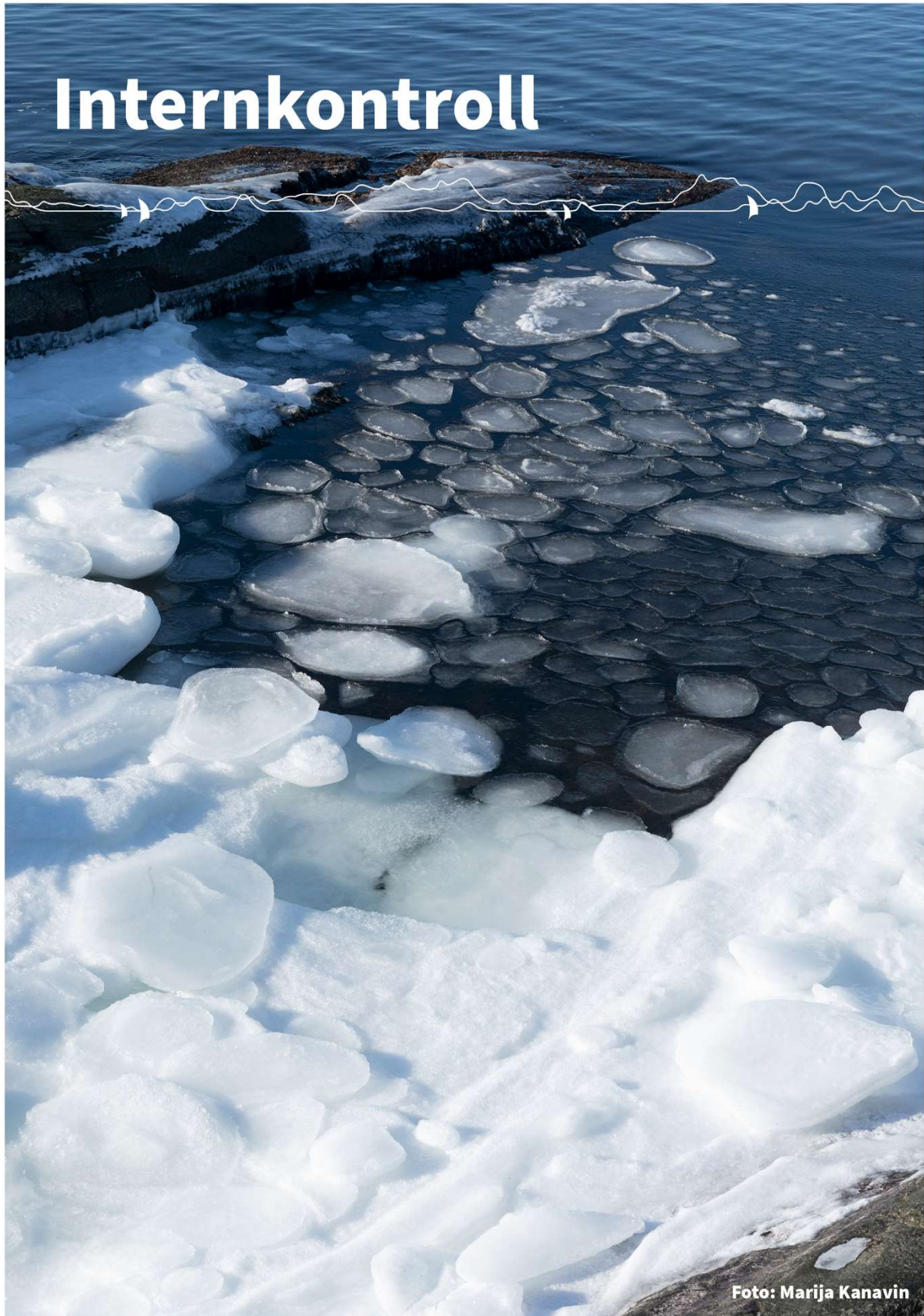
Etikkrådet i Færder kommune har i 2022 avholdt ett møte. Rådet mottok 2 henvendelser hvor 1 ble drøftet i møte, og den andre gjennom samhandling uten møte. Rådet skal fremme samtale og refleksjon om etiske spørsmål og dilemmaer. Rådet består av 8 representanter fra ulike tjenestesteder i helse, inkludert lege og jurist. På forespørsel skal etikkrådet gi råd om hvordan konkrete etiske utfordringer kan løses, og være et forum der tjenestemottakere, pårørende og helsepersonell kan få drøftet spørsmål i forkant eller etterkant. Etikkrådet skal bidra til bevisstgjøring om etiske spørsmål som har med ressursbruk og prioritering å gjøre.

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. Arbeidsmiljøloven §§ 2 A-1 til A-7 regulerer arbeidstakers rett til å varsle. Kommunen har etablert rutiner for varsling som er beskrevet i kommunens kvalitetssystem. Varslingssekretariatet, som består av kommuneadvokat, HR sjef og HR rådgiver, er mottaker av alle varsler. Det var i 2022 ingen innmeldte saker som ble behandlet som varsling etter Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Aktuelle etiske problemstillinger innenfor hvert enkelt virksomhetsområde drøftes i de ulike ledergruppene.

Færder kommune er medlem av Transparency International, en internasjonal uavhengig organisasjon som arbeider for å motvirke korrupsjon.

Tiltak	Drift/invest	Kommentar
Etiske retningslinjer og refleksjoner tas inn i all basisopplæring i kommunen	Drift	Løpende
Etikk tas opp med alle virksomhetsledere i Færder kommune på lederforum	Drift	Planlagt 2023
Henvise til fokussamtaler for enkeltpersoner som trenger debrifing og nytt fokus.	Drift	Løpende
Kartlegging av bierverv for ledere og ansatte som har kommunen som hovedarbeidsgiver	Drift	Løpende
Etablerte varslingskanaler og rutiner internt og eksternt via kommunens nettportal og kvalitetssystem	Drift	Gjennomført
Løpende revisjon av rutiner og prosedyrer i kvalitetssystemet gjennomføres.	Drift	Gjennomført

5. Internkontroll

Kommunedirektørens internkontroll er en del av kommunens egenkontroll og omfatter den administrative delen av egenkontrollen. Internkontrollen skal være systematisk, risikobasert og tilpasset de konkrete forholdene og behovene i kommunen som helhet, og i de ulike delene av kommunens virksomhet. Internkontrollen bidrar til at lover og forskrifter følges, vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og riktig. Internkontrollen bidrar videre til å opprettholde et godt omdømme og legitimitet. Kommunedirektøren er ansvarlig for kommunes internkontrollen jf. kommuneloven § 25-1. Ved internkontroll skal kommunedirektøren:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Risikostyring, internkontroll og virksomhetsstyring

Risikostyring og internkontroll er en integrert del av den helhetlige virksomhetsstyringen i Færder kommune. En forutsetning for god økonomisk og administrativ styring er at det i alle virksomheter er etablert prosedyrer og kontrollaktiviteter. Internkontroll er et ledelsesansvar som skal ivaretas både gjennom organiseringen av virksomheter, kontinuerlig forbedring og ved løpende oppfølging av at gjeldende prosedyrer følges. Helhetlig virksomhetsstyring handler om aktivt å legge forholdene til rette for at kommunen skal oppnå de ønskede resultater og unngå styringssvikt som kan true måloppnåelse og omdømme. Kommunens tjenesteyting til befolkningen, anskaffelser, HR, økonomi, IKT, informasjonssikkerhet, personvern, myndighetsutøvelse og investeringsprosesser har det til felles at de alle er områder med iboende risiko og som ledere på alle nivåer må ha et løpende søkelys på i virksomhetsstyringen.

Kommunen har etablert internkontrollrutiner innenfor kommunens virksomhetsområder og enheter. Prosedyrer og retningslinjer, dokumenter, metoder og rutiner er utarbeidet og blir kontinuerlig oppdatert i kommunens kvalitetssystem. Melding og behandling av avvik er en vesentlig del av kommunens internkontroll hvor alle kommunens medarbeidere involveres.

Virksomhetsområdene har fulgt opp internkontrollarbeidet slik det er beskrevet i kommunedirektørens strategi for internkontroll. Ledelsens gjennomgang følger nå kalenderåret. Kommunedirektøren går igjennom den samlede årlige rapporteringen på kommunens internkontroll i et eget møte.

Hovedområdene for utvikling i 2022 har vært å øke kommunens kompetanse i forbedringsarbeid og bruk av kvalitetssystemet, utvide bruk av risiko- og sårbarhetsanalyser som grunnlag for virksomhetsstyring og å innlemme internkontrollen i rapportering og årshjul. Flere nye funksjoner for forbedring har blitt introdusert i kvalitetssystemet og prosedyrer er tilsvarende oppdatert.

En vesentlig del av kompetansehevingen når det gjelder risiko har i 2022 vært knyttet til å ta i bruk kvalitetssystemets risikoverktøy på relevante områder for virksomheten/enheten. Risikoanalyser gjennomføres og dokumenteres i kvalitetssystemet. Det gjennomføres også analyser som dokumenteres i andre fagsystem.

Kvalitetssystemet gir sammen med andre styringsdata lederne et nødvendig utgangspunkt for læring, forbedring og kontrollarbeid.

Lederforum er kommunedirektørens møtearena med kommunens virksomhetsledere. Her settes sentrale internkontrolltema jevnlig på dagsorden. Temaene informasjonssikkerhet og personvern og etiske retningslinjer settes opp hvert år.

Tilsyn og forvaltningsrevisjoner

Fra og med 2. tertial er rapportering på internkontroll implementert i den tertialvise regnskapsrapporteringen til kommunestyret. Her omtales hvilken internkontrollaktivitet som er gjennomført i perioden, status på avviksmeldinger og gjennomførte tilsyn og revisjoner. Eksterne revisjoner og tilsyn bidrar til å vurdere om kommunens implementerte rutiner og internkontroll er tilstrekkelig og hensiktsmessig implementert. Slike tilsyn og revisjoner er en viktig bidragsyter å for å heve kvaliteten og rette søkelys på dette arbeidet.

I 2. halvår 2022 er følgende tilsyn og revisjoner jobbet med:

Aktivitet	Myndighet
	Tilsyn utført av
Forvaltningsrevisjon, Læringsmiljø, elevens skolemiljø og vold og trusler mot ansatte	KS/VETAKS - VTR
Forvaltningsrevisjon, byggesak	KS/VETAKS - VTR
Eierskapskontroll	KS/VETAKS - VTR
Tilsyn barne- og avlastningsboliger	Helsedirektoratet - Statsforvalter
Forurensingsloven kapittel 12	Miljødirektoratet - Statsforvalter
Vilkårsparkering	Vegdirektoratet - Statens vegvesen
Forvaltningsrevisjon PPT	KS/VETAKS - VTR
Forenklet etterlevelseskontroll, innkjøp	KS/VETAKS - VTR
Tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet	U-dir - Statsforvalter
Tilsyn med kunstgressbaner	Miljødirektoratet - Statsforvalter
Tilsyn sosiale tjenester	AV-direktoratet - Statsforvalteren
Tilsyn refusjonsordning ressurskrevende tjenester	Helsedirektoratet

Forvaltningsrevisjon NAV

NAV er etter forvaltningsrevisjonen i 2021 bedt om å rapportere gjennomførte risikoanalyser. I 2022 er det foretatt 13 ROS analyser ved NAV Færder. De fordeler seg slik:

- 9 ROS innen økonomisk sosialhjelp
- 3 ROS innen forvaltning
- 1 ROS innen gjeldsrådgiving

Det er i aktuelle ROS-analyser beskrevet tiltak som skal redusere risikoen for at uønskede hendelser inntreffer. Samtlige tiltak er på ulikt nivå iverksatt. De fleste punkter er en del av daglig drift og blir fulgt opp fortløpende. Det er videre utarbeidet interne rutiner som risikoreduserende tiltak. Rutinene innebærer detaljerte beskrivelser på ulike problemstillinger knyttet til aktuelle fagområder. Et ledd i NAV sin internkontroll er gjennomlesing og godkjenning av fagkoordinator, eller en annen utpekt ansatt med beslutningsmyndighet på alle avslag, endringsvedtak, vedtak med bruk av vilkår, delvis innvilgelse, lån, klagesaker eller innvilgelse etter § 19 (stønadsmottaker har ikke rett etter §18, men det er særlige grunner som gjør at søknaden likevel innvilges). Det gjennomføres månedlige stikkprøver på den delen av punktene som omhandler vedtak på økonomisk sosialhjelp. Stikkprøver blir dokumentert, med eventuelle avvik og oppfølging av disse. Iverksatte tiltak skal sikre tilfredsstillende internkontroll mht at tjenestemottakere ved NAV Færder blir korrekt og tilstrekkelig ivaretatt.

Antall avvik meldt i perioden 2020-2022

Samlet sett holder antall avvik seg relativt stabilt rundt 2500 avvik meldt og behandlet pr år. Det er stor variasjon mellom virksomhetsområder og virksomheter. Virksomhetsområde helse melder mellom 75%-80% av avvikene.

Avviksstatistikk etter kategori 2022						
Alvorlighet	Totalt	AKL	Helse	Oppvekst	Teknikk og miljø	Stab
Lav	1423	1	1149	251	19	3
Middels	832	3	613	201	14	1
Høy	269	4	145	75	45	0
Sum	2524	8	1907	527	78	4

Avviksstatistikk etter kategori 2021						
Alvorlighet	Totalt	AKL	Helse	Oppvekst	Teknikk og miljø	Stab
Lav	1445	0	1185	253	7	1
Middels	834	1	648	176	6	2
Høy	190	3	114	52	21	0
Sum	2469	4	1947	481	34	3

Avviksstatistikk etter kategori 2020						
Alvorlighet	Totalt	AKL	Helse	Oppvekst	Teknikk og miljø	Stab
Lav	1498	7	1241	245	2	3
Middels	849	3	707	132	2	5
Høy	171	0	89	81	0	1
Sum	2518	10	2037	458	4	9

6. Kommunens påvirkning av det ytre miljø

6.1 Klimaplan, tiltak og resultater

Færder kommune har ambisiøse klimamål, og jobber aktivt med å nå disse målene. Å redusere utslippene av klimagasser er viktig dersom målene Norge har satt seg gjennom sin forpliktelse i Paris-avtalen skal nås. I tillegg har Færder kommune forpliktet seg til å følge FNs 17 bærekraftsmål, hvor bærekraftsmål 13 sier at kommunen skal bidra til å stoppe klimaendringene. Dette er styrende i kommuneplanens handlingsdel. Kommunen skal bidra til utslippsreduksjon gjennom rollen som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Klimaregnskap og –budsjetter er viktige verktøy i arbeidet med å nå bærekraftmålet.

Den gjeldende klima- og energiplanen ble vedtatt av kommunestyret i juni 2020. Den inneholder mål for utslippskutt fram mot 2030, både for kommunens egen virksomhet og for hele samfunnet innenfor Færder kommunes grenser. Det overordnede målet er å redusere klimagassutslippene fra kommunens egen virksomhet med 90 prosent fra 2009 til 2030. For samfunnets del er hovedmålet å kutte utslippene i samme periode med 50 prosent. Høsten 2021 sluttet Færder kommune seg til kampanjen Race to Zero, etter et vedtak i formannskapet. Kampanjen er et samarbeid på tvers av landegrensene og rundt 25 norske kommuner er så langt med. Et kriterium for å bli med er at kommunen har et mål om 100 prosent reduksjon av sine klimagassutslipp, innen 2040 eller 2050.

På veien mot å nå klimamålene er det nødvendig å innlemme klima som et naturlig arbeidsfelt i alle deler av kommunens virksomhet. I tillegg krever det at innbyggere, næringsliv og kommunen spiller på lag for å nå målene om å redusere klimagassutslippene.

Er vi på rett vei?

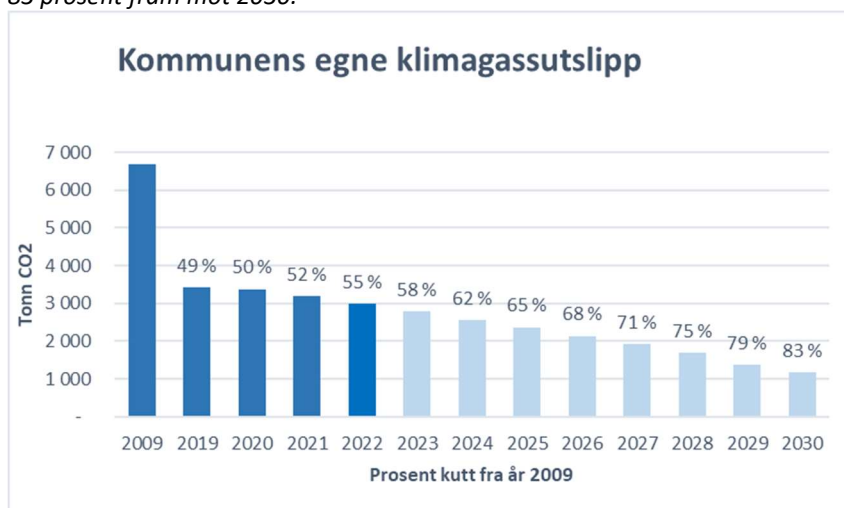
Kommunens første klimaregnskap ble laget i 2020. Regnskapet gir en god pekepinn på hvordan kommunen ligger an i arbeidet med å kutte utslippene av klimagasser. Klimaregnskapet viser utslippene som skyldes kommunens egen drift og dens kjøp av varer og tjenester. I tillegg er det utarbeidet et klimabudsjett med utslippsrammer for 2023, et utslippsbudsjett fram mot 2026 og en langtidsprognose fram mot 2030. For å holde seg innenfor klimabudsjettets rammer er det nødvendig å sette i verk tiltak, i tillegg til å videreføre allerede påbegynte tiltak. Klimaregnskapet for 2022 viser at klimagassutslippene i Færder kommune er på rett vei nedover.

Klimaregnskap 2022

Rapporteringen av klimaregnskap og –budsjett skal gjøres parallelt med den vanlige økonomirapporteringen gjennom året. Klimaregnskapet gjelder for kommunens egen virksomhet.

Regnskapet for 2022 viser en nedgang i klimagassutslippene, samtidig som antall klimatiltak det jobbes med har økt. 2009 er året kommunen måler seg opp mot. Regnskapet for 2022 viser at utslippene av klimagasser nå ligger 55 prosent under nivået fra 2009 for kommunens egen virksomhet. Det har særlig vært en stor nedgang i utslippene fra 2021 til 2022, med en reduksjon på hele seks prosent. Dette er positivt når vi vet at aktivitetsnivået generelt tok seg opp i 2022 etter at pandemien var over.

Figur 1: Totalt har utslippene falt 55 prosent fra 2009 til 2022. Dagens planlagte tiltak (i lyseblått) vil gi et samlet kutt på 83 prosent fram mot 2030.

De største bidragsyterne til at utslippene har falt siden 2009:

- Utfasing av oljefyring, som ble forbudt fra 1. januar 2020.
- Energieffektivisering i kommunale bygg, med ekstraordinære tiltak i 2022.
- Energieffektivisering for vei, vann og avløp.
- Utbygging til elbiler.
- Færre flyreiser og mindre kjøring med egen bil i tjenestereiser blant kommunens ansatte.

Utslippene har falt i årene fra 2009 til i dag. Det skyldes de ovennevnte faktorene, men også en rekke andre, mindre tiltak. Pandemien i 2020 og 2021 fikk utslippene ned grunnet generelt lavere aktivitet og bruk av hjemmekontor. Det var dermed forventet at man i 2022, ved en normal driftssituasjon, ville se at utslippene gikk opp igjen. Regnskapet 2022 viser imidlertid en ytterligere nedgang. Jevnt og langsiktig arbeid med en rekke klimatiltak har økt bevisstheten rundt hva som påvirker utslippene fra kommunens virksomhet.

Klimagassutslipp (tonn CO ₂ -ekv.)	Regnskap					Endring	
	2009	2019	2020	2021	2022	2009-2022	2021-2022
SUM nivå 1 - egne, direkte utslipp	1 555	556	400	401	359	-77 %	-10 %
SUM nivå 2 - utslipp ved energibruk	4 614	2 472	2 592	2 418	2 266	-51 %	-6 %
SUM nivå 3 - indirekte utslipp	516	391	381	359	355	-31 %	-1 %
SUM - kommunens egen drift	6 685	3 419	3 373	3 178	2 980	-55 %	-6 %

Tabell 1: Klimagassutslippene fra kommunens egen virksomhet falt med 55 prosent i årene 2009-2022.

Forutsetninger i klimaregnskapet

I klimaregnskapet forholder kommunen seg til den globale regnskapsstandarden Green House Gas Protocol for hvordan den deler inn utslippene sine. Dette er den mest anerkjente og brukte malen. Der er det tre nivåer (scopes) for utslippene:

- Nivå 1: Egne direkte utslipp.
- Nivå 2: Utslipp som stammer fra energibruk, i all hovedsak strøm.
- Nivå 3: Indirekte utslipp som stammer fra produksjonen av varer og tjenester som kommunen kjøper inn.

Utslippene i regnskapet gjelder kun kommunen som virksomhet. For Færder-samfunnets utslipp som helhet brukes tall fra Miljødirektoratet. For å regne om alle faktorer i klimaregnskapet til CO₂-utslipp, for eksempel hvor stort CO₂-utslipp en liter bensin bidrar med, brukes de samme omregningsfaktorene som benyttes av fylkeskommunen. Det er enighet mellom fylkets kommuner om å samkjøre dette i størst mulig grad. Utslippsfaktorene er hentet fra Statistisk sentralbyrå og Miljødirektoratet.

Ved omregning av elektrisitetsforbruket til CO₂-utslipp, brukes en utslippsfaktor som tilsier at vi har en såkalt «nordisk miks» av energikilder. Da tas det hensyn til at noe av strømmen kan komme fra for eksempel kullkraft som er produsert i Danmark, samtidig som det meste av forbruket har sin opprinnelse i norsk vannkraft.

Tabell 2 nedenfor viser en mer detaljert oversikt over klimaregnskapets elementer.

Klimagassutslipp (tonn CO ₂ -ekv.)	Regnskap			Endring	
	2009	2021	2022	2009-2022	2021-2022
Nivå 1 - egne direkte utslipp					
Fossile drivstoff					
Tjenestebiler, drivstoff	202	407	473	134 %	16 %
Kommunale bygg					
Oljefyring	1 353	-	-	-100 %	
Biobrensel (bioolje)	-				
Solceller	-	-7	-114		1603 %
SUM nivå 1 - egne, direkte utslipp	1 555	401	359	-77 %	-10 %
Nivå 2 - energibruk					
Elektrisitet - bygninger og idrettsbaner	3 947	1 976	1 855	-53 %	-6 %
Drift, vann og avløp, veilys	667	442	411	-38 %	-7 %
SUM nivå 2 - utslipp ved energibruk	4 614	2 418	2 266	-51 %	-6 %
Nivå 3 - indirekte utslipp					
Tjenester					
Skoleskyss	113	77	77	-32 %	0 %
Fergedrift (Veierland)	79	78	78	-2 %	0 %
Innkjøp av varer					
Elbiler	-	21	28		33 %
Solceller	-	-	18		
Matsvinn	210	158	126	-40 %	-20 %
Kjøring i jobb, private biler	68	21	20	-70 %	-4 %
Tjenestereiser - fly	40	3	6	-85 %	125 %
Pendling til/fra jobb, ansatte	3	1,5	1,6	-45 %	3 %
SUM nivå 3 - indirekte utslipp	516	359	355	-31 %	-1 %
SUM - kommunens egen drift	6 685	3 178	2 980	-55 %	-6 %

Klimagassutslipp (tonn CO ₂ -ekv.)	Regnskap			Endring	
	2009	2021	2022	2009-2022	2021-2022
Nivå 1 - egne direkte utslipp					
Fossile drivstoff					
Tjenestebiler, drivstoff	202	407	473	134 %	16 %
Kommunale bygg					
Oljefyring	1 353	-	-	-100 %	
Biobrensel (bioolje)	-				
Solceller	-	-7	-114		1603 %
SUM nivå 1 - egne, direkte utslipp	1 555	401	359	-77 %	-10 %

Klimagassutslipp (tonn CO ₂ -ekv.)
SUM n
SUM n
SUM n
SUM -

Nivå 2 - energibruk					
Elektrisitet - bygninger og idrettsbaner	3 947	1 976	1 855	-53 %	-6 %
Drift, vann og avløp, veilys	667	442	411	-38 %	-7 %
SUM nivå 2 - utslipp ved energibruk	4 614	2 418	2 266	-51 %	-6 %
Nivå 3 - indirekte utslipp					
Tjenester					
Skoleskyss	113	77	77	-32 %	0 %
Fergedrift (Veierland)	79	78	78	-2 %	0 %
Innkjøp av varer					
Elbiler	-	21	28		33 %
Solcæller	-	-	18		
Matsvinn	210	158	126	-40 %	-20 %
Kjøring i jobb, private biler	68	21	20	-70 %	-4 %
Tjenestereiser - fly	40	3	6	-85 %	125 %
Pendling til/fra jobb, ansatte	3	1,5	1,6	-45 %	3 %
SUM nivå 3 - indirekte utslipp	516	359	355	-31 %	-1 %
SUM - kommunens egen drift	6 685	3 178	2 980	-55 %	-6 %

Tabell 2: Detaljert klimaregnskap for kommunens virksomhet. Her ser man at det er spesielt produksjon av solstrøm (nivå 1) og energi-effektivisering i bygg (nivå 2) som har bidratt til en nedgang i utslippene i 2022.

Nivå 1 – direkte utslipp

Kommunens direkte utslipp kommer fra kjøring med tjenestebiler. Fram til og med 2019 hadde kommunen også direkte utslipp fra oljefyring til oppvarming av bygg. Som følge av Covid-19 falt bruken av kommunens bilpark i perioden 2020 og 2021. Ved en gradvis overgang tilbake til normal drift har utslippene i 2022 gått opp. Andelen elbiler i kommunens bilpark er økt fra 24,4 prosent til 27,6 prosent i 2022.

Kommunen produserer solstrøm fra solcelleanlegg på Labakken skole. Produksjonen startet i mars 2022, og har redusert behovet for å kjøpe inn strøm fra eksterne leverandører. Dette har bidratt positivt både til klimaregnskapet og til å få ned strømutfordringene.

Nivå 2 - energibruk

Færder kommune har et forbruk på over 20 millioner kilowattimer i året de siste årene. Strømforbruket har vist en jevn årlig forbedring på rundt et par prosent effektivisering de siste årene. Da strømprisene økte i 2022 ble det nødvendig å innføre ekstraordinære tiltak for å redusere strømforbruket. Statistikken viser en nedgang i strømforbruk på 6% i 2022. Den samme utviklingen synes for energibruken til drift av vann- og avløpsnett.

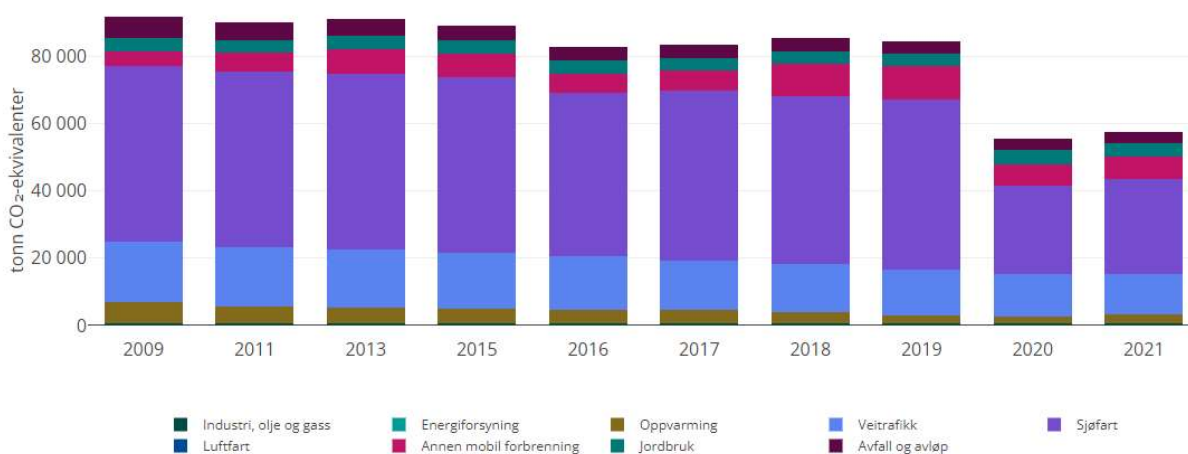
Nivå 3 – indirekte utslipp

Varer og tjenester kommunen kjøper inn fører også til utslipp av klimagasser der de blir produsert. Klimaregnskapet hensyntar stadig flere av varene og tjenestene kommunen kjøper. De viktigste postene omfatter matsvinn, skoleskyss fra VKT, fergetilbudet til Veierland, kjøregodtgjørelser til de ansatte, de ansattes pendling og flyreiser i jobb. I 2021 startet kommunen et prosjekt for å få ned matsvinnet ved de største helseinstitusjonene. Dette har gitt gode resultater, og matsvinnet har gått ned med 20 prosent i 2022. Arbeidet fortsetter med faste, årlige uker der matsvinnet skal veies, for at vi skal kunne nå målet om 50 prosent redusert matsvinn innen 2030. Med økt aktivitetsnivå i 2022 har antall flyreiser i jobb økt. Antallet flyreiser doblet seg fra 2021 til 2022, men ligger fortsatt 85 prosent under nivået fra 2009. Det jobbes videre for å redusere omfanget av flyreiser. Som en del av klimaregnskapet tar kommunen også inn

utslippene det medfører å kjøpe elbiler og solcellepaneler. Det er forventet at kommunen vil kjøpe inn både flere elbiler og flere solcellepaneler de neste årene.

Samfunnets utslipp

Miljødirektoratet utarbeider utslippstall for alle norske kommuner, og i januar 2023 ble tallene for 2021 offentliggjort. Utslippstallene inkluderer all aktivitet i hele Færder-samfunnet. I 2020 falt utslippene på grunn av pandemien, og det var forventet at med økt aktivitetsnivå i 2021 ville utslippene øke litt igjen. Etter å ha falt med 39 prosent i 2020 økte samfunnets utslipp med 3,3 prosent i 2021. Økningen er størst innen oppvarming (opp 25 prosent) og sjøfart (opp åtte prosent), mens det var en nedgang i utslippene fra veitrafikk (ned seks prosent). Samfunnets utslipp var 37 prosent lavere i 2021 enn i 2009. Færder kommunes mål er at disse utslippene er minst 55 prosent lavere i 2030 enn i 2009.

Figur 2: Samfunnets klimagassutslipp innenfor Færder kommunes grenser. Kilde: Miljødirektoratet

Handlingsplan med klimatiltak

Til klima- og energiplanen følger det en egen handlingsplan som summerer opp alle tiltak og mål i klima- og energiplanen. Tiltakene i handlingsplanen skal i det minste startes opp, helst fullføres, innen en fireårsperiode. Som tabellen nedenfor viser, omfatter handlingsplanen stadig flere klimatiltak.

Handlingsplanen med klimatiltak revideres en gang i året og vedtas av kommunestyret. Planen har vokst i omfang og omfatter nå 59 ulike tiltak som spenner over hele kommunens virkeområde.

Handlingsplan	Antall tiltak	Antall påbegynte eller fullførte tiltak
2020-2024	43	16
2021-2025	55	30
2022-2026	59	37

Mange av tiltakene som er påbegynt vil av natur aldri ferdigstilles helt, siden kommunen her hele tiden har noe å strekke seg etter. Dette gjelder for eksempel innenfor energieffektivisering, tiltak for å få flere til å sykle eller å kjøpe inn varer og tjenester som er mer klimavennlige.

Nedenfor er det listet opp en status for arbeidet med tiltakene og målene i handlingsplanen. Tallpunktene viser til tiltaksnummeret i klima- og energiplanens handlingsplan.

Pågående klimaarbeid

Figur 3: Klimaarbeidet spenner over et mangfoldig spekter av tiltak. Dette er noen eksempler på områder hvor det pågår et klimaarbeid.

Integrering i vanlig drift

Da handlingsplanen med klimatiltak ble revidert sommeren 2022 kom det også opp en rekke tiltak som står på «venteliste» for å bli iverksatt så snart det lar seg gjøre. Målet er å gjøre plass til disse nye tiltakene så snart pågående tiltak er fullført, og det er kapasitet til det. I tillegg til tiltakene i handlingsplanen jobbes det kontinuerlig med å innarbeide klimahensyn i kommunens prosedyrer og rutiner. Kommunen deltar også i nettverk der man samarbeider om klimatiltak og utveksler ideer.

6.2 Rapportering Bekkevika renseanlegg

Kommunen var i 2022 forurensningsmyndighet for avløpsanlegg med mengde som tilsvarer mindre enn 10 000 personer, og med utslipp til sjø. Dette gjelder for Bekkevika renseanlegg. Gjeldende utslippstillatelse ble gitt av tidligere Tjøme kommune. Anlegget har krav til minimum 90% reduksjon av fosformengden, beregnet som årlig middelværdi av det som blir tilført anlegget. Resultatet fra 2022 er en gjennomsnittlig renseeffekt på 93,5%, og oppfyllelse av kravet i utslippstillatelsen.

Bekkevika renseanlegg er overført til IKS Tønsberg Renseanlegg fra 01.01.2023.

Årsrapporten viser at vannmengden gjennom anlegget i 2022 var på 597 000 m³, og målt overløp var 6 000 m³. Minste vannmengde på ett døgn var 730 m³, mens største vannmengde på ett døgn var 7 979 m³. Dette viser at anlegget er sterkt påvirket av overvann, og det må gjennomføres tiltak for å redusere overvann inn til anlegget.

Separering i Tjøme sentrum er et tiltak som bør gi en god effekt på dette. Første og andre etappe er ferdig.

Det ble i 2022 i henhold til prøveplan tatt 24 ukeblendeprøver som ble analysert for fosfor, 24 døgnblendeprøver som ble analysert på organisk stoff (BOF5 og KOF), og 12 månedsblendeprøver av slam som ble analysert for tungmetaller. Resultatene viser en renseeffekt for totalfosfor inkl. overløp på anlegget på 93,5% (krav 90%). Mengden fosfor inn til anlegget er størst på sommeren når det er et stort antall besøkende og ferierende.

Bekkevika renseanlegg har ikke krav til sekundærrensing, og ville heller ikke oppfylt et slikt krav i 2022 på grunn av en dårlig prøve. Årsaken til den dårlige prøven var at man for sent justerte driften tilpasset den økte belastningen på sommeren. Dersom resultatene fra denne prøven ikke var tatt med ville man klart kravet til sekundærrensing.

Det ble levert 744 tonn slam til Tønsberg renseanlegg i 2022. Beregnet utslipp av næringsstoffer fra Bekkevika renseanlegg i 2022 er 0,20 tonn fosfor, 5,99 tonn organisk stoff som BOF5, og 26,9 tonn organisk stoff som KOF.

Det har vært en betydelig økning i mengde produsert ristgods fra 1,28 tonn i 2021 til 7,66 tonn i 2022, samt en liten økning i sandtap. Den kraftige økningen skyldes at det etter sommeren 2021 ble utført service på skruene, der blant annet børstene ble justert på en slik måte at de faktisk børster silene. Dermed har de børstet slik de skal hele 2022, noe som øker produksjonen av ristgods.

På grunn av et stort antall turister i sommermånedene, vil antall pe til anlegget kunne overskride 10 000. Anlegg omfattet av kapittel 14 har krav til akkreditert prøvetaking. Søknad om ny utslippstillatelse er besluttet utsatt til en større mulighetsstudie er fullført. Studien skal se på en mulig samling av avløp fra flere renseanlegg i Vestfold. Denne skal ferdigstilles våren 2023, og da tas det en ny vurdering angående utslippstillatelsen. Anlegget har uavhengig av dette jobbet med å integrere COWI sitt system for akkreditert prøvetaking.

7. Målstyring ved bruk av styringsindikatorer

Styringsindikatorene skal angi om kommunen er på rett vei i forhold til de vedtatte samfunnsmålene i kommuneplanen. Styringsindikatorene er valgt ut for å gi et bilde av de ulike tjenestene sett opp mot kommunens overordnede samfunns mål.

Hovedmålene bygger på visjon og overordnede hensyn, med utgangspunkt i nåværende og framtidige utfordringer og samfunnstrekk. De representerer en helhet og prioritering av vektlagte tema, samt bidrar til å videreutvikle sammenhengen i kommunens totale plan- og styringssystem.

Indikatorene og nøkkeltallene er hentet fra ulike datakilder. De vesentligste datakildene som er brukt er Kostra/SSB, Gerica (pleie- og omsorgssystemet), IST (skoleadministrativt system), Basil (barnehagestatistikk), Fhi (folkehelseinstituttet) og Vesar. I tillegg er det benyttet egne tellinger.

Hvert hovedområde innledes av en oversikt over status på indikatoren med fargekoder som viser om nivået ved siste måling er forbedret, forverret eller uendret siden forrige måling. Grønn farge indikerer at resultat er godkjent. Gul farge indikerer at resultatet krever tiltak og rød farge indikerer behov for strakstiltak. I tillegg kommenteres enkelte av målingene.

7.1 Samfunns mål 1: Samfunnsutvikling

Færder kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet.

1	Samfunnsutvikling	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
1.1	Innbyggerne skal ha god livskvalitet gjennom hele livet	Forventet levealder/dødelighet	M: 80,6 K: 84,0	M: 80,4 K: 83,8	↑
1.2	Arealutvikling muliggjør vekst og ivaretar samtidig natur og rekreasjonsverdiene for kommende generasjoner	Antall ferdigstilte boenheter i snitt de siste 4 årene	129,8	123,5	↑
1.3	Befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper	Befolkningsutvikling i prosent de siste 4 år	0,5% vekst	0,4% vekst	↑
1.4	Levende og åpent lokaldemokrati	Valgdeltakelse kommunestyrevalg*	65,7 %	65,7 %	→
		Valgdeltakelse stortingsvalg**	80,2 %	80,2 %	→

* 2019 **2021

Forventet levealder i Færder kommune er innenfor målsettingen når vi ligger på, eller er bedre enn landsgjennomsnittet. Landsgjennomsnittet er, iht folkehelseprofilen, 80,1 år for menn og 83,9 år for kvinner. Forventet levealder er en viktig indikator på hvordan det står til med folkehelsen. Fysisk aktivitet er en av de viktigste faktorene for å forebygge sykdom og for tidlig død. En annen faktor som påvirker levealder, er røyking.

Antall ferdigstilte boenheter i snitt har økt fra 123,5 til 129,8. Det har vært en jevn økning hvert år siden 2020, hvor antallet var 120.

Innbyggernes deltakelse i lokalsamfunnet og følelsen av tilhørighet er viktig for trivsel, psykisk helse og lokalsamfunnets bærekraft. Valgdeltakelsen på kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2019 var 64,8 % på landsbasis mens

valgdeltakelsen på Stortingsvalget i 2021 var 77,2 % på landsbasis. Færder kommune ligger over landsgjennomsnittet på begge målingene.

7.2 Samfunns mål 2. Arbeid og næring

Færder kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting.

2	Arbeid og næring	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
2.1	Høy sysselsetting	Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	292	295	↓
		Reg. arbeidsledige i % av befolkningen	2,3 %	2,7 %	↓
2.2	Næringsliv med god innovasjonskraft og vekstevne	Sysselsatte i % av befolkningen	63,6 %	63,6 %	→

Antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold har hatt en nedadgående trend i flere år. Som følge av covid-19 fikk flere beholde dagpenger, arbeidsavklaringspenger, KVP og introstønad. Til tross for at disse ordningene opphørte i 2022 har antallet holdt seg nede og er 292 i 2022. Dette skyldes at flere har andre kilder til livsopphold. En årsak kan være at flere er i kvalifiseringsprogrammet som skal kvalifisere den enkelte for jobb eller utdanning.

Ledighetstallet er redusert fra 2,7 % i 2021 til 2,3 % i 2022. Tallet gjenspeiler de som er heltidspermitterte og heltidsledige i snitt i løpet av hele 2022. Andelen arbeidsledige er lav, men Vestfold og Telemark er fylket med høyest andel arbeidsledige.

Andelen sysselsatte er stabilt på 63,6 %. Dette tallet er fra 4. kvartal i 2022. Man regner helt ledige permitterte under 90 dager som sysselsatte, mens de blir regnet som helt ledige hos NAV.

7.3 Samfunns mål 3: Kultur, frivillighet og friluftsliv

Færder kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltakelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsatt bidragsyter i lokalsamfunnet.

3	Kultur, frivillighet og friluftsliv	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
3.1	Levende kulturliv hele året	Antall besøkende på Nøtterøy kulturhus	28 000	11 000	↑
3.2	Tilrettelegge for idrett og fysisk aktivitet for alle	Prosentvis andel barn og unge med medlemskap i lag og foreninger	74,1 %	76,1 %	↓
		Andel aktive og aktivitetsandel i idrett	24,0 %	23,2 %	↑
3.3	Tilrettelegge for naturopplevelser og rekreasjon for alle, både i skog, strandsone og skjærgård	Andel bosatte i tettsteder med trygg tilgang til rekreasjonsareal. Rekreasjonsareal Def. som naturområde på minst 5 dekar med trygg tilgang. *	52,0 %	52,0 %	→
		Andel bosatte i tettsteder med trygg tilgang til nærturterreng. Nærturterreng Def. om naturområde på minst 200 dekar innen 500 meters avstand. *	56,0 %	58,0 %	↓

*oppdateres hvert 2. år

Forventet oppgang i antall besøkende på arrangementer i regi av Nøtterøy kulturhus etter Covid-19 pandemien.

Andelen barn og unge som er medlem i lag og foreninger er redusert. Dette er en nasjonal trend og skyldes ettervirkninger av pandemien og en strammere økonomisk situasjon.

Andelen bosatte i tettsteder med trygg tilgang til friarealer av ulike størrelser oppdateres kun 2. hvert år, sist nå i 2022. Målsettingen er at denne prosenten ikke skal gå ned.

7.4 Samfunns mål 4: Helse

Innbyggerne i Færder kommune opplever kvalitet på kommunens helsetjenester og har en helse som bidrar til mestring og livskvalitet.

4	Helse	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
4.1	Folkehelsearbeid preger alle virksomheter	Antall deltakere på Frisklivssentralen	125	114	↑
4.2	Planlegge og gjennomføre helsetjenestene etter brukernes behov	Antall forløp korttidsplasser i institusjon	858	823	↑
		Botid langtidsplasser i institusjon	23,4	23,6	↓
		Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	52,2 %	51,5 %	↑
4.3	Helsetjenestene planlegges og gjennomføres med kvalitet	Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning (prosent)	76,6 %	80,2 %	↓
		Antibiotika bruk i kommunen - institusjonsplasser	7,5 %	5,4 %	↑
		Heltidskultur i helse og omsorg, andel 100% stillinger i helse og omsorg	40,7 %	38,3 %	↑
4.4	Helse- og boligpolitikken styrker innbyggernes mestring i alle livsfaser	Antall hjemme-rehabiliteringer	32	63	↓

Frisklivssentralen er åpnet igjen etter koronapandemien og nye brukere har startet opp.

Antall forløp korttidsplasser i institusjon har økt med 35 fra 2021 til 2022. Årsaker det pekes på er at pasienter skrives tidligere ut fra sykehuset, og har kortere forløp på institusjon med påfølgende bistand fra hjemmetjenesten.

Botid langtidsplasser i institusjon har en marginal nedgang.

Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år har økt med 0,7 prosentpoeng fra 2021 til 2022. Færder kommune har flere brukere av hjemmetjenester under 66 år enn over 66 år, til tross for at kommunen har mange eldre innbyggere. Det at flere barn får avansert behandling i hjemmet og flere yngre brukere med kroniske lidelser, bidrar til denne trenden.

Antall hjemme-rehabiliteringer er redusert. Dette skyldes at det har vært færre aktuelle kandidater i målgruppen.

7.5 Samfunns mål 5: Oppvekst

Barn og unge i Færder kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

5	Oppvekst	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
5.1	Barn og unge opplever trygghet, mestring, utvikling og læring	Psykiske symptomer/lidelse reg. i primærhelsetjenesten (lege, legevakt) 15 - 29 år	166 (per 1000)	166 (per 1000)	→
		Andel enkeltvedtak i barnehage 1-5 timer pr uke, pr 15.12.20	0,7 %	0,7 %	→
		Andel enkeltvedtak i barnehage fra 6 timer pr uke pr 15.12.20	1,5 %	1,0 %	↑
		Andel enkeltvedtak i skole	8,5 %	9,1 %	↓
		Skolebidragsindikator 1-4 trinn	-0,7	-1,4	↑
		Skolebidragsindikator 5-7 trinn	0,2	0,1	↑
		Trivsel skole 10. trinn	4,1	4,2	↓
		Trivsel skole 7. trinn	4,1	4,2	↓
		Fornøyd med lokalmiljøet	72,0 %	72,0 %	→
		Fullført og bestått VGS1 - alle utdanningsprogram	92,4 %	89,1 %	↑
5.2	Arbeidet med barn og unge bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, samt reduksjon av konsekvenser av økonomiske forskjeller blant barnefamilier	Antall barn i familier som mottar sosialstønad	324	324	→
		Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år	95,9 %	94,8 %	↑

Andelen med psykiske symptomer bør sees i et lengre perspektiv. Andelen har gått litt opp ift 2020, men ned ift 2018 og har holdt seg stabil fra 2021 til 2022.

Enkeltvedtak i barnehage fra 6 timer pr uke har gått opp. Resultatet er fortsatt tilfredsstillende og situasjonen følges nøye.

Enkeltvedtak skole har gått ned fra 9,1 % i 2021 til 8,5 % i 2022. Det er en synkende tendens. Færder kommune er med i et utviklingsarbeid som vektlegger kartlegging- og kompetansetiltak som fører til økt forståelse for og kompetanse innen universell utforming av læringsmiljøet slik at flere elever kan få sin læring innenfor rammen av fellesskapet. Videre arbeides det med kompetanseutvikling knyttet til å tilrettelegge for individuell tilpasset opplæring innenfor rammene av det ordinære undervisningstilbudet.

En skolebidragsindikator er forskjellen mellom det skolens elever faktisk oppnår (for eksempel snittkarakter på skriftlig eksamen 10. trinn) og det vi forventer at elever skal oppnå når vi tar hensyn til elevenes forutsetninger. Indikatorer med negativt fortegn indikerer at skolen har et skolebidrag som ligger under landsgjennomsnittet, mens indikatorer med positivt fortegn indikerer at skolen har et skolebidrag som ligger over landsgjennomsnittet.

Skolebidragsindikatoren bruker blant annet resultater på nasjonale prøver i utregningen. Færder kommune har en stigende tendens på skolebidragsindikatoren 1.-4. trinn og den er marginalt økende på 5. – 7. trinn. Samtidig ser vi at andre resultater som for eksempel gjennomføring VGS1 har en positiv tendens. Dette kan tyde på at endringsarbeidet knyttet til nye læreplaner i fag/ny overordnet del i læreplanen har hatt en positiv effekt. Det iverksettes tiltak for å balansere dette bedre. Dette må ses i sammenheng med utviklingsarbeidet som er beskrevet i forklaringen til andel enkeltvedtak skole.

Resultatene i forhold til læringsmiljø er stabilt over tid og forholdsvis likt med resten av landet.

Antall barn i familier som mottar sosialhjelp er den samme i 2022 som i 2021. Færder kommune har, som følge av barnefattigdomsprosjektet, egen familiekontakt og et ekstra barneperspektiv med tanke på sårbare familier. Økt antall deltakere på KVP programmet medfører at flere klarer seg uten sosialhjelp. I tillegg er det egne jobbspesialister i flyktning- og innvandrer teamet og i NAV Færder.

7.6 Samfunns mål 6: Samferdsel og infrastruktur

Færder kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig.

6	Samferdsel og infrastruktur	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
6.1	Trafikksikkert transportsystem som bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet	Passeringer sykkel teller i Bryggeribakken	137 970	116 070	↑
6.2	Transportsystem som gir god framkommelighet, effektiv kommunikasjon og som ivaretar samfunnsikkerhet	Antall påstigninger på VKT's ordinære ruter på holdeplasser i kommunen	952 580	766 195	↑
6.3	Sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og god kvalitet	Andel personer med trygg drikkevannsforsyning	99 %	100 %	→
6.4	Velfungerende avløpssystem	Andel innbyggere tilknyttet avløpsnett der rensekrav er oppfylt	100 %	100 %	→
6.5	Færder kommune har miljøvennlige og funksjonelle offentlige bygninger	Energiutgifter per m2 kommunalt eide bygg (kr)	184	156	↑

Antall påstigninger på VKT's ordinære ruter har gått opp etter Covid-19, men er fortsatt ikke tilbake på 2019 nivå.

Tilknytningsprosenten til avløpsnettet er på 100%. Dette er i tråd med arbeidet vi gjør for at alle eiendommer skal være koblet til kommunalt nett.

Energiutgiftene per m2 har gått opp. Dette skyldes økte kostnader pr kwh. Kostnaden har økt med 34% pr kwh fra 2021 til 2022. Det totale energiforbruket for kommunens bygningsmasse inkludert boliger har gått ned fra 2021 til 2022.

7.7 Samfunns mål 7: natur og miljø

Færder kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet.

7	Natur og miljø	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
7.1	Redusere klimagassutslipp	Reduksjon i klimagassutslipp	6,2%	19%	↓
		Andel kommunale kjøretøy som kjører på elektrisitet	28,9%	24,4%	↑
		Matsvinn i kommunale institusjoner	41 650 kg	43 758 kg	↓
		Andel elever som går og sykler til barne- og ungdomsskole (grønn skolevei)	82,0%	78,5%	↑
7.2	Tilpasse seg forventede klimaendringer	Badevannskvaliteten gj.sn. av alle målinger	14 TKB/100 ml	47 TKB/100 ml	↓
7.3	Jord, vann og luft med god miljøkvalitet	Innsamlet marint avfall, samlet inn av skjærgårdstjenesten, Sparebankstiftelsen og Tønsberg- livet	12 490	11 010	↑
7.4	Bevare naturmangfold og verdifull natur	Prosent materialgjenvunnet avfall i henteordningen (inkl. hageavfall)	58%	60%	↓
7.5	Forvalte naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon	Dyrka og dyrkbar jord omdisponert til andre formål enn landbruk	0 daa	0 daa	→

Det har vært en nedgang i kommunens egne klimagassutslipp på 6,2 %. Dette er i tråd med klimabudsjettet, og er knyttet til nedgang i energibruk og redusert matsvinn fra kommunale institusjoner.

Andelen elbiler har økt fra 24,4 % til 28,9 %.

Innsamlet marint avfall har ifølge Skjærgårdstjenesten økt. Skjærgårdstjenesten holder i gang hele året, men vår og høst er primærsesongene for strandrydding. Det arrangeres opprydding gjennom sjøvett – og miljødager med skoleklasser, strandryddedager via Facebook og profesjonell rydding med egne mannskaper.

7.8 Samfunns mål 8 Kommuneorganisasjonen

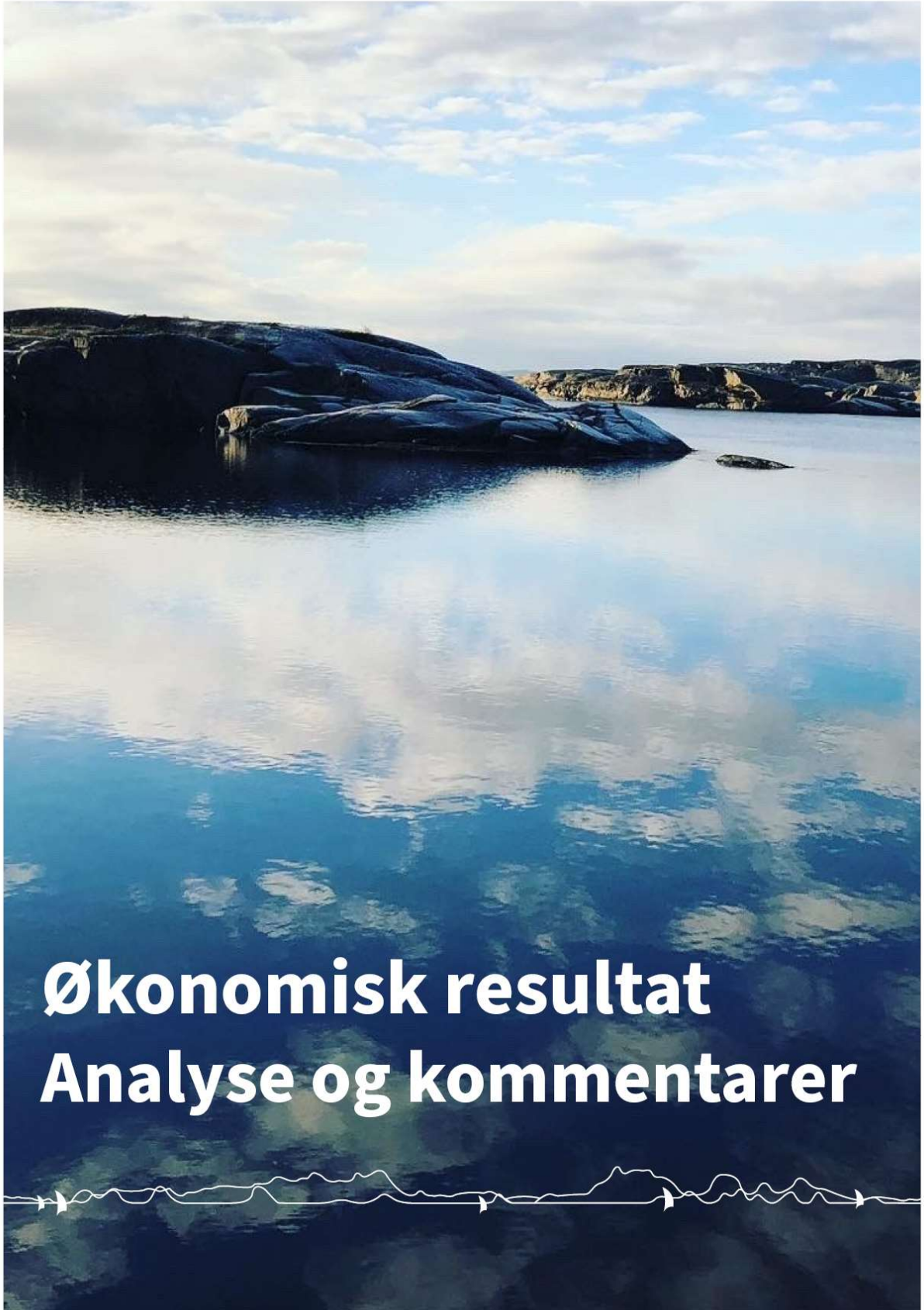
Færder kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver.

8	Kommuneorganisasjonen	Styringsindikator	2022	2021	Endring fra forrige måling
8.1	Attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser	10-faktor - Mestringsorientert ledelse, faktor 5	4*	4*	→
		10-faktor - Mestringsklima, faktor 9	4,2*	4,2*	→
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	82,7 %	82,0 %	↑
8.2	Ansatte er den viktigste ressurs for å tilby gode tjenester til innbyggerne	Sykefravær	9,59 %	8,85 %	↑

*2019 - måling 2. hvert år, men ikke utført siden 2019

Færder kommune opplevde et rekordhøyt sykefravær 1. tertial 2022 som følge av Covid-19. Kommunen har hatt lavest legemeldt fravær sammenliknet med øvrige kommuner i Vestfold, og er på andre plass per 31.12.22.

8 Økonomisk resultat – analyse og kommentarer

8.1 Driftsresultat, driftsutgifter og driftsinntekter

Utvikling i netto driftsresultat og korrigert netto driftsresultat for de siste årene vises slik (tall i tusen):

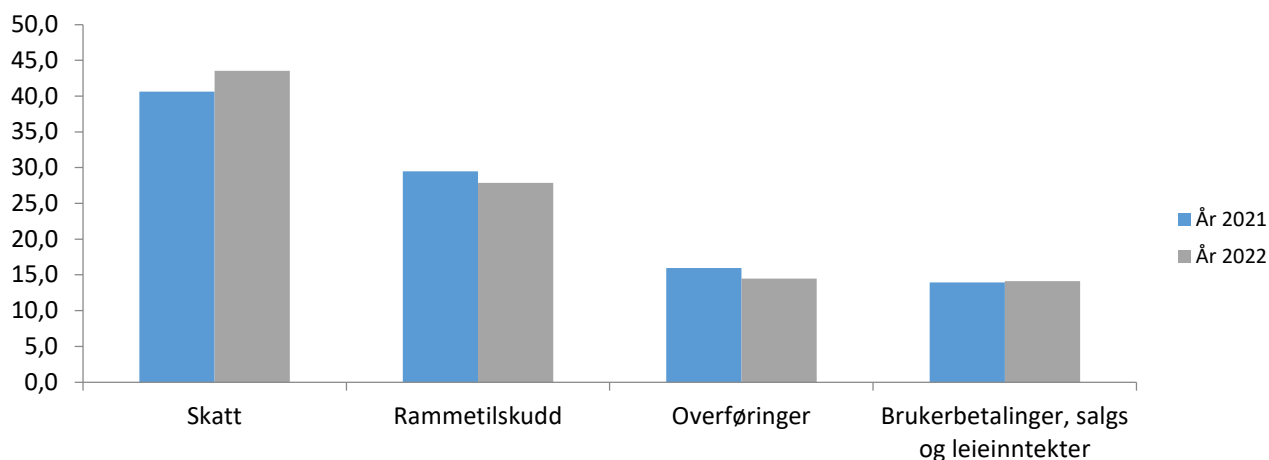
Inntekter = negative tall, utgifter = positive tall	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt og formue	861 791	859 253	999 725	1 118 248
Rammetilskudd	646 001	712 523	725 156	715 729
Øvrige driftsinntekter	735 312	725 035	734 800	733 405
Sum driftsinntekter	2 243 104	2 296 811	2 459 681	2 567 382
Driftsutgifter	2 236 636	2 267 586	2 379 646	2 520 103
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	6 468	29 225	80 035	47 280
Netto renteutgifter og utlån	38 123	35 881	26 424	40 677
Netto avdragsutgifter	78 240	89 249	94 455	105 914
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	-118 738	-125 907	-132 762	-146 747
NETTO DRIFTSRESULTAT	8 842	30 001	91 917	47 436
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	0,4 %	1,3 %	3,7 %	1,8 %
Netto avsetning og bruk av bundne fond	2 494	13 853	-6 041	-17 214
Korrigert netto driftsresultat	6 348	16 148	97 958	64 650
Korrigert netto driftsresultat i % av driftsinntektene	0,3 %	0,7 %	4,0 %	2,5 %

Netto driftsresultat er et mål på kommunens handlefrihet. Teknisk beregningsutvalg har uttalt at netto driftsresultat i % av driftsinntektene bør være over 1,75%. Netto driftsresultat i 2022 utgjør 1,8 %. Korrigert netto driftsresultat utgjør 2,5% og viser kommunens resultat justert for bruk og avsetninger av bundne fondsmidler. I k-sak 96/21 er det vedtatt at kommunens korrigerte netto driftsresultat skal være kommunens resultatmål fremover.

Skatteinngangen i Norge ble vesentlig bedre enn anslått i statsbudsjettet. Samlet for året fikk Færder kommune en vekst i årets skatteinntekter på 11,9%, hvilket utgjorde en skatteinngang på 45 mill. kr over justert budsjett. På landsbasis økte skatteinngangen med 12,7%.

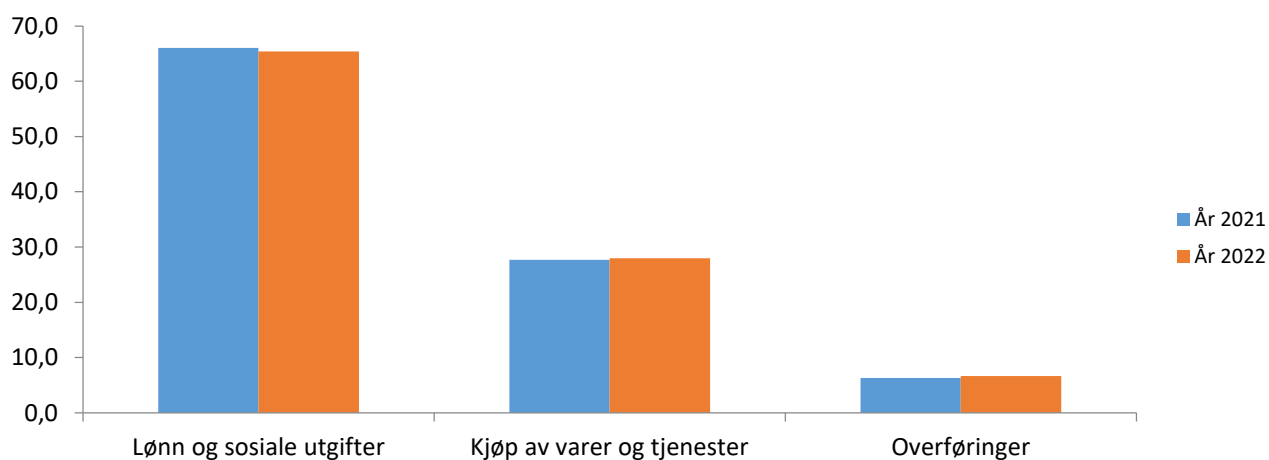
Kommunens rammeinntekter inneholder blant annet kompensasjonsmidler kommunen har mottatt som følge av Covid-19. Samlet har kommunen mottatt 40,9 mill. kr i kompensasjonsmidler over rammetilskuddet i 2022. I tillegg har kommunen mottatt 5,8 mill. kr i statstilskudd til vaksinasjon og ulike andre tiltak.

Driftsinntektenes sammensetning i prosent av kommunens fire største inntekstposter er framstilt i tabellen nedenfor.

Andelen skatt og rammetilskudd økte med 1,3 %. Økningen skyldes vekst i skatteinntekter som er nærmere omtalt i forrige avsnitt. Andelen brukerbetalinger, salgs og leieinntekter er økt med 0,2 %. Kommunens inntekter fra brukerbetalinger er økt med 3,1 % fra 2021. Kommunens inntekter på selvkostområde er økt som følge av justerte priser.

Andelen andre overføringer er redusert med 1,4 %, en reduksjon på 20,6 mill. kroner fra 2021 til 2022. Overføringer består i hovedsak av overføringer og tilskudd fra staten. Endringen fra 2021 til 2022 skyldes at forsøksordningen med statlig barnevern hadde sitt siste år i 2021, og tilskuddet fra staten er redusert som en følge av dette.

Driftsutgiftenes sammensetning i prosent av kommunens tre største utgiftsposter er ikke vesentlig endret fra tidligere år. Lønnsandelen er redusert med 0,6 %, mens kjøp av varer og tjenester er økt med 0,3 %. Overføringer er økt med 0,3%. Kommunens lønnsandel er redusert noe i 2022 som følge av en reduksjon i antall årsverk i 2022 på 9,9. Reduksjonen skyldes i hovedsak færre ansatte i RMU.

Samlet er totale driftsinntekter økt med 107,7 mill. kr fra 2021 tilsvarende 4,4%. Kommunens samlede driftsutgifter er økt med 140,5 mill. kr tilsvarende 5,9 %. Økningen i utgifter målt opp mot økningen i inntekter forklarer nedgangen i resultat sammenlignet med 2021. 2021 var et år med en spesielt god skatteinngang. Resultatet for 2022 må sies å være godt sammenlignet med årene 2018-2020.

8.2 Covid-19 regnskapet 2022

Covid-19 påvirker kommunens regnskapsresultat i 2022. Per 31.12.2022 kan de direkte økonomiske konsekvensene av Covid-19 oppsummeres slik:

Oversikt utgifter	Regnskap	Budsjett	Avvik
Kommunedirektør og stab	2 042 958	4 935 000	-2 892 042
Oppvekst	21 633 985	21 625 612	8 373
Helse	28 287 328	27 123 000	1 164 328
Teknikk og miljø	322 472	326 000	-3 528
Administrasjon, kultur og levekår	1 471 029	1 471 757	-728
Sum utgifter	53 757 772	55 481 369	-1 723 597

Oversikt mottatte tilskudd og overføringer	Regnskap
Kompensjonsordning lokalt næringsliv 7. tildeling	- 411 000
Kompensjonsordning lokalt næringsliv 6. tildeling	- 1 040 000
Praksiskompensasjon fastleger	- 316 988
Utvidet programtid integreringstilskudd	- 286 000
Forlengelse av kvalifiseringsprogrammet	- 52 000
Refusjon sykelønn, oppvekst-sektor	- 29 969
Kompensasjon sykefravær fastleger	- 105 085
Vaksinasjonskompensasjon	- 3 524 000
Koronakompensasjon 1. halvår 2022, rammeinntekt	- 40 888 000
Sum inntekter og overføringer	- 46 653 042
Resultat koronaregnskap 2022	7 104 730

Samlet viser regnskapet inntekter på 46,7 mill. kr og kostnader på 53,8 mill. kr som gir et negativt resultat på 7,1 mill. kr. I 2021 viste «covid-regnskapet» at kommunen mottok 12,5 mill. kroner mer i refusjon enn rapporterte kostnader. Dvs at kommunen er tilstrekkelig kompensert for sine direkte merutgifter i sum for de to årene.

Kostnadene er i all hovedsak knyttet til lønnskostnader til vikarer pga høy smitte i starten av 2022, kostnader til vaksinasjon samt tilbakebetaling av kompensasjon fra Helfo på 11 mill. kroner. Det var lenge usikkert om kommunene ville få dekket sine kostnader i 2022, endelig beskjed om tildelingen kom 12. desember

Det er indirekte merkostnader knyttet til Covid19 som ikke er synliggjort i tabellen ovenfor. Dette er merkostnader forbundet med omdisponering av eksisterende ressurser. Det er også reduserte kostnader knyttet til Færder kommune sin drift som følge av færre forestillinger på Nøtterøy kulturhus, lavere kostnader til kurs og reise og lavere kostnader til avlastning og støttekontakter. Det er reduserte inntekter i 2022 som følge av mindre omsetning på Nøtterøy kulturhus og reduserte brukerbetalingen ved Sjølystsenteret. Kommunen har også hatt økte kostnader til overliggedøgn som kan relateres til Covid-19.

8.3 Avviksoversikt - driftsregnskapet

Avviksoversikt 2022	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Avvik i kr	Avik i %
Tall i tusen					
Skatt på inntekt og formue	-1 118 248	-1 073 220	-962 909	45 028	
Ordinært rammetilskudd	-715 729	-709 774	-730 157	5 955	
SUM SKATT OG RAMMETILSKUDD	-1 833 978	-1 782 994	-1 693 066	50 984	-2,9 %
SUM andre generelle tilskudd som omfat	-146 824	-137 698	-113 166	9 126	-6,6 %
Investeringskompensasjon	-3 793	-3 630	-3 630	163	
Rentekompensasjon	-505	-150	-150	355	
Integreringstilskudd flyktninger	-41 820	-37 016	-21 386	4 804	
Tilskudd ressurskrevende brukere	-100 706	-96 902	-88 000	3 804	
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 980 802	-1 920 692	-1 806 232	60 110	-3,1 %
Renteinntekter	-21 588	-18 450	-11 950	3 138	
Renteinntekter formidlingslån	-2 868	-3 200	-3 200	-332	
Renteutgifter innlån	61 752	64 000	46 000	2 248	
Renteutgifter formidlingslån	3 312	3 630	3 630	318	
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0	0	
Avdrag eksisterende lån	105 914	104 000	101 000	-1 914	
NETTO FINANSUTGIFTER	146 521	149 980	135 480	3 459	2,3 %
TIL FORDELING	-1 834 280	-1 770 712	-1 670 752	63 569	
Bruk av tidligere avsetninger	-3 756	-2 269	-16 167	1 487	
Disponering av tidligere års overskudd	0	0	0	0	
Avsetninger	63 274	1 300	0	-61 974	
Overføring til investering	5 750	7 500	7 500	1 750	
Bruk av pensjonspremiefond	-65 037	-65 037	-17 115	0	
Årets premieavvik pensjon	-51 231	-49 153	-49 555	2 078	
Amortisering tidligere års premieavvik pe	29 485	29 485	28 870	0	
Øvrige pensjonsutgifter felles finans	708	715	715	7	
Avsetning tap på krav	665	527	400	-138	
Til lønnsoppgjør	0	1 692	45 500	1 692	
Øvrige utgifter felles finans	0	0	0	0	
Øvrige refusjoner og overføringer	0	0	0	0	
Øvrige lønnsavsetninger	1 526	1 600	1 600	74	
Periodiseringer	1 306	0	0	-1 306	
SUM ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER FELI	-17 310	-73 640	1 748	-56 330	76,5 %
Kommunedirektør	15 458	18 103	11 000	2 645	
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	5 853	6 072	5 536	219	
Personalseksjonen	14 441	14 807	13 749	366	
Økonomiseksjonen	12 995	12 996	12 541	1	
SUM KOMMUNEDIREKTØR OG STAB	48 747	51 978	42 826	3 231	6,2 %
Virksomhetsdirektør oppvekst- og kulturs	34 828	35 686	31 325	858	
Skoler	317 701	319 052	294 080	1 351	
Kommunale barnehager	108 151	106 092	97 153	-2 059	
Private barnehager	132 251	131 723	126 900	-528	
PP-tjenesten	12 492	12 657	11 711	165	
Barnevernstjenesten	62 521	64 686	61 806	2 165	
Avdeling for forebyggende helsetjenester	24 290	23 403	20 685	-886	
Færder Fritid	2 735	2 851	2 688	116	
RMU	73 288	73 762	67 697	474	
SUM OPPVEKST	768 257	769 913	714 045	1 657	0,2 %

Avvikoversikt 2022	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Avvik i kr	Avvik
Tall i tusen	2022	budsjett	budsjett		i %
		2022	2022		
Virksomhetsdirektør helse	72 386	68 463	52 451	-3 923	
Tjenestekontoret	85 149	89 339	84 284	4 190	
Tjenester for psykisk helse og rus	59 674	60 867	58 400	1 192	
Hjemmetjenesten	143 474	138 204	124 600	-5 270	
Miljøarbeidertjenesten	144 563	144 326	125 638	-237	
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	157 395	149 082	131 674	-8 314	
Smidsrød helsehus	108 006	109 326	93 615	1 320	
SUM HELSE	770 648	759 606	670 663	-11 042	-1,5 %
Virksomhetsdirektør Teknikk og miljø	4 840	4 987	4 039	147	
Kommuneutvikling	13 981	14 505	13 325	524	
Byggesak og geodata	4 776	5 134	4 271	357	
Eiendomsforvaltning	81 849	78 175	70 056	-3 675	
Brannvesen	21 063	20 937	20 937	-126	
Utedrift	37 322	34 983	31 796	-2 339	
Drift og anlegg	-76 188	-79 712	-69 008	-3 525	
Småbåthavner og sjøbruk	-2 441	-2 201	-2 201	239	
SUM TEKNIKK OG MILJØ	85 203	76 807	73 215	-8 396	-10,9 %
Virksomhetsdirektør Administrasjon kult	22 322	24 302	22 841	1 980	
NAV/sosialtjenesten	65 666	67 824	66 301	2 157	
Innvandrertjenesten	34 776	35 604	22 810	828	
Service og kommunikasjon	5 176	5 926	5 268	750	
Sekretariatseksjonen	8 977	9 745	10 635	769	
Kulturenheten	19 583	19 632	18 779	50	
Nøtterøy kulturhus	2 971	3 313	3 019	342	
Østre Bolærne	-3	184	-307	186	
SUM ADM., KULTUR OG LEVEKÅR	159 468	166 530	149 347	7 062	4,2 %
SUM KIRKELIG FELLESRÅD	19 267	19 517	18 908	250	1,3 %
RESULTAT	0	0	0	0	

Avvikskolonnen angir forskjellen mellom budsjett og regnskap, og et positivt avvik angir merinntekt eller besparelse, mens et negativt avvik angir mindreinntekt eller overskridelse. Avvik tilknyttet de ulike virksomhetsområdene er kommentert i kapittel 3.

Oversikten viser driften for 2022 med avvik i hele tusen. Nedenfor følger kommentarer til de største avvikene:

Skatt og rammetilskudd

Opprinnelig anslag for årets skatteinntang i Statsbudsjettet utgjorde en nedgang på 2,1%. Anslaget ble justert i Revidert nasjonalbudsjett (RNB) til en økning fra 2021 på 6,8%. Endelig resultat viser en skattevekst på 12,7% for kommunene i Norge. For Færder kommune endte skatteveksten på 11,9%, 0,8 prosentpoeng under landsgjennomsnittet og en merinntekt i forhold til justert budsjett for 2022 på 45 mill. kr.

Årets rammeinntekt endte 6 mill. kr over budsjett.

Andre generelle statstilskudd

Budsjettet for integreringstilskudd forutsatte bosetting av 30 flyktninger i 2022. Da anmodningen fra integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) kom, ble budsjett oppjustert med forutsetning om 97 bosettinger som følge av krigen i Ukraina. Det endelige bosettingstallet for 2022 ble 97 flyktninger og 5 familiegjenforeninger som kommunen mottar

integreringsstilskudd år 1 for. Flyktninger med tilskudds år 2-5 varierer på grunn av flyttinger mellom kommunene. Dette har gitt en samlet merinntekt på 2,0 mill. kr. Mange av flyktningene kom først til kommunen på ordningen «Alternativ mottaksplass» (AMOT). Tilskudd fra denne ordningen ga en merinntekt på 3,9 mill. kr.

Antall personer med omfattende bistandsbehov er økende. I 2022 er det 54 personer som kommer innenfor ordningen med ressurskrevende tjenesterefusjon. Det er en økning fra 53 i 2021, 50 i 2020 og 46 i 2019. Samlet sett har kommunen om lag 230 mill. kr i direkte lønnsutgifter i ordningen. Årets estimerte refusjonsinntekt beløper seg til 100,7 mill. kr.

Netto finansinntekter og finansutgifter

Budsjetterte netto finansutgifter utgjorde 149,9 mill. kr for 2022. Regnskapsmessig resultat for netto finans viser en kostnad på 146,6 mill. kr. Renteinntekter og renteutgifter har økt siden 2021 som følge av et høyere rentenivå. Kommunens avdragsutgifter ble noe høyere enn budsjettert som følge av et høyere avskrivningsgrunnlag enn budsjettert. Det er betalt tilstrekkelig avdrag iht krav om beregnet minimumsavdrag.

Bruk av tidligere avsetninger og avsetninger til fond

Iht gjeldende budsjett og regnskapsforskrift skal årsregnskap avlegges i balanse. Som følge av årets merinntekter på skatt og et regnskapsresultat bedre enn budsjettert, er årets overskudd avsatt til kommunens disposisjonsfond.

Overføring til investeringer

Midler overføres i henhold til påløpt utgift i investeringsregnskapet. I 2022 var det budsjettert utgifter til «Vindfang Verdens ende» med finansiering fra disposisjonsfond med 1,7 mill. kr. Dette arbeidet er fortsatt under planlegging. Fast ramme for utskifting av kommunens bilpark utgjør 3 mill. kr. Årets finansieringsbehov endte på 1,2 mill. kr. Samlet redusert finansieringsbehov i investering beløper seg til 3,3 mill. kr i forhold til budsjett.

Premieavvik pensjon

Årets premieavvik utgjør 51,2 mill. kr. Akkumulert premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift utgjør 168 mill. kr som er en økning fra 146 mill. kr i 2021. Det er avsatt tilstrekkelig midler på eget pensjonspremieavviksfond for å dekke forpliktelsen.

Avsetning til lønnsoppgjør

I budsjettet for 2022 var det forventet en lønnsvekst på 3,2 %. Det ble avsatt 23 mill. kr til dekning av lønnsoppgjøret, inkludert lønnsglidning, samt 24 mill. kr for å dekke overheng fra ikke effektivert lønnsoppgjør 2021. Resultatet av lønnsforhandlingene endte på en årslønnsvekst på 3,8 %. Gjenværende budsjettmidler på 1,7 mill. kr skyldes brudd i forhandlingene med lærernes organisasjoner. Resultatet fra Rikslønnsnemnda forelå i februar 2023.

Periodiseringer

Periodiserte utgifter tilknyttet felleskostnader som forsikring, telefoni, data mm. er bokført på området felles finans og medfører en utgift på 1,2 mill. kr i 2022.

8.4 Fond

Kommunens fond har utviklet seg slik de siste årene:

(Tall i mill. kr)	2018	2019	2020	2021	2022
Bundne driftsfond	33	35	49	43	25
Ubundne investeringsfond	121	135	125	107	87
Bundne investeringsfond	8	13	17	18	27
Disposisjonsfond	290	281	301	390	464
Sum fond	452	464	492	558	604

Kommunens fondsmidler er økt fra 558 mill. kr i 2021 til 604 mill. kr i 2022. Kommunens fondsbeholdning er gradvis styrket fra 2018.

Bundne driftsfond er redusert fra 43 til 25 mill. kr. Dette skyldes underskudd i selvkostordningene vann, avløp og renovasjon som er finansiert med midler fra bundne fond med 19,3 mill.kr i 2022.

Ubundne investeringsfond er redusert med 20 mill. kr i 2022 og knytter seg til egenkapitalfinansiering av årets investeringer.

Bundne investeringsfond er økt med 10 mill. kr i 2022 og knytter seg til økt avsetning for ekstraordinær tilbakebetaling av startlån, samt fondsføring av tilskudd til fiberutbygging. Innfrielser tilbakebetales Husbanken i 1. tertial hvert år.

Kommunens disposisjonsfond er økt fra 390 til 464 mill. kr i 2022. Økningen skyldes kommunens regnskapsmessige resultat. Kommunens største disposisjonsfond er bufferfond (230 mill. kr), premieavviksfond (168 mill. kr) og rentesikringsfond (30 mill. kr).

Samlede disposisjonsfond utgjør 18,1 % av kommunens brutto driftsinntekter. Justert for premieavviksforpliktelse utgjør avsetningen 11,5 %. Iht. vedtatte handlingsregler skal kommunen til enhver tid ha en fondsreserve på minimum 5 %.

8.5 Likviditetsoversikt

Utvikling i kommunens likviditet siste fem år:

(Tall i tusen.)	2018	2019	2020	2021	2022
Kasser og bankinnskudd	621 638	673 956	665 831	758 968	679 994
Sum likvider	621 638	673 956	665 831	758 968	679 994

Inntektene kommer ikke inn i samme takt som utgiftene påløper og det er viktig å ha tilstrekkelig likviditet til dekning av løpende utgifter i drift og investering. Kommunens likviditet består i hovedsak av fondsmidler og ubrukte lånemidler til investeringsformål.

Likviditetsanalyse

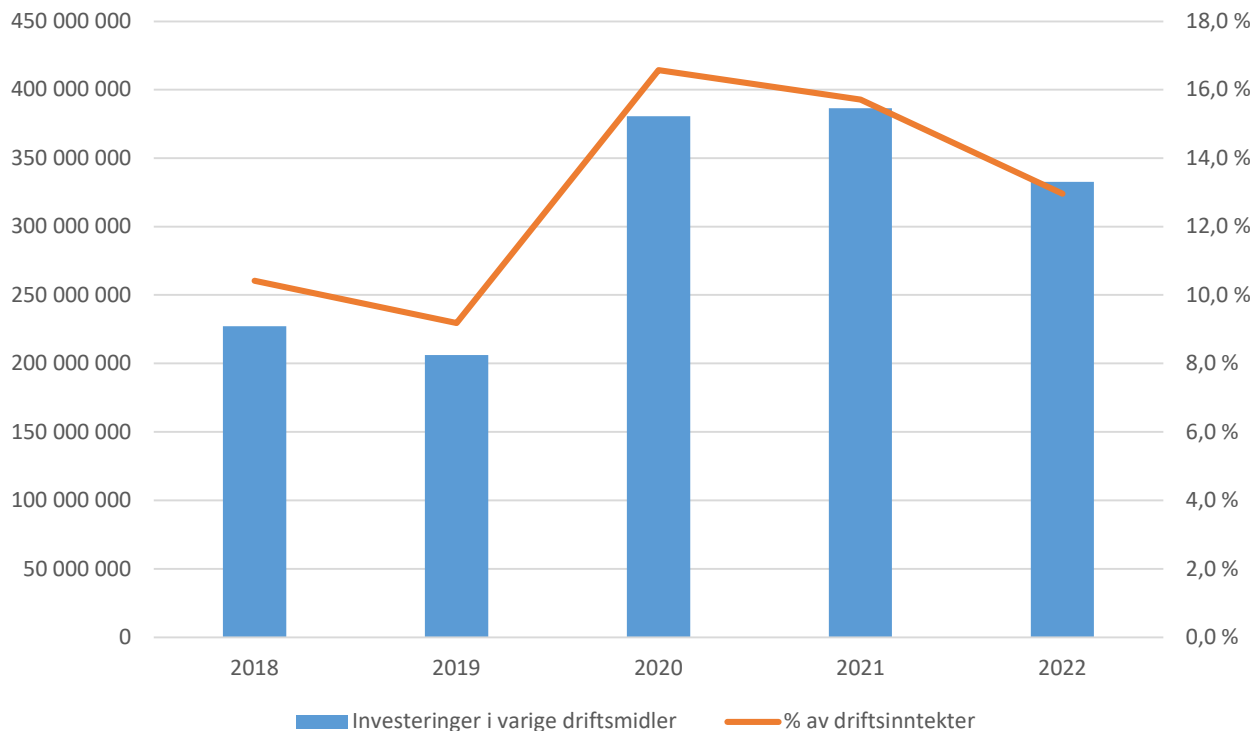
(Tall i tusen.)	2018	2019	2020	2021	2022
Omløpsmidler	888 942	945 913	962 669	1 131 199	1 055 172
- Premieavvik	- 111 652	- 132 087	- 124 869	- 153 624	- 170 969
- Fondsmidler	- 250 329	- 298 226	- 303 174	- 314 206	- 308 521
Sum omløpsmidler - fondsmidler	526 961	515 600	534 626	663 369	575 681
Kortsiktig gjeld	328 541	335 149	347 920	396 376	410 889
- Premieavvik	- 22 895	- 17 348	- 12 812	- 7 121	- 2 719
+ Ubrukte lånemidler	78 634	120 982	110 923	165 196	45 051
+ Akkumulert overskudd/underskudd	18 447	13 639	-		
Sum kortsiktig gjeld	402 727	452 422	446 031	554 451	453 221
Likviditetsreserve	124 234	63 178	88 595	108 918	122 460
Dekningsgrad	131 %	114 %	120 %	120 %	127 %

Likviditetsanalysen viser at kommunens frie omløpsmidler dekker 127 % av kommunens kortsiktige gjeld per 31.12. En målsetning bør være at kommunens omløpsmidler dekker den kortsiktige gjelden med 100 %. Denne målsettingen er oppnådd samtlige år i Færder kommune. Likviditetsreserven er økt fra 2021 som følge av mindre ubrukte lånemidler.

8.6 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet gir en oversikt over investeringer, utlån og avsetninger og hvordan disse utgiftene er finansiert. Anskaffelser av varige driftsmidler med økonomisk levetid på minst tre år og anskaffelseskost over kr 100 000 føres i investeringsregnskapet.

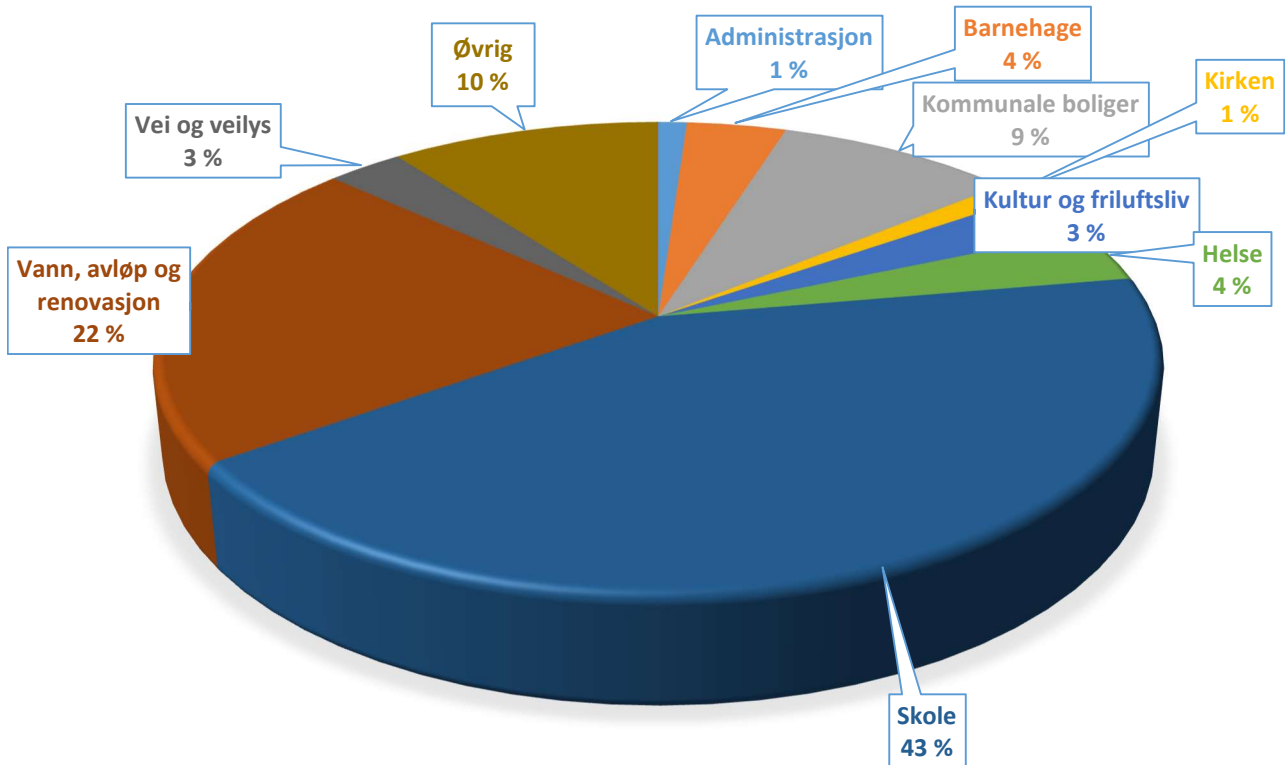
I 2022 har kommunen foretatt investeringer i varige driftsmidler for 332,7 mill. kr.

Årets investeringer utgjør 13 % av kommunens brutto driftsinntekter. Landsgjennomsnittet i Norge er på om lag 12,8%. Kommunens bokførte verdier innen eiendom og anlegg utgjør 4,2 mrd. kr. Det historisk høye nivået på investeringer i perioden 2020-2022 skyldes i hovedsak byggingen av Labakken skole. Prosjektrammen er på 297,2 mill. kr eks mva. Bygget ble overtatt i november 2021, men det gjenstår fortsatt noe arbeid utendørs.

Diagrammet nedenfor viser fordelingen av årets investeringer pr tjenesteområde.

INVESTERINGSUTGIFTER 2022

De største investeringene i 2022 knytter seg til oppvekst. Dette er i hovedsak bygging av Labakken skole og rehabilitering/nybygg ved Tjøme ungdomsskole. 22% av investeringene har gått til investeringer innen vann, avløp og renovasjon. Dette er 1 prosentpoeng under landsgjennomsnittet i 2022.

8.7 Avviksoversikt - investeringer

Budsjettavvik 2022 Investering (Tall i tusen)	Regnskap 2022	Reg. bud 2022	Oppr.bud 2022	Avvik i kr	
Investeringer i varige driftsmidler	332 668	329 131	253 745	-	3 537
Tilskudd til andres investeringer	5 045	4 911	4 400	-	134
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 022	4 500	4 500	-	522
Avdrag på lån	930	150	150	-	780
Sum investeringsutgifter	343 665	338 692	262 795		-4 973
Kompensasjon for merverdiavgift	42 921	40 697	28 580	-	2 224
Tilskudd fra andre	20 603	3 745	43 400	-	16 858
Salg av varige driftsmidler	18 199	17 850	12 500	-	349
Bruk av lån	234 020	243 305	165 665		9 285
Sum investeringsinntekter	315 743	305 596	250 145		-10 147
Videreutlån	41 125	55 000	40 000		13 875
Bruk av lån til videreutlån	41 125	55 000	40 000		13 875
Avdrag på lån til videreutlån	16 497	27 000	20 000		10 503
Mottatte avdrag på videreutlån	26 586	27 000	20 000		414
Netto utgifter videreutlån	- 10 089	-	-		10 089
Overføring fra drift	- 7 012	- 10 280	- 8 900	-	3 268
Avsetninger til bundne investeringsfond	22 165	-	-	-	22 165
Bruk av bundne investeringsfond	- 12 657	-	-	-	12 657
Avsetninger til ubundne investeringsfond	18 609	16 752	12 500	-	1 857
Bruk av ubundne investeringsfond	- 38 937	- 39 567	- 16 250	-	630
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	- 17 832	- 33 095	- 12 650	-	15 263
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0		0

Avvikskolonnen angir forskjellen mellom budsjett og regnskap, og et positivt avvik angir mindreforbruk eller mindreinntekter, mens et negativt avvik angir merinntekt eller merforbruk.

Oversikten viser investeringer for 2022 med avvik i hele tusen. Nedenfor følger kommentarer til de største avvikene:

Investeringer i varige driftsmidler

Færder kommune har gjennomført investeringer i varige driftsmidler tilsvarende 332,7 mill. kr i 2022. Dette er 3,5 mill. kr mer enn regulert budsjett. Pr 2. tertial 2022 ble det gjort en generell nedjustering av totalrammen på årets investeringer tilsvarende 117,5 mill. kroner inkl. mva. Den generelle nedjusteringen av totalrammen er ikke fordelt på de ulike prosjektene, men er kun en justering på totalnivå. Dette gir et teknisk budsjettavvik mellom nivåene spesifisert i hovedoppstillingen §5-5 del 2.

Tilskudd fra andre

Færder kommune har i 2022 mottatt 16,9 mill. kroner mer i tilskudd fra andre enn budsjettet. 10,5 mill. kroner gjelder spillemidler og andre tilskudd til Labakken skole, 6 mill. kroner er tilskudd fra Miljødirektoratet til kjøp av Helgerødveien 517. I opprinnelig budsjett for 2022 var det lagt inn 43,4 mill. kroner i tilskudd fra Husbanken til Gipø Vest. Dette ble tatt ut i 2. tertial, da bygget fortsatt ikke er tatt i bruk pr 31.12.2022.

Salg av varige driftsmidler

Det er solgt varige driftsmidler tilsvarende 18 mill. kr i 2022. Dette gjelder salg av tidligere Skallestad barnehage til 12,6 mill. kr, samt enkelte andre poster. En spesifikasjon av årets salg er gitt i note 4 til årsregnskapet.

Bruk av lån

Bruk av lån er noe lavere enn budsjettetert som en følge av mer tilskudd fra andre.

Videreutlån

Det er utlånt 41,1 mill. kr i videreutlån i 2022 mot 33,9 mill. kr i 2021. Tidspunkt for når de ulike lånetilsagnene blir effektivert avhenger av når låntaker finner en egnet bolig. Sum innvilgede lånesøknader utgjør 48 mill. kr i 2022.

Overføring fra drift

Overføring fra drift er redusert i henhold til redusert finansieringsbehov i underliggende prosjekter. Hovedforklaringen på avviket i 2022 knytter seg til utsatt etablering Vindfang Verdens Ende og kjøp av biler.

Avsetning til og bruk av bundne investeringsfond

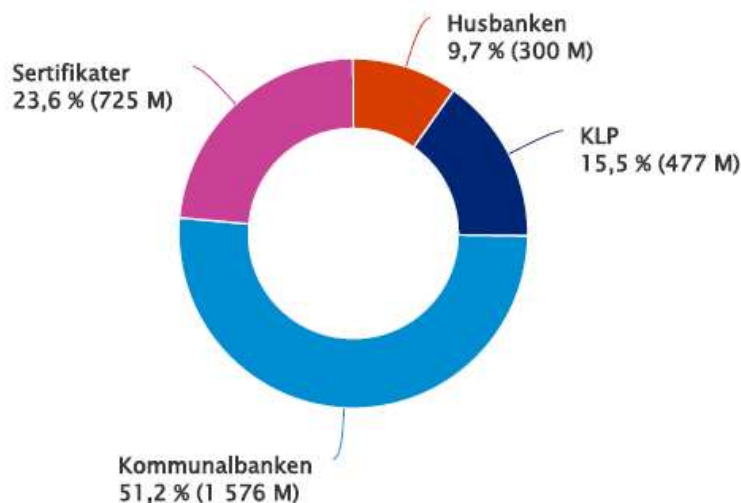
Avsetning knytter seg i hovedsak til mottatte innfrielser startlån som skal tilbakebetales Husbanken. Bruk av bundne investeringsfond gjelder startlån.

Avsetninger til ubundne investeringsfond

Avsetning knytter seg i hovedsak til salg av eiendom. Oppgjør fra salg av eiendom tilføres kommunens bufferfond investering.

8.8 Langsiktig gjeld

Kommunens langsiktige gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelse og andelsinnskudd er økt fra 3 046 mill. kr med 32 mill. kr til 3 078 mill. kr per 31.12.22. Kommunens største låne kilde er Kommunalbanken, etterfulgt av KLP og Husbanken. 23,6 % av låneporteføljen er fordelt på tre sertifikatlån hvor DNB er tilrettelegger.

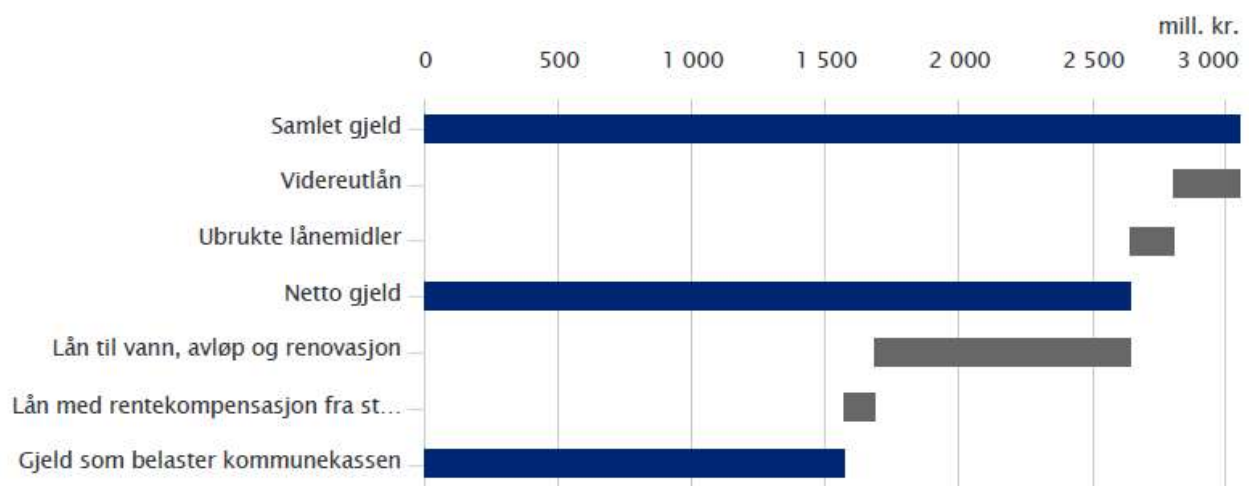
Av kommunens totale låneportefølje er 75 % i lån med flytende rente, 5 % i kortsiktig fastrentelån (mindre enn 2 år) og 20 % i langsiktig fastrentelån. Sum lån med flytende rente beløper seg til 2 311 mill. kr. Gjeld med flytende rente knytter seg i hovedsak til gjeld innenfor gebyrområdene, videreutlån og rentekompensasjonsordninger. Av gjelden som belaster kommunekassen er 46 % sikret med fast rente. Finansreglementet har en fastrentestrategi på 50%.

Kommunens utgifter til renter og avdrag har utviklet seg slik de siste tre årene (mill.kr):

	2018	2019	2020	2021	2022
Renteutgifter	50	56	48	39	65
Avdragsutgifter	83	80	90	95	106
Sum	132	135	138	134	171
Andel av kommunenes brutto driftsinntekter	6,10 %	6,00 %	6,00 %	5,40 %	6,70 %

Årene 2018 til 2021 har vært preget av lave rentenivåer. I løpet av 2022 er styringsrenten økt med 250 punkter. Økningen tilsier en økt rente på kommunens flytende lån fra 1,55 % til 4,05 %. Markedet har priset inn ytterligere 75 til 100 punkter i løpet av 2023. Dette medfører at en større andel av kommunens overføringer må benyttes til betaling av renter og avdrag i tiden framover.

Kommunens avdragsbetalinger i 2022 er tilstrekkelig i forhold til beregnet minimumskrav for avdragsbetalinger som i 2022 beløp seg til 105 mill. kr. De samlede rente- og avdragsutgifter er økt fra 134 til 171 mill. kr. Andelen renter og avdrag i % av kommunens brutto driftsinntekter er økt fra 5,4 % i 2021 til 6,7 % i 2022.

	31.12.2022	31.12.2021	Endring
Samlet gjeld	3 078	3 046	32
- Videreutlån	268	245	23
- Ubrukte lånemidler	45	165	-120
= Netto gjeld	2 764	2 636	128
- Lån til vann, avløp og renovasjon	1 003	957	46
- Lån med rentekompensasjon fra staten	103	113	-10
= Gjeld som belaster kommunekassen	1 659	1 566	93

Andelen gjeld som belaster kommunekassen utgjør 1 659 mill. kr. Dette utgjør 64,6 % av kommunens brutto driftsinntekter. Iht vedtatte handlingsregler skal denne gjeldsgraden ikke overstige 75%. I henhold til budsjett og økonomiplan for perioden 2023-2026 er det planlagt et redusert investeringsnivå i årene fremover, noe som vil bidra til å redusere gjeldsgrad og øke kommunens handlingsfrihet på sikt.

8.9 Fordringer

Balanseregnskapet gir opplysninger om fordringer (restanser). I hovedsak knytter kommunens fordringer seg til kommunale avgifter (vann, avløp, renovasjon og feiing), husleieinntekter og øvrige fordringer knyttet til egenbetalinger (barnehage, SFO, sykehjem) og ulike hjelpeordninger for hjemmene.

Kundefordringene har utviklet seg slik:

(Tall i mill. kr)	2018	2019	2020	2021	2022
Kundefordringer	23,4	18	14,1	14,2	17,2

Tallene inneholder både forfalte og ikke-forfalte fakturaer. Utestående fordringer er økt fra 2021. Deler av økningen kan skyldes markedsendringer i samfunnet. Av økningen utgjør 0,5 mill. kr poster over 90 dager. Av disse er det meste knyttet til husleie og kommunale eiendomsgebyrer. Regnskapsmessig avsetning for tap på krav i kundefordringer er økt fra 2,7 til 3,0 mill. kr i 2022.

8.10 Budsjettpremissar og finansielle handlingsregler

Økonomien i Færder kommune blir utfordret som følge av forventet demografiutvikling, med færre yngre, økt antall eldre og en forventning om strammere økonomiske rammer. Kommunestyret har vedtatt finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi utvikler seg i en positiv retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Handlingsreglene utgjør premisser for budsjett og økonomiplanarbeidet. Disse premissene i tillegg til mål og delmål angitt i kommuneplanens samfunnsdel ansees å tilfredsstille kravene i kommunelovens § 14.4 og §14.7.

Vedtatte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel er noen av premissene for budsjettbevilgningene gitt av kommunestyret. Årsberetningens kapittel 2 kvitterer ut status for gjennomføring av vedtatte og finansierte tiltak i 2022.

Årsberetningens kapittel 3 omhandler kommunens resultater innen arbeidsmiljø, diskriminering og sykefravær. Kommunestyret har vedtatt premisser for arbeid for økte stillingsstørrelser, kjønnsbalanse og likelønn, samt mål om sykefravær.

Årsberetningens kapittel 6 omhandler kommunens påvirkning av det ytre miljø. Gjennom kommunens klimaplan er det gitt en rekke premisser for kommunens drift for å redusere påvirkningen av det ytre miljø. Se kapittel 6 for en redegjørelse av tiltak og måloppnåelse tilknyttet premisser for kommunens påvirkning av det ytre miljø.

Avvik og måloppnåelse i forhold til kommuneplanens samfunnsdel er evaluert gjennom et sett styringsindikatorer. Resultatet for året 2022 er presentert i årsberetningens kapittel 7 Målstyring ved bruk av styringsindikatorer.

Finansielle handlingsregler

Kommunestyret i Færder har vedtatt følgende finansielle handlingsregler:

- Færder kommune skal ha et korrigert netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha en fondsreserve (disposisjonsfond) som til enhver tid er på minimum 5 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha et rentesikringsfond som inngår i disposisjonsfondet som til enhver tid utgjør minimum 0,5 % av kommunens samlede lånegjeld, eksklusiv gjeld til Husbanken knyttet til ordningen med startlån og ubrukte lånemidler.
- Færder kommune skal ha en egenfinansiering av investeringer på minimum 15 % av ikke-rentable investeringer, korrigert for merverdiavgift.
- Færder kommune skal ha en gjeldsgrad tilknyttet ikke-rentable investeringer som maksimalt kan utgjøre 75 % av kommunens brutto driftsinntekter.

Regnskapsåret 2022 har gitt følgende resultat på kommunens vedtatte finansielle måltall:

Finansielle handlingsregler	Regnskap 2022	Regnskap 2021	Måltall
Resultatgrad	2,5 %	4,0 %	>1,75 %
Fondsreserve	18,1 %	15,9 %	>5,00 %
Rentesikringsfond	1,1 %	1,0 %	>0,50 %
Egenkapitalfinansiering	20,3 %	15,7 %	>15,00 %
Gjeldsgrad	64,6 %	63,7 %	<75,00 %

Kommunens resultatgrad er redusert fra 4,0 % til 2,5 % i 2022. En lavere resultatgrad i 2022 er sammensatt, men skyldes at det var ekstra store skatteinntekter i 2021. Fondsreserven er styrket som følge av positivt resultat og utgjør 18,1 %. Rentesikringsfondet er økt til 1,1 % av kommunens gjeld for egne lån. Egenkapitalfinansieringen av prosjekter i 2022 tilsvarer 20,3 % og oversiger minimumskravet på 15 %. Kommunens gjeldsgrad har økt fra 63,7 % til 64,6 % i 2022. Færder kommune har med dette innfridd samtlige finansielle handlingsregler i 2022.

8.11 Fremtidsbilde

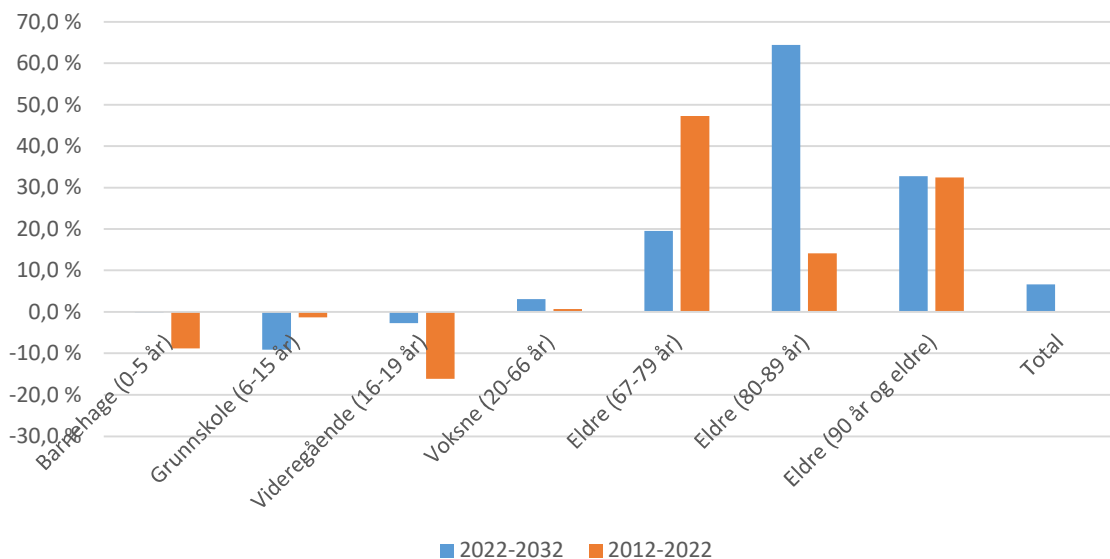
Den demografiske utviklingen er sentral for planlegging av videre drift og prioritering av tiltak.

Det er forventet lavere befolkningsvekst i landet de neste årene, på grunn av lav innvandring og lave fødselstall. Dagens situasjon i Europa har imidlertid bidratt til økt innvandring til Norge. Færder kommune har en aldersstruktur i befolkningen som tilsier et økende fødselsunderskudd. SSB sitt middelalternativ for befolkningsframskriving viser en befolkningsvekst i Færder kommune på 4 % de neste 10 årene. Hele veksten ligger i aldersgruppen over 67 år som forventes å øke med 30 % de neste 10 årene.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2022-2032	2022-2032
Barnehage (0-5 år)	1 525	1 513	1 528	1 490	1 487	1 479	1 475	1 482	1 493	1 507	1 522	-3	-0,2 %
Grunnskole (6-15 år)	3 228	3 228	3 160	3 155	3 109	3 049	3 022	2 980	2 975	2 953	2 933	-295	-9,1 %
Videregående (16-19 år)	1 269	1 362	1 320	1 314	1 339	1 340	1 329	1 328	1 287	1 246	1 232	-37	-2,7 %
Voksne (20-66 år)	15 558	15 635	15 919	15 971	15 968	15 988	15 983	15 989	15 997	16 028	16 033	475	3,0 %
Eldre (67-79 år)	3 854	4 029	4 111	4 200	4 273	4 315	4 402	4 470	4 541	4 587	4 642	788	19,6 %
Eldre (80-89 år)	1 215	1 244	1 317	1 392	1 500	1 646	1 720	1 799	1 876	1 943	2 016	801	64,4 %
Eldre (90 år og eldre)	286	275	300	299	297	296	310	321	330	363	376	90	32,7 %
Total	26 935	27 286	27 655	27 821	27 973	28 113	28 241	28 369	28 499	28 627	28 754	1 819	6,7 %

Den historiske demografiutviklingen i Færder kommune siste 10 år er ikke vesentlig annerledes fra SSB sin befolkningsprognose for de neste ti årene. Aldersgruppen med størst vekst har i perioden 2012-2022 vært 67 til 79 år. Denne veksten flytter seg de neste ti årene over til gruppen 80-89 år. Færder kommune må planlegge for flere eldre i årene som kommer. Befolkningsutviklingen i de yngre aldersgruppene er mere usikkert. Tilrettelegging for etablering av barnefamilier i Færder kommune er avgjørende for at ikke antallet i disse gruppene skal fortsette å synke. Dersom prognose for befolkningsframskriving fra SSB blir en realitet, innebærer dette et behov for omfordeling av ressurser mellom virksomhetsområde for oppvekst og virksomhetsområde for helse de neste årene.

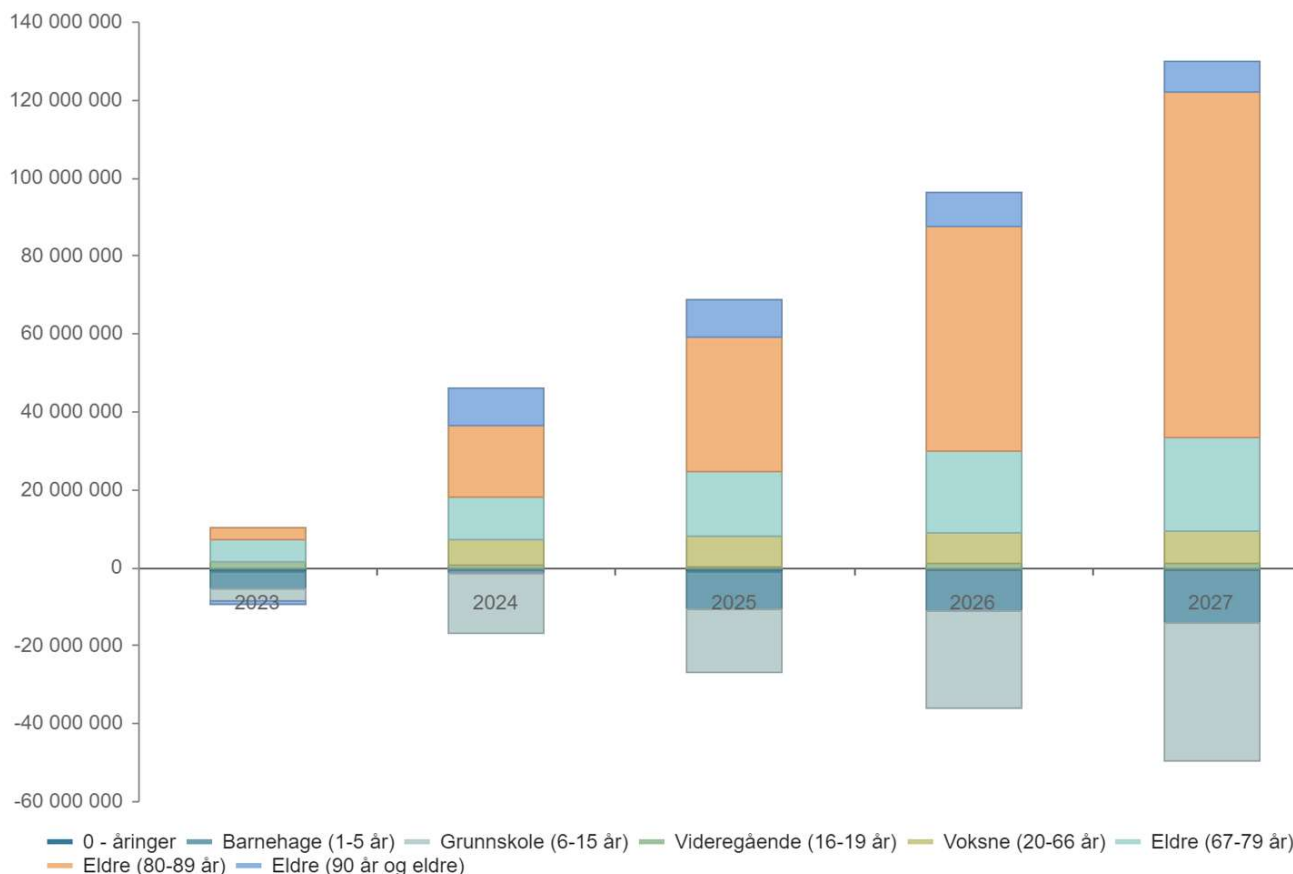
Prognose vs historikk

Økningen i forekomsten av demens har direkte sammenheng med alderssammensetningen i befolkningen.

Færder	2020	2025	2030	2040	2050
30-64 år	10	11	10	10	10
65-69 år	13	13	14	14	13
70-74 år	87	92	96	108	98
75-79 år	102	133	143	161	169
80-84 år	120	163	215	253	298
85-89 år	149	157	218	334	403
90+	137	145	162	315	460
Antall i befolkningen med demenssykdom	618	714	858	1195	1451

Økning i antall demente blant befolkningen i Færder kommune representerer betydelig utfordring for tilpasningen av det kommunale tjenestetilbudet i tiden fremover. Figuren nedenfor illustrerer hvordan demografiendringen de neste 4 årene påvirker kommunens demografikostnader. Kostnader til aldersgruppen 67 år forventes å øke med om lag 120 mill. kr i den kommende økonomiplanperioden.

Færder kommune har en attraktiv beliggenhet og kan by på mange kvaliteter. Med flere større boligprosjekter kan dette bidra til å endre resultatet av den demografiske utviklingen. Gjennom 2 år med Covid-19 og økt bruk av hjemmekontor har dette også åpnet muligheten for at flere kan arbeide hjemmefra som igjen gir økt mulighet for bosetting lenger vekk fra Osloregionen. Utviklingen i antall barn i barnehagealder har de siste to årene utviklet seg negativt. Rekruttering av barnefamilier vil være avgjørende for å beholde dagens tilbud til de yngste aldersgruppene.

	2022-2032	2012-2022	2020-2022
Barnehage (0-5 år)	-0,2 %	-8,8 %	-1,5 %
Grunnskole (6-15 år)	-9,1 %	-1,3 %	-0,2 %
Videregående (16-19 år)	-2,7 %	-16,2 %	-6,6 %
Voksne (20-66 år)	3,0 %	0,7 %	0,0 %
Eldre (67-79 år)	19,6 %	47,3 %	6,6 %
Eldre (80-89 år)	64,4 %	14,1 %	8,5 %
Eldre (90 år og eldre)	32,7 %	32,4 %	-0,3 %
Total			

I kommunestyresak 55/21 er det vedtatt en langsiktig opptrappingsplan som legger føringer for økonomiplanleggingen i de neste årene. Vedtatt opptrappingsplan innebærer en måloppnåelse innen 2030 med et korrigert netto driftsresultat på 1,75%.

- År 2024 = 0%
- År 2025-2026 = 0,5%
- År 2027-2029 = 1%
- År 2030 = 1,75%

Beregnet innsparingsbehov for å nå målsettingen om 1,75% korrigert netto driftsresultat i 2030, utgjør om lag 100 mill. kr. Denne beregningen baserer seg på de forutsetninger som er gitt for kommuneøkonomien i 2023. Kommuneloven

definerer kommunens ansvar for å ha en langsiktig økonomiforvaltning slik at den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid. For å ivareta dette ansvaret må kommunens drift tilpasses den utviklingen kommunen står ovenfor.

Analyser av kommunens organisering og drift gjennomføres for å finne løsninger som sikrer god kvalitet i tjenesteleveransen, samt effektiv drift. Videre arbeid med struktur og digitalisering står sentralt. Kommunedirektøren vil fortsette med evaluering av virksomheter og legge frem nye forslag for de kommende budsjettperiodene.